

'BEVAR DERE SELV I GUDS KJÆRLIGHET'

Utgave med stor skrift

- Hvordan kan du vise at du virkelig elsker Gud?
- Når kan du stole på din samvittighet?
- Hva forteller ditt valg av venner om deg?
- Hvilken betydning har ditt syn på myndighet for Guds syn på deg?
- Hvorfor er det til ditt beste å følge Guds moralnormer?
- Hvordan kan du finne glede i ditt arbeid?
- Hva vil hjelpe deg til å få et sterkere ønske om å adlyde Jehova?

'BEVAR DERE SELV I GUDS KJÆRLIGHET'

Utgave med stor skrift

DENNE BOKEN TILHØRER

Denne publikasjonen er ingen salgsartikkel. Den er utgitt som et ledd i et verdensomfattende bibelsk undervisningsarbeid som blir støttet av frivillige bidrag.

For å gi et bidrag kan du gå inn på www.jw.org.

Hvis ikke noe annet er angitt, er sitatene fra Bibelen hentet fra *Ny verden-oversettelsen av De hellige skrifter*. Forkortelsen NW står for *New World Translation of the Holy Scriptures—With References*.

'Bevar dere selv i Guds kjærlighet' – stor skrift

"Keep Yourselves in God's Love"—Large Print

Trykt april 2016

Norwegian (Ivlp-N)

© 2008

Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania

Utgitt av Jehovas vitner

© Druck und Verlag: Wachturm Bibel- und Traktat-Gesellschaft, Selters/Ts.

Made in Germany

Trykt i Tyskland

INNHOLD

KAPITTEL	SIDE
1. «Dette er hva kjærligheten til Gud betyr»	5
2. Hvordan kan du bevare en god samvittighet?	17
3. Elsk dem som Gud elsker	31
4. Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?	45
5. Hvordan du kan holde deg atskilt fra verden	64
6. Hvordan du kan velge sunn underholdning	79
7. Verdsetter du livet slik som Gud gjør?	94
8. Gud elsker mennesker som er rene ...	111
9. «Flykt fra utukt»	125
10. Ekteskapet — en gave fra en kjærlig Gud	142
11. «La ekteskapet holdes i ære»	157

12. La din tale være «god til oppbyggelse»	172
13. Feiringer som mishager Gud	187
14. Vær ærlig i alle ting	208
15. Hvordan hardt arbeid kan gi glede ...	222
16. Motstå Djevelen og hans listige anslag	237
17. 'Bygg dere selv opp på deres aller helligste tro'	254
Tillegg	266

Til deg som elsker Jehova

«Dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere,» sa Jesus. (Johannes 8: 32) Så oppmuntrende de ordene er! Ja, det er mulig å kjenne sannheten, selv nå i de kritiske «siste dager», da det finnes så mye løgn og usannhet. (2. Timoteus 3: 1) Husker du den første gangen du forstod sannheten slik den blir presentert i Guds Ord? For en spennende opplevelse det var!

Men enda så viktig det er å ha nøyaktig kunnskap om sannheten og være regelmessig med på å fortelle andre om den, må vi også leve i harmoni med sannheten. For å kunne gjøre det må vi bevare oss selv i Guds kjærlighet. Hva innebærer det? Vi finner svaret i noe Jesus sa kvelden før sin død. Han sa til sine trofaste apostler: «Hvis dere holder mine bud, vil dere bli i min kjærlighet, liksom jeg har holdt Faderens bud og blir i hans kjærlighet.» — Johannes 15: 10.

Legg merke til at Jesus ble i Guds kjærlighet ved å holde sin Fars bud. Det samme gjelder oss i vår tid. For å kunne bli i Guds kjærlighet må vi handle i samsvar med sannheten i det daglige liv. Jesus sa den samme kvelden: «Når dere vet disse ting — lykkelige er dere hvis dere gjør dem.» — Johannes 13: 17.

Det er vårt oppriktige håp at denne boken vil hjelpe deg til å leve i harmoni med sannheten og på den måten bevare deg selv «i Guds kjærlighet . . . med evig liv for øye». — Judas 21.

Jehovas vitners styrende råd

«Dette er hva kjærligheten til Gud betyr»

«Dette er hva kjærligheten til Gud betyr, at vi holder hans bud; og hans bud er ikke byrdefulle.»

— 1. JOHANNES 5: 3.

ELSKER du Gud? Hvis du står i et innviet forhold til Jehova Gud, svarer du uten tvil ja — og det med rette. Det er helt naturlig for oss å elske Jehova. Vår kjærlighet til ham er en reaksjon på hans kjærlighet til oss. Bibelen sier det slik: «Når det gjelder oss, så elsker vi fordi han [Jehova] elsket oss først.» — 1. Johannes 4: 19.

² Jehova har tatt initiativet til å gi uttrykk for kjærlighet. Han har gitt oss jorden som et vakkert hjem. Han dekker våre fysiske og materielle behov. (Matteus 5: 43—48) Noe som er viktigere, er at han dekker våre åndelige behov. Han har gitt oss sitt Ord, Bibelen. I tillegg oppfordrer han oss til å be til ham, og han forsikrer oss om at han vil høre våre bønner

1, 2. Hva får deg til å elske Jehova Gud?

«Dette er hva kjærligheten til Gud betyr»

og gi oss sin hellige ånd for å hjelpe oss. (Salme 65: 2; Lukas 11: 13) Men det som har aller størst betydning, er at han sendte sin kjæreste Sønn til jorden som vår Gjenløser, slik at vi kunne bli utfridd av synd og død. Så stor kjærlighet Jehova har vist oss! — Johannes 3: 16; Romerne 5: 8.

³ Jehova ønsker at vi skal høste evig gagn av hans kjærlighet. Men om vi kommer til å gjøre det eller ikke, er egentlig opp til oss selv. Guds Ord formaner oss: 'Bevar dere selv i Guds kjærlighet med evig liv for øye.' (Judas 21) Uttrykket 'bevar dere selv' viser at vi må gjøre noe selv for å kunne bli i Guds kjærlighet. Vi må reagere på hans kjærlighet på konkrete måter. Et viktig spørsmål vi bør tenke over, er derfor: «Hvordan kan jeg vise at jeg elsker Gud?» Svaret finner vi i apostelen Johannes' inspirerte ord: «Dette er hva kjærligheten til Gud betyr, at vi holder hans bud; og hans bud er ikke byrdefulle.» (1. Johannes 5: 3) Vi bør sette oss godt inn i hva disse ordene forteller oss, for vi ønsker å vise vår Gud hvor høyt vi elsker ham.

3. a) Hva må vi gjøre for å kunne bli i Guds kjærlighet? b) Hvilket viktig spørsmål bør vi tenke over, og hvor finner vi svaret?

«DETTE ER HVA KJÆRLIGHETEN TIL GUD BETYR»

⁴ «Kjærligheten til Gud» — hva hadde apostelen Johannes i tankene da han nedskrev disse ordene? Han siktet til den dype følelse vi har for Gud som enkeltpersoner. Kan du huske hvordan kjærligheten til Jehova begynte å vokse i ditt hjerte?

⁵ Tenk tilbake på den tiden da du fikk kjennskap til sannheten om Jehova og hans hensikter og begynte å vise tro. Du forstod at selv om du var født som en synder som var fremmedgjort for Gud, har han gjennom Kristus gjort det mulig for deg å oppnå den fullkommenhet som Adam mistet, og arve evig liv. (Matteus 20: 28; Romerne 5: 12, 18) Du begynte å innse hvilket stort offer Jehova brakte ved å sende sin kjæreste Sønn til jorden for at han skulle dø for deg. Dette rørte ved ditt hjerte, og du fikk kjærlighet til den Gud som har vist deg så stor kjærlighet. — 1. Johannes 4: 9, 10.

⁶ Denne følelsen var likevel bare begynnelsen til

4, 5. Beskriv hvordan kjærligheten til Jehova begynte å vokse i ditt hjerte.

6. Hvordan kommer ekte kjærlighet til uttrykk, og hva har kjærligheten til Gud fått deg til å gjøre?

det som er ekte kjærlighet til Jehova. Kjærligheten er ikke bare en følelse, og den er heller ikke bare en erklæring. Sann kjærlighet til Gud omfatter mer enn å si: «Jeg elsker Jehova.» Slik tilfellet er med troen, kjennetegnes kjærligheten av de gjerninger den frambringer. (Jakob 2: 26) Kjærligheten kommer spesielt til uttrykk ved de gjerninger man gjør for å behage den man elsker. Da kjærligheten til Jehova slo rot i ditt hjerte, fikk du derfor et ønske om å leve på en måte som behager din himmelske Far. Er du et døpt vitne for Jehova? I så fall har din dype hengivenhet og lojalitet overfor ham fått deg til å treffe ditt livs viktigste avgjørelse. Du har innviet deg til Jehova for å gjøre hans vilje, og du er blitt døpt som symbol på denne innvielsen. (Romerne 14: 7, 8) For å oppfylle dette høytidelige løftet har du gjort det Johannes omtaler videre i sitt brev.

«VI HOLDER HANS BUD»

⁷ Johannes forklarer hva kjærligheten til Gud betyr: «Vi holder hans bud.» Hva går Guds bud ut på? Jehova har gitt oss en rekke konkrete befalinger i sitt

7. Hva går noen av Guds bud ut på, og hva innebærer det å holde disse budene?

Ord, Bibelen. Han forbyr for eksempel slike ting som drukkenskap, utukt, avgudsdyrkelse, tyveri og løgn. (1. Korinter 5: 11; 6: 18; 10: 14; Efeserne 4: 28; Kolosserne 3: 9) Å holde Guds bud innebærer å leve i harmoni med Bibelens klare moralnormer.

⁸ For å behage Jehova må vi imidlertid gjøre mer enn bare å adlyde hans direkte befalinger. Jehova hemmer ikke vår handlefrihet ved å gi oss lover som styrer alle sider ved vårt daglige liv. Hver dag kan vi derfor bli stilt overfor mange situasjoner som ikke blir berørt av konkrete befalinger i Bibelen. Hvordan kan vi i slike tilfeller vite hva som behager Jehova? Bibelen inneholder klare vitnesbyrd om hans måte å tenke på. Når vi studerer Bibelen, får vi kjennskap til hva han elsker, og hva han hater. (Salme 97: 10; Ordspråkene 6: 16—19) Vi blir klar over hvilke holdninger og handlinger han setter pris på. Jo mer vi lærer om Jehovas personlighet og væremåte, desto lettere blir det for oss å la hans tankegang påvirke våre avgjørelser og lede våre handlinger. Selv i situasjoner som ikke blir berørt av en konkret lov i Bibelen

8, 9. Hvordan kan vi vite hva som behager Jehova, også i situasjoner som ikke blir berørt av en konkret lov i Bibelen? Nevn et eksempel.

len, kan vi derfor ofte forstå «hva Jehovas vilje er». — Efeserne 5: 17.

⁹ Bibelen inneholder for eksempel ikke noe direkte forbud mot å se filmer eller TV-programmer som skildrer grov vold eller seksuell umoral. Men trenger vi egentlig en konkret lov som forbyr oss å se på noe slikt? Vi vet hva Jehova mener om dette. Hans Ord sier rett ut: «Den som elsker vold, ham hater [Jehovas] sjel.» (Salme 11: 5) Bibelen sier også: «Gud skal dømme utuktige og ekteskapsbrytere.» (Hebreerne 13: 4) Ved å grunne over disse inspirerte ordene kan vi få en klar forståelse av hva Jehovas vilje er. Vi ønsker derfor ikke å la oss underholde av detaljerte skildringer av den slags gjerninger som vår Gud hater. Vi vet at vi behager Jehova når vi tar avstand fra det moralske forderv som denne verden prøver å framstille som harmløs underholdning.¹

¹⁰ Hva er den viktigste grunnen til at vi holder Guds bud? Hvorfor ønsker vi å leve i harmoni med

---

¹Kapittel 6 i denne boken drøfter hvordan man kan velge sunn underholdning.

10, 11. Hvorfor velger vi å være lydige mot Jehova, og hva slags lydighet viser vi ham?

det vi vet er Guds måte å tenke på? Vi velger ikke en slik kurs bare for å slippe straff eller for å unngå de skadelige følgene det får å ignorere Guds vilje. (Galaterne 6: 7) I stedet betrakter vi det å være lydige mot Jehova som en fin anledning til å vise at vi elsker ham. Akkurat som et barn ønsker å få et anerkjennende smil fra sin far, ønsker vi å få Jehovas godkjennelse. (Salme 5: 12) Han er vår Far, og vi elsker ham. Ingenting bringer oss større glede eller dypere tilfredshet enn å vite at vi lever på en måte som «blir godkjent av Jehova». — Ordspråkene 12: 2.

¹¹ Vi er derfor ikke lydige på en motstrebende måte, og vi er heller ikke lydige bare på visse områder eller under visse betingelser.¹ Vi mener ikke at vi selv kan bestemme hvilke påbud vi skal holde, og hvilke vi kan ignorere, slik at vi er lydige bare når det passer oss selv, eller når det ikke byr på særlige utfordringer. Vi er tvert imot 'lydige av hjertet'. (Romerne 6: 17) Vi føler det som salmisten, som skrev: «Jeg skal holde av dine bud, som jeg har

¹Selv de onde ånder kan adlyde på en motstrebende måte. Når Jesus befalte demonene å fare ut av besatte mennesker, ble demonene tvunget til å anerkjenne hans myndighet og adlyde, om enn motvillig. — Markus 1: 27; 5: 7—13.

elsket.» (Salme 119: 47) Ja, vi *elsker* å adlyde Jehova. Vi forstår at han har krav på — og venter — full og betingelsesløs lydighet. (5. Mosebok 12: 32) Vi ønsker at Jehova skal si det samme om oss som hans Ord sier om Noah. Denne trofaste patriarken, som viste Gud kjærlighet ved å være lydig gjennom mange tiår, blir beskrevet på denne måten: «Noah gikk i gang med å gjøre alt det Gud hadde befalt ham. Akkurat slik gjorde han.» — 1. Mosebok 6: 22.

¹² Hvordan ser Jehova på vår villige lydighet? Hans Ord sier at den 'gleder hans hjerte'. (Ordspråkene 27: 11) Kan vår lydighet virkelig glede hjertet til universets suverene Overherre? Ja, det kan den så avgjort — og det med god grunn! Jehova skapte oss med en fri vilje. Det betyr at vi har valgfrihet; vi kan velge å være lydige mot Gud, eller vi kan velge å være ulydige mot ham. (5. Mosebok 30: 15, 16, 19, 20) Når vi villig velger å adlyde Jehova, og når drivkraften bak denne avgjørelsen er vår store kjærlighet til ham, bringer vi vår himmelske Far stor glede. (Ordspråkene 11: 20) Da velger vi også den beste måten å leve på.

12. Hva skal til for at vår lydighet skal glede Jehovas hjerte?

«HANS BUD ER IKKE BYRDEFULLE»

¹³ Johannes forteller oss noe svært beroligende om Jehovas krav: «Hans bud er ikke byrdefulle.» Det greske ordet som er oversatt med «byrdefulle» i 1. Johannes 5: 3, betyr bokstavelig «tunge».¹ En annen bibeloversettelse sier her: «Hans bud tynger ikke.» (Lyder Bruns oversettelse) Jehovas krav er ikke urimelige eller tyngende. Det er ikke for vanskelig for ufullkomne mennesker å adlyde hans lover.

¹⁴ Vi kan illustrere det på denne måten: En nær venn ber deg om å hjelpe ham med å flytte til en annen bolig. Det er mange esker som skal bæres. Noen av dem er så lette at de enkelt kan bæres av én person, mens andre er så tunge at det må to personer til for å bære dem. Vennen din velger ut de eskene som han vil at du skal bære. Vil han be deg om å løfte på esker som han vet er for tunge for deg? Nei.

¹I Matteus 23: 4 blir dette ordet brukt for å beskrive «*tunge* byrder», svært detaljerte regler og menneskelagde tradisjoner, som de skriftlærde og fariseerne la på vanlige mennesker. Det samme ordet er gjengitt med «undertrykkende» i Apostlenes gjerninger 20: 29, 30, der det blir brukt om frafalne som skulle «tale forvrenget ting» og prøve å vildele andre.

13, 14. Hvorfor kan det sies at 'Guds bud ikke er byrdefulle', og hvordan kan vi illustrere det?

Han vil ikke at du skal skade deg ved å prøve å bære dem alene. Vår gode og kjærlige Gud ber oss heller ikke om å holde bud som vi ikke kan klare å holde. (5. Mosebok 30: 11—14) Han ville aldri be oss om å bære en så tung byrde. Jehova forstår våre begrensninger, for «han vet hvordan vi er formet, han kommer i hu at vi er støv». — Salme 103: 14.

¹⁵ Jehovas bud er så visst ikke byrdefulle; vi har tvert imot stort gagn av å holde dem. (Jesaja 48: 17) Moses kunne derfor si til fortidens israelitter: «Jehova [befalte] oss å følge alle disse forskriftene, å frykte Jehova vår Gud, *noe som er til vårt beste*, for alltid, så vi kunne bli i live, som på denne dag.» (5. Mosebok 6: 24) Også vi kan ha tillit til at Jehova har vært opptatt av vårt beste — vårt evige ve og vel — når han har gitt oss sine lover. Hvordan skulle det egentlig kunne være annerledes? Jehova er en Gud som har uendelig stor visdom. (Romerne 11: 33) Han vet derfor hva som er best for oss. Jehova er også den personifiserte kjærlighet. (1. Johannes 4: 8) Kjærligheten, selve hans innerste vesen, setter sitt **15. Hvorfor kan vi være sikker på at vi har stort gagn av å holde Jehovas bud?**

preg på alt han sier og gjør. Den utgjør grunnlaget for alle de budene han gir sine tjenere.

¹⁶ Det er ikke dermed sagt at det alltid er lett å adlyde Gud. Vi må stå imot påvirkningen fra denne ugudelige verden, som «ligger i den ondes makt». (1. Johannes 5: 19) Vi må også kjempe mot vårt ufullkomne kjød, som gjør oss tilbøyelige til å bryte Guds lover. (Romerne 7: 21—25) Men vår kjærlighet til Gud kan seire. Jehova velsigner dem som ønsker å vise sin kjærlighet til ham ved å være lydige. Han gir sin hellige ånd til «dem som adlyder ham som sin hersker». (Apostlenes gjerninger 5: 32) Den hellige ånd frambringer god frukt hos oss — verdifulle egenskaper som kan hjelpe oss til å vise lydighet. — Galaterne 5: 22, 23.

¹⁷ I denne boken skal vi ta for oss Jehovas prinsipper og moralnormer og mange andre uttrykk for hans vilje. I den forbindelse bør vi ha noen viktige momenter i tankene. La oss huske at Jehova ikke tvinger oss til å adlyde hans lover og prinsipper; han

16. Hvorfor kan vi klare å vise lydighet, trass i påvirkningen fra denne ugudelige verden og tilbøyelighetene i vårt ufullkomne kjød?

17, 18. a) Hva skal vi ta for oss i denne boken, og hva bør vi ha i tankene i den forbindelse? b) Hva kommer det neste kapitlet inn på?

vil at vi skal være lydige av et villig hjerte. La oss ikke glemme at Jehova ber oss om å leve på en måte som vil bringe oss rike velsignelser nå og føre til evig liv i framtiden. Og la oss betrakte vår helhjertete lydighet som det den er — en dyrebar anledning til å vise Jehova hvor høyt vi elsker ham.

¹⁸ For å hjelpe oss til å skille mellom rett og galt har Jehova i sin kjærlighet gitt oss en samvittighet. Men for at samvittigheten skal være en pålitelig veileder, må den oppøves, slik det neste kapitlet viser.

HVA SVARER DU?

- Hva slags lydighet venter Jehova av sine tilbedere, og hvorfor er det til vårt beste å vise slik lydighet? — 5. Mosebok 5: 28—33.
- Hvor viktig er vår lydighet fra Jehovas synspunkt? — 1. Samuelsbok 15: 22, 23.
- Hva kan vi lære av Jesu innstilling til det å adlyde Gud? — Johannes 8: 29.
- Hvorfor er det rett og rimelig at vi adlyder Jehova? — Åpenbaringen 4: 11.

Hvordan kan du bevare en god samvittighet?

«Bevar en god samvittighet.» — 1. PETER 3: 16.

EN KAPTEIN fører skipet sitt over et veldig hav; en fotturist vandrer gjennom et ødslig landskap; en pilot flyr høyt oppe over et skylag som strekker seg fra den ene horisonten til den andre. Vet du hva disse personene har til felles? De har alle behov for et kompass, for uten det vil de få store problemer — særlig hvis de ikke har tilgang til annen moderne teknologi.

² Et kompass er et enkelt instrument, som vanligvis bare har en gradert skive med en magnetnål som peker mot nord. Når det virker som det skal, og særlig når det blir brukt sammen med et nøyaktig kart, kan det redde liv. Kompasset kan på sett og vis sammenlignes med en dyrebar gave som Jehova har gitt oss — samvittigheten. (Jakob 1: 17) Uten en samvittighet ville vi ha kommet fullstendig på avveier. Brukt på riktig måte kan samvittigheten hjelpe oss til å finne veien og følge den rette kurs i livet. La oss derfor se nærmere på hva

1, 2. Hvorfor er et kompass et viktig instrument, og hvordan kan det sammenlignes med samvittigheten?

samvittigheten er, og hvordan den virker. Deretter skal vi ta for oss disse punktene: (1) Hvordan samvittigheten kan oppøves, (2) hvorfor vi bør ta hensyn til andres samvittighet, og (3) hvilke velsignelser det bringer å ha en god samvittighet.

HVA SAMVITTIGHETEN ER, OG HVORDAN DEN VIRKER

³ Det greske ordet for «samvittighet» som er brukt i Bibelen, betyr bokstavelig «medviten, samviten, det å vite med seg selv». I motsetning til alle andre jordiske skapninger har vi en gudgitt evne til å kjenne oss selv. Vi kan billedlig talt ta et skritt tilbake og granske oss selv og felle dommer i moralske spørsmål. Ved å fungere som en dommer i vårt indre kan samvittigheten vurdere våre handlinger, våre holdninger og våre valg. Den kan få oss til å treffe en god avgjørelse eller advare oss mot å treffe en dårlig avgjørelse. Etterpå kan den berolige oss fordi vi har valgt riktig, eller straffe oss med stikkende smerte fordi vi har valgt feil.

⁴ Denne evnen har menn og kvinner hatt helt fra

3. Hva er den bokstavelige betydningen av det greske ordet for «samvittighet», og hvilken unik evne hos menneskene beskriver det?

4, 5. a) Hvordan vet vi at Adam og Eva hadde en samvittighet, og hva førte det til at de ignorerte Guds lov? b) Hvilke eksempler viser at samvittigheten virket hos trofaste mennesker i førkristen tid?

begynnelsen av. Både Adam og Eva viste at de hadde en samvittighet. Det framgår av den skammen de følte etter sin synd. (1. Mosebok 3: 7, 8) Men deres dårlige samvittighet kunne dessverre ikke hjelpe dem på det tidspunktet. De hadde med overlegg ignorert Guds lov. De valgte altså med vitende og vilje å bli opprørere, motstandere av Jehova Gud. Som fullkomne mennesker visste de hva de gjorde, og det var ingen vei tilbake.

⁵ I motsetning til Adam og Eva har mange ufullkomne mennesker rettet seg etter sin samvittighet. Et eksempel er den trofaste mannen Job, som kunne si: «Min rettferdighet har jeg holdt fast på, og jeg skal ikke slippe den; mitt hjerte skal ikke håne meg for noen av mine dager.»¹ (Job 27: 6) Job var virkelig en samvittighetsfull mann. Han var nøye med å lytte til sin samvittighet og la den styre hans handlinger og avgjørelser. Det gjorde at han med full tilfredshet kunne si at hans samvittighet ikke hånte ham, eller

---

¹ Det forekommer ikke noe konkret ord for «samvittighet» i De hebraiske skrifter. Men det er tydelig at samvittigheten var inne i bildet i slike eksempler som dette. Ordet «hjerte» brukes vanligvis om det indre menneske. I det ovenstående eksemplet blir det tydeligvis brukt om en bestemt del av det indre menneske — samvittigheten. I De kristne greske skrifter forekommer det greske ordet for «samvittighet» omkring 30 ganger.

plaget ham, med skamfølelse og skyldfølelse. Legg merke til kontrasten mellom Job og David. Da David opptrådte respektløst overfor Saul, Jehovas salvede konge, var det etterpå slik at «Davids hjerte slo ham uten opphold». (1. Samuelsbok 24: 5) Dette sterke samvittighetsnaget var avgjort til gagn for David, for det lærte ham å unngå slik respektløshet senere.

⁶ Er det bare Jehovas tjenere som har fått samvittighetens gave? Legg merke til apostelen Paulus' inspirerte ord: «Når folk av nasjonene, som er uten lov, av naturen gjør de ting loven sier, da er disse, selv om de er uten lov, seg selv en lov. Det er nettopp de som viser at lovens innhold er skrevet i deres hjerter, idet deres samvittighet vitner sammen med dem, og de, mellom sine egne tanker, blir anklaget eller også unnskyldt.» (Romerne 2: 14, 15) Selv de som er helt ukjent med Jehovas lover, kan til tider la seg påvirke av dette vitnet i sitt indre, slik at de handler i samsvar med rette prinsipper.

⁷ I noen tilfeller kan det imidlertid være at samvittigheten ikke virker som den skal. Hva kan det komme av? Hvis et kompass kommer i nærheten av en magnet, kan

6. Hva er det som viser at alle mennesker har fått samvittighetens gave?

7. Hvorfor kan det hende at samvittigheten ikke virker som den skal?

det bli påvirket til å peke i en annen retning enn mot nord. Og hvis det ikke blir brukt sammen med et nøyaktig kart, kan det være praktisk talt verdiløst. Dette kan vi overføre på samvittigheten. Hvis den blir for påvirket av hjertets selviske begjær, kan den lede oss i gal retning. Og hvis den ikke blir brukt sammen med den pålitelige veiledningen i Guds Ord, kan det være at vi ikke klarer å skille mellom rett og galt i mange viktige spørsmål. For at samvittigheten skal virke som den skal, må vi dessuten la oss lede av Jehovas hellige ånd. Paulus skrev: «Min samvittighet vitner sammen med meg i hellig ånd.» (Romerne 9: 1) Men hvordan kan vi forvise oss om at vår samvittighet er i harmoni med Jehovas hellige ånd? Det har med oppøving av samvittigheten å gjøre.

HVORDAN SAMVITTIGHETEN KAN OPPØVES

⁸ Hvordan treffer du en avgjørelse som er basert på samvittigheten? Det virker som om noen ganske enkelt kjenner etter hva de føler i sitt indre, og så bestemmer seg for hva de skal gjøre. Etterpå sier de kanskje: «Det plager ikke samvittigheten min.» Men hjertets ønsker

8. a) Hvordan kan hjertet påvirke samvittigheten, og hva bør telle mest når vi skal treffe avgjørelser? b) Hvorfor er det ikke alltid nok for en kristen å ha en god samvittighet? (Se fotnoten.)

kan være sterke, ja, de kan ha innvirkning på samvittigheten. Bibelen sier: «Hjertet er mer forrædersk enn noe annet, og desperat. Hvem kan kjenne det?» (Jeremia 17: 9) Hva vårt hjerte ønsker, bør derfor ikke være det som teller mest. I stedet bør vi først tenke over hva det er som behager Jehova Gud.¹

⁹ Hvis en avgjørelse virkelig er basert på vår oppøvde samvittighet, vil den gjenspeile vår gudsfrykt, ikke våre personlige ønsker. La oss se på et eksempel. Den trofaste stattholderen Nehemja hadde rett til å inndrive visse skatter og avgifter fra folket i Jerusalem. Likevel lot han være å gjøre det. Hvorfor? Han hatet selve tanken på at han kunne risikere å pådra seg Jehovas mishag ved å undertrykke hans folk. Han sa: «Jeg . . . gjorde ikke slik, av frykt for Gud.» (Nehemja 5: 15) Det er viktig å ha oppriktig gudsfrykt, sunn frykt for

¹Bibelen viser at det ikke alltid er nok å ha en *god* samvittighet. Paulus sa for eksempel: «Jeg er meg ikke bevisst at det finnes noe som er imot meg. Likevel er det ikke ved dette vist at jeg er rettferdig, men den som gransker meg, er Jehova.» (1. Korinter 4: 4) Selv de som forfølger de kristne, slik Paulus en gang gjorde, kan gjøre det med god samvittighet, fordi de tror at Gud godkjenner deres handlemåte. Det er viktig at samvittigheten er ren både i våre egne øyne og i Guds øyne. — Apostlenes gjerninger 23: 1; 2. Timoteus 1: 3.

9. Hva er gudsfrykt, og hvordan kan slik frykt virke inn på vår samvittighet?

å mishage vår himmelske Far. Slik ærefrykt får oss til å søke veiledning i Guds Ord når vi skal treffe avgjørelser.

¹⁰ Tenk for eksempel på det å drikke alkohol. I forbindelse med sosialt samvær må mange av oss ta stilling til følgende spørsmål: «Skal jeg drikke alkohol eller ikke?» Først må vi skaffe oss kunnskap. Hvilke bibelske prinsipper kommer inn i bildet? Bibelen fordømmer ikke moderat bruk av alkohol. Den lovpriser Jehova for den gave vinen er. (Salme 104: 14, 15) Men den fordømmer overdreven drikking og vill festing. (Lukas 21: 34; Romerne 13: 13) Den nevner dessuten drukkenskap sammen med andre svært alvorlige synder, for eksempel utukt og ekteskapsbrudd.¹ — 1. Korinter 6: 9, 10.

¹¹ En kristens samvittighet blir oppøvd og skjerpet av slike prinsipper. Så når vi skal avgjøre om vi vil drikke alkohol i et selskap, bør vi stille oss selv slike spørsmål som: «Hva slags selskap er det snakk om? Er det

---

¹Det bør nevnes at det ifølge mange leger ikke er mulig for alkoholikere å drikke moderat. For disse betyr derfor «måtehold» at de ikke drikker alkohol i det hele tatt.

10, 11. Hvilke bibelske prinsipper har betydning for om vi skal drikke alkohol eller ikke, og hvordan kan vi få hjelp av Gud til å anvende disse prinsippene?

sannsynlig at det vil komme ut av kontroll og bli en løssluppen fest? Hvilke tilbøyeligheter har jeg selv? Lengter jeg etter å drikke alkohol? Er jeg blitt avhengig av det? Driker jeg for å komme i bedre humør eller for å kunne oppføre meg på en annen måte? Har jeg den selvkontroll som skal til for å begrense drikkingen?» Når vi tenker over bibelske prinsipper og de spørsmålene de reiser, bør vi be om Jehovas veiledning. (Salme 139: 23, 24) På den måten lar vi Jehova lede oss med sin hellige ånd. Vi oppøver også vår samvittighet, slik at den er i harmoni med Guds prinsipper. Men det er også en annen faktor som bør ha betydning for våre avgjørelser.

HVORFOR BØR VI TA HENSYN TIL ANDRES SAMVITTIGHET?

¹² Noen ganger blir du kanskje overrasket over hvor forskjellig samvittighet kristne kan ha. Noen synes at en bestemt handling eller skikk er forkastelig; andre liker den og kan ikke se noe galt i den. Når det for eksempel gjelder spørsmålet om å drikke alkohol i et selskap, liker noen å ta et glass sammen med noen få venner mens de slapper av en kveld; andre blir urolige

12, 13. Hva kan være årsaken til at kristne har forskjellig samvittighet, og hvordan bør vi reagere på slike forskjeller?

på grunn av dette. Hvorfor er det slike forskjeller, og hvilken betydning bør de ha for våre avgjørelser?

¹³ Det er mange grunner til at folk er forskjellige. De har svært ulik bakgrunn. Noen er for eksempel smertelig klar over en svakhet som de tidligere har kjempet med — kanskje ikke alltid med hell. (1. Kongebok 8: 38, 39) Når det gjelder alkohol, vil slike personer sannsynligvis ha en svært følsom samvittighet. Hvis en slik person er på besøk hos deg, kan det være at han med rette sier nei takk til en drink. Blir du fornærmet? Vil du prøve å overtale ham? Nei. Enten du kjenner grunnene til hans avgjørelse eller ikke — grunner som han kanskje velger å holde for seg selv i denne situasjonen — vil broderkjærlighet få deg til å vise hensyn.

¹⁴ Apostelen Paulus erfarte at de kristne i det første århundre ofte kunne ha svært forskjellig samvittighet. På den tiden hadde noen kristne et negativt syn på visse matvarer som var blitt ofret til avguder, og som etterpå ble solgt på torgene. (1. Korinter 10: 25) Paulus hadde ikke dårlig samvittighet for å spise slik mat. For ham var avgudene livløse; de kunne ikke eie mat som skrev seg fra Jehova, og som uansett tilhørte ham.

14, 15. I hvilket spørsmål hadde de kristne i det første århundre forskjellig samvittighet, og hvilken veiledning gav Paulus?

Likevel forstod Paulus at andre så det på en annen måte. Noen hadde kanskje vært sterkt engasjert i avgudsdyrkelse før de ble kristne. De tok anstøt av alt som en eller annen gang kunne ha hatt forbindelse med avgudsdyrkelse. Hva var løsningen?

¹⁵ Paulus sa: «Vi som er sterke, skylder å bære svakhetene til dem som ikke er sterke, og ikke være oss selv til behag. For heller ikke Kristus var seg selv til behag.» (Romerne 15: 1, 3) Paulus resonnement gikk ut på at vi bør sette våre brødres behov foran våre egne, slik Kristus gjorde. Ved et annet tilfelle sa Paulus at han heller ville gi fullstendig avkall på å spise kjøtt enn å være årsak til anstøt for en av de dyrebare sauer som Kristus hadde gitt sitt liv for. — 1. Korinter 8: 13; 10: 23, 24, 31—33.

¹⁶ De som har en mer restriktiv samvittighet, bør på den annen side ikke ha en kritisk holdning og insistere på at alle andre bør ha samme syn som dem selv i samvittighetsspørsmål. (Romerne 14: 10) Vi bør se på samvittigheten som noe som hjelper oss til å vurdere oss selv, ikke som noe som gir oss lov til å dømme andre. Husk Jesu ord: «Slutt med å dømme, for at dere ikke

16. Hvorfor bør de som har en mer restriktiv samvittighet, unngå å dømme dem som har et annet syn i samvittighetsspørsmål?

skal bli dømt.» (Matteus 7: 1) Alle i menigheten bør unngå å skape strid om saker som har med den enkeltes samvittighet å gjøre. I stedet for å kritisere hverandre ønsker vi å fremme kjærlighet og enhet og bygge hverandre opp. — Romerne 14: 19.

HVORDAN EN GOD SAMVITTIGHET BRINGER VELSIGNELSER

¹⁷ Apostelen Peter skrev: «Bevar en god samvittighet.» (1. Peter 3: 16) En samvittighet som er ren fra Jehova Guds synspunkt, er en enestående velsignelse. Den er ikke som samvittigheten til så mange i dag. Paulus omtalte mennesker som er «merket i sin samvittighet som med et brennejern». (1. Timoteus 4: 2) Hud som er blitt brent med et brennejern, blir dekket av arrvev og blir følelsesløs. Mange har en samvittighet som i virkeligheten er død — så følelsesløs at den ikke lenger kommer med advarsler eller protester og ikke lenger får dem til å føle skam eller skyld når de har begått urette handlinger. De ser tydeligvis på slike følelser som noe uønsket. Det kan virke som om de sier: «Godt å være kvitt dem!»

¹⁸ Skyldfølelse kan i virkeligheten være det virke-

17. Hva har skjedd med samvittigheten til mange mennesker i dag?

18, 19. a) Hvilken verdi kan skamfølelse og skyldfølelse ha? b) Hva kan vi gjøre hvis samvittigheten fortsetter å plage oss på grunn av tidligere synder som vi allerede har angret?

midlet samvittigheten bruker for å fortelle oss at vi har handlet galt. Når en slik følelse får en overtreder til å angre, kan selv de verste synder bli tilgitt. Kong David gjorde seg for eksempel skyldig i alvorlig synd, men ble tilgitt, og det var for en stor del på grunn av hans oppriktige anger. Fordi han hatet sin gale handlemåte og var fast bestemt på å adlyde Jehovas lover for ettertiden, fikk han oppleve at Jehova er «god og rede til å tilgi». (Salme 51: 1—19; 86: 5) Men hva om vi fremdeles skulle ha sterk skamfølelse og skyldfølelse etter at vi har angret og fått tilgivelse?

¹⁹ Noen ganger kan samvittigheten være altfor ubarmhjertig og plage en overtreder med skyldfølelse lenge etter at en slik følelse har sluttet å tjene et nyttig formål. I slike tilfeller kan vi trenge å forsikre vårt selvfordømmende hjerte om at Jehova er større enn alle menneskelige følelser. Vi må tro på og godta hans kjærlighet og tilgivelse, slik vi oppfordrer andre til å gjøre. (1. Johannes 3: 19, 20) På den annen side vil en rensket samvittighet gi oss fred og ro i sinnet og en inderlig glede som er sjelden i denne verden. Mange som tidligere har begått alvorlige synder, har erfart denne enestående befrielsen og kan i dag bevare en god

samvittighet i sin tjeneste for Jehova Gud. — 1. Korin-
ter 6: 11.

²⁰ Denne boken er skrevet for å hjelpe deg til å føle en slik glede og bevare en god samvittighet gjennom resten av de vanskelige siste dager for Satans tingenes ordning. Den kan selvfølgelig ikke komme inn på alle de bibelske lover og prinsipper som du må tenke over og anvende i de situasjonene som oppstår fra dag til dag. Den presenterer dessuten ikke enkle, unyanserte regler i saker som har med samvittigheten å gjøre. Formålet med boken er at den skal hjelpe deg til å oppøve din samvittighet ved å undersøke hvordan Guds Ord kan anvendes i det daglige liv. I motsetning til Moseloven legger «Kristi lov» større vekt på at man skal leve i samsvar med samvittigheten og anvende prinsipper, enn at man skal følge skrevne regler. (Galaterne 6: 2) Det betyr at Jehova gir de kristne usedvanlig stor frihet. Men hans Ord minner oss om at vi aldri må bruke denne friheten som «et skalkeskjul for det som er ondt». (1. Peter 2: 16) Slik frihet gir oss i stedet en enestående mulighet til å vise hvor høyt vi elsker Jehova.

20, 21. a) Hva kan denne boken hjelpe deg til å gjøre? b) Hvilken frihet har vi som kristne, og hvordan bør vi bruke den?

²¹ Når du under bønn tenker over hvordan du best kan leve etter bibelske prinsipper, og så setter dine avgjørelser ut i livet, fortsetter du en viktig prosess som begynte da du første gang lærte Jehova å kjenne. Dine oppfatningsevner blir oppøvd «ved bruk». (Hebreerne 5: 14) Din oppøvd samvittighet vil være en velsignelse for deg hver eneste dag. Slik kompasset hjelper den reisende til å finne fram, vil samvittigheten hjelpe deg til å treffe avgjørelser som behager din himmelske Far. Dette er en sikker måte å bevare seg selv i Guds kjærlighet på.

HVA SVARER DU?

- Hvordan bør det virke inn på vår samvittighet at vi vet at Jehova alltid våker over oss? — Hebreerne 4: 13.
- Hvordan hjalp Josefs samvittighet ham til å motstå fristelse? — 1. Mosebok 39: 1, 2, 7—12.
- Hvorfor er det viktig å ha en ren samvittighet for å kunne nærme seg Jehova? — Hebreerne 10: 22.
- Hvorfor bør vi ta hensyn til ikke-troendes samvittighet? — 2. Korinter 4: 1, 2.

Elsk dem som Gud elsker

«Den som vandrer med de vise, blir vis.»
— ORDSPRÅKENE 13: 20.

MENNESKER er på sett og vis som svamper; de har lett for å suge til seg mye fra sine omgivelser. Det er bare så altfor lett å ta etter holdningene, normene og personlighetstrekkene til dem man har nær omgang med, uten engang å være klar over det.

² Bibelen peker på en ufravikelig sannhet når den sier: «Den som vandrer med de vise, blir vis, men den som har samkvem med tåpene, går det ille.» (Ordspråkene 13: 20) Dette ordspråket beskriver noe mer enn bare tilfeldig kontakt. Uttrykket «vandrer med» tyder på at det er snakk om en vedvarende forbindelse.¹ I en kommentar til dette verset sier et bibelsk oppslagsverk: «Å vandre med noen overbringer tanken om kjærlighet

---

¹ Det hebraiske ordet som er oversatt med «ha samkvem med», blir også gjengitt med «være følgesvenn» og «være venn». — Dommerne 14: 20; Ordspråkene 22: 24.

1—3. a) Hvilken ufravikelig sannhet peker Bibelen på? b) Hvordan kan vi velge venner som påvirker oss i positiv retning?

og hengivenhet.» Er du ikke enig i at vi gjerne etterligner dem vi er glad i? Ettersom vi blir følelsesmessig knyttet til dem, kan de ha en formende virkning på oss — enten i positiv eller i negativ retning.

³ For å kunne bli i Guds kjærlighet må vi velge venner som påvirker oss i positiv retning. Hvordan kan vi gjøre det? Enkelt sagt kan vi gjøre det ved å elske dem som Gud elsker, slik at vi gjør hans venner til våre venner. Tenk over dette: Hvilke bedre venner kunne vi velge enn dem som har de egenskapene som Jehova ser etter hos sine venner? La oss derfor finne ut hva slags mennesker han elsker. Når vi er godt kjent med Jehovas synspunkt, blir det lettere for oss å velge sunn omgang.

HVEM GUD ELSKER

⁴ Jehova er svært nøye med hvem han velger som venner. Har han ikke rett til å være det? Han er tross alt universets suverene Overherre, og å være hans venn er det største av alle privilegier. Hvem er det så han velger som venner? Jehova nærmer seg dem som setter sin lit til ham og tror på ham. Tenk for eksempel på patriar-

4. Hvorfor har Jehova rett til å være svært nøye med hvem han velger som venner, og hvorfor omtalte han Abraham som 'sin venn'?

ken Abraham, en mann som var kjent for sin enestående tro. Det er vanskelig å forestille seg at en menneskelig far kan bli satt på en hardere trosprøve enn å bli bedt om å frambære sin sønn som et offer.¹ Men Abraham «så godt som ofret Isak», i full tillit til «at Gud til og med kunne oppreise ham fra de døde». (Hebreerne 11: 17—19) Fordi Abraham viste slik tro og lydighet, omtalte Jehova ham på en hengiven måte som 'sin venn'. — Jesaja 41: 8; Jakob 2: 21—23.

⁵ Jehova verdsetter lojal lydighet. Han elsker dem som er villig til å sette lojaliteten mot ham foran alt annet. (2. Samuelsbok 22: 26) Som vi så i kapittel 1 i denne boken, finner Jehova stort behag i dem som velger å adlyde ham av kjærlighet. «De rettskafne har Hans fortrolige vennskap,» sier Ordspråkene 3: 32. De som lojalt oppfyller Guds krav, får en kjærlig innbydelse fra ham. De kan være gjester i hans «telt», noe som betyr at de fritt kan tilbe ham og vende seg til ham i bønn. — Salme 15: 1—5.

¹Da Jehova bad Abraham om å gjøre dette, gav han et forhåndsglimt av det offeret han selv skulle bringe ved å ofre sin enbårne Sønn. (Johannes 3: 16) I Abrahams tilfelle grep Jehova inn og skaffet til veie en vær som kunne ofres i stedet for Isak. — 1. Mosebok 22: 1, 2, 9—13.

5. Hvordan ser Jehova på dem som lojalt adlyder ham?

⁶ Jehova elsker dem som elsker Jesus, hans enbårne Sønn. Jesus sa: «Hvis noen elsker meg, vil han holde mitt ord, og min Far vil elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham.» (Johannes 14: 23) Hvordan kan vi vise at vi elsker Jesus? Det kan vi gjøre ved å holde hans bud, deriblant befalingen om å forkynde det gode budskap og gjøre disipler. (Matteus 28: 19, 20; Johannes 14: 15, 21) Vi viser også kjærlighet til Jesus når vi 'følger nøye i hans fotspor' og etterligner ham i ord og gjerning så godt det lar seg gjøre for ufullkomne mennesker. (1. Peter 2: 21) Det rører ved Jehovas hjerte å se at de som elsker hans Sønn, Kristus, anstrenger seg for å følge samme kurs som ham.

⁷ Tro, lojalitet, lydighet og det å ha kjærlighet til Jesus og et sterkt ønske om å følge hans lære og eksempel — det er noe av det Jehova ser etter hos sine venner. Vi bør alle spørre oss selv: «Er det tydelig at mine nære venner har slike egenskaper og en slik måte å være på? Har jeg gjort Jehovas venner til mine venner?» Det

6. Hvordan kan vi vise at vi elsker Jesus, og hva synes Jehova om dem som elsker hans Sønn?

7. Hvorfor er det fornuftig å gjøre Jehovas venner til våre venner?

er fornuftig å gjøre det. De som framelsker gudgitte egenskaper og forkynner det gode budskap om Riket med iver, kan påvirke oss i positiv retning ved å anspore oss til å leve i samsvar med vårt ønske om å behage Gud. — Se rammen «Hva er en god venn?» på side 37.

HVA VI KAN LÆRE AV ET BIBELSK EKSEMPEL

⁸ Bibelen forteller om mange mennesker som drog nytte av å velge sunn omgang. Du kan lese om forholdet mellom No'omi og hennes svigerdatter Rut, mellom de tre unge hebreerne som holdt sammen i Babylon, og mellom Paulus og Timoteus. (Rut 1: 16; Daniel 3: 17, 18; 1. Korinter 4: 17; Filipperne 2: 20—22) Men la oss rette oppmerksomheten mot et annet enestående eksempel: vennskapet mellom David og Jonatan.

⁹ Bibelen forteller at etter at David hadde drept Goliat, ble «Jonatans sjel . . . knyttet til Davids sjel, og Jonatan begynte å elske ham som sin egen sjel». (1. Samuelsbok 18: 1) Det ble starten på et ubrytelig

8. Hva gjør inntrykk på deg når det gjelder forholdet mellom a) No'omi og Rut? b) de tre unge hebreerne? c) Paulus og Timoteus?

9, 10. Hva var grunnlaget for vennskapet mellom David og Jonatan?

vennskap som trass i en betydelig aldersforskjell varte helt til Jonatan døde på slagmarken.¹ (2. Samuelsbok 1: 26) Hva var grunnlaget for det sterke båndet som ble knyttet mellom disse to vennene?

¹⁰ David og Jonatan var bundet sammen av sin kjærlighet til Gud og sitt sterke ønske om å forbli trofaste mot ham. Det var et åndelig bånd mellom disse to mennene. Hver av dem hadde egenskaper som den andre satte pris på. Jonatan var uten tvil imponert over motet og nidkjærheten til den unge mannen som fryktløst forsvarte Jehovas navn. David hadde utvilsomt respekt for den eldre mannen som lojalt støttet Jehovas ordning og uselvvisk satte Davids interesser foran sine egne. Tenk for eksempel på det som skjedde da David følte seg langt nede og måtte leve som flyktning i ødemarken for å unnsnippe raseriet til den onde kong Saul, Jonatans far. Som et uttrykk for bemerkelsesverdig lojalitet tok Jonatan et initiativ og «drog til David . . . for å styrke hans hånd med henblikk på Gud». (1. Samuelsbok 23: 16) Tenk deg hvordan David må ha følt det da

¹David var en ungdom — «bare en gutt» — da han drepte Goliat, og rundt 30 år da Jonatan døde. (1. Samuelsbok 17: 33; 31: 2; 2. Samuelsbok 5: 4) Jonatan, som var rundt 60 år da han døde, må derfor ha vært omkring 30 år eldre enn David.

hans kjære venn kom for å gi ham støtte og oppmuntring!¹

¹¹ Hva lærer vi av beretningen om David og Jonatan? Vi ser først og fremst at det viktigste venner kan ha fel-

¹Som det framgår av 1. Samuelsbok 23: 17, sa Jonatan fem ting for å oppmuntre David: (1) Han oppfordret David til ikke å være redd. (2) Han forsikret David om at Sauls bestrebelser ikke ville lykkes. (3) Han minnet David om at han skulle få kongedømmet, slik Gud hadde lovt. (4) Han lovte å være lojal mot David. (5) Han fortalte David at også Saul kjente til hans lojalitet mot David.

11. Hva lærer vi om vennskap av beretningen om David og Jonatan?

HVA ER EN GOD VENN?

Prinsipp: «En sann venn viser alltid kjærlighet og er en bror som er født med tanke på tider med trengsel.»

— Ordspråkene 17: 17.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Er mine venner også Jehovas og Jesu venner? — Johannes 15: 14, 16; Jakob 2: 23.
- Hjelper mine venner meg til å få gode vaner? — 1. Korinter 15: 33.
- Er mine venner så glad i meg at de rettleder meg hvis det skulle være nødvendig? — Salme 141: 5; Ordspråkene 27: 6.
- Hva forteller det jeg sier og gjør, om hva slags venn jeg er? — Ordspråkene 12: 18; 18: 24; 1. Johannes 3: 16—18.

HVORDAN VI FIKK GODE VENNER

■ «Til å begynne med syntes jeg det var vanskelig å få venner i menigheten. Men jeg fant ut at når jeg engasjerte meg i tjenesten, ble det lettere for meg å utvikle slike egenskaper som tålmodighet, utholdenhet og selvoppofrende kjærlighet. Etter hvert som jeg har fortsatt å utvikle disse egenskapene, har det vist seg at mine likesinnete har lyst til å være sammen med meg, og nå har jeg noen gode venner.» — Shivani.

■ «Jeg bad om at jeg måtte få mulighet til å finne venner i menigheten. Men i lang tid følte jeg at bønnene mine ikke ble besvart. Til slutt forstod jeg at jeg egentlig ikke gjorde noe for å få venner. Jeg tok ikke noe initiativ. Men etter at jeg begynte å handle i samsvar med bønnene mine, har jeg absolutt følt at Jehova har besvart dem.» — Ryan.

les, er åndelige verdier. Når vi får et nært forhold til dem som har de samme trosoppfatninger og moralnormer som oss, og som deler vårt ønske om å forbli trofaste mot Gud, kan det finne sted en utveksling av tanker, følelser og erfaringer som oppmuntrer og styrker oss. (Romerne 1: 11, 12) Vi kan finne slike åndeligsinnete venner blant våre trosfeller. Men betyr det at alle som kommer på møtene i Rikets sal, er god omgang? Nei, ikke nødvendigvis.

HVORDAN VELGE NÆRE VENNER

¹² Selv innenfor menigheten må vi være selektive for å få venner som er åndelig oppbyggende. Bør dette overraske oss? Egentlig ikke. Akkurat som det kan være forskjell på hvor raskt de enkelte fruktene på et tre blir modne, kan det være forskjell på hvor raskt de enkelte kristne i menigheten blir åndelig modne. I enhver menighet finner man derfor kristne som befinner seg på forskjellige stadier i den åndelige vekst. (Hebreerne 5: 12 til 6: 3) Vi viser selvfølgelig de nye og de svake tålmodighet og kjærlighet, for vi ønsker å hjelpe dem til å vokse åndelig sett. — Romerne 14: 1; 15: 1.

¹³ En gang iblant kan det oppstå en situasjon i menigheten som gjør at vi må være forsiktig med hvem vi omgås. Noen har kanskje en tvilsom oppførsel. Andre kan utvikle en bitter eller klagende ånd. Menigheter i det første århundre møtte en lignende utfordring. Mens de fleste medlemmene var trofaste, hadde noen en urett oppførsel. Fordi enkelte i menigheten i Korint ikke holdt fast ved den kristne lære i visse spørsmål, advarte apostelen Paulus menigheten: «Bli ikke villedet. Dårlig

12, 13. a) Hvorfor må vi være selektive i vårt valg av venner selv innenfor den kristne menighet? b) Hvilken utfordring møtte menigheter i det første århundre, og hvilke kraftige advarsler gav derfor Paulus?

omgang ødelegger gode vaner.» (1. Korinter 15: 12, 33) Paulus advarte Timoteus om at det selv blant de kristne kunne være noen som ikke oppførte seg på rette måte. Timoteus ble formant til å holde seg unna disse og ikke velge dem som nære venner. — 2. Timoteus 2: 20—22.

¹⁴ Hvordan kan vi anvende prinsippet bak de advarslene Paulus kom med? Vi bør unngå å ha nær omgang med dem som kan øve fordervende påvirkning, enten de befinner seg i eller utenfor menigheten. (2. Tessaloneriker 3: 6, 7, 14) Vi må beskytte vår åndelighet. Husk at vi er som svamper på den måten at vi suger til oss holdningene og vanene til våre nære venner. Akkurat som vi ikke kan dyppe en svamp i eddik og vente at den skal bli fylt med vann, kan vi ikke omgås dem som øver negativ påvirkning, og vente at vi skal suge til oss noe positivt. — 1. Korinter 5: 6.

¹⁵ Heldigvis har vi svært gode muligheter til å finne sunn omgang blant våre trosfeller. (Salme 133: 1) Hvordan kan du få åndeligsinnete venner i menigheten? Når du utvikler egenskaper og holdninger som behager Gud, vil dine likesinnete uten tvil ha lyst til å være sam-

14. Hvordan kan vi anvende prinsippet bak de advarslene Paulus kom med angående omgang?

15. Hva kan du gjøre for å finne åndeligsinnete venner i menigheten?

men med deg. Men det kan være at du også må ta noen praktiske skritt for å bli kjent med flere og få nye venner. (Se rammen «Hvordan vi fikk gode venner» på side 38.) Se etter slike som har de egenskapene du selv ønsker å utvikle. Følg Bibelens råd om å «gjøre større plass» ved å søke vennskap med trosfeller av en hvilken som helst rase, nasjonalitet eller kultur. (2. Korinter 6: 13; 1. Peter 2: 17) Ikke begrens deg til dem som er på din egen alder. Husk at Jonatan var mye eldre enn David. Mange eldre kan berike et vennskap med stor erfaring og visdom.

NÅR DET OPPSTÅR VANSKELIGHETER

¹⁶ Ettersom det finnes personer med svært forskjellig personlighet og bakgrunn i menigheten, kan det fra tid til annen oppstå problemer. En trosfelle kan si eller gjøre noe som sårer oss. (Ordspråkene 12: 18) Problemerkene forverres noen ganger på grunn av personlighetskonflikter, misforståelser eller meningsforskjeller. Vil slike utfordringer få oss til å ta anstøt og holde oss borte fra menigheten? Ikke hvis vi har ekte kjærlighet til Jehova og til dem som han elsker.

¹⁷ Som livets Skaper og Opprettholder er Jehova **16, 17. Hvorfor bør vi ikke trekke oss vekk fra menigheten hvis en trosfelle sårer oss?**

verdig til å få vår kjærlighet og fullstendige hengivenhet. (Åpenbaringen 4: 11) Den menigheten han finner behag i å bruke, fortjener dessuten vår lojale støtte. (Hebreerne 13: 17) Så hvis en trosfelle sårer eller skuffer oss på en eller annen måte, vil vi ikke trekke oss vekk fra menigheten som en form for protest. Hvorfor skulle vi gjøre det? Det er jo ikke Jehova som har fornærmet oss. Ettersom vi elsker Jehova, vil vi aldri snu ryggen til ham og hans folk. — Salme 119: 165.

¹⁸ Vår kjærlighet til våre trosfeller får oss til å fremme freden i menigheten. Jehova forventer ikke fullkommenhet av dem som han elsker, og det bør heller ikke vi gjøre. Kjærligheten gjør det mulig for oss å overse mindre krenkelser. Vi må huske at vi alle er ufullkomne og begår feil. (Ordspråkene 17: 9; 1. Peter 4: 8) Kjærligheten hjelper oss til å fortsette å «tilgi hverandre villig». (Kolosserne 3: 13) Det er ikke alltid lett å følge denne veiledningen. Hvis vi lar negative følelser få dominere, kan det hende at vi fortsetter å bære nag og kanskje føler at vår vrede er en passende straff for den som har fornærmet oss. Men i virkeligheten er det til

18. a) Hva kan vi gjøre for å fremme freden i menigheten? b) Hvilke velsignelser bringer det å velge å tilgi når det er grunnlag for å gjøre det?

skade for oss selv å fortsette å bære nag. Å velge å tilgi når det er grunnlag for å gjøre det, bringer rike velsigelser. (Lukas 17: 3, 4) Det gir oss fred i sinn og hjerte, bevarer freden i menigheten og beskytter framfor alt vårt forhold til Jehova. — Matteus 6: 14, 15; Romerne 14: 19.

NÅR VI MÅ SLUTTE Å OMGÅS NOEN

¹⁹ Det kan forekomme at vi blir bedt om å slutte å omgås en som har vært et medlem av menigheten. Denne situasjonen oppstår når en person blir ekskludert fordi han bryter Guds lov uten å angre, eller når en person fornekter troen ved å fremme falsk lære eller ved å trekke seg fra menigheten. Guds Ord sier rett ut at vi skal «slutte med å omgås» slike personer.¹ (1. Korinter 5: 11—13; 2. Johannes 9—11) Det kan føles tungt å måtte unngå noen som vi kanskje har hatt som venn, eller som vi er i slekt med. Vil vi ta et fast standpunkt og på den måten vise at vi setter lojaliteten mot Jehova og hans rettferdige lover foran alt annet? Husk at Jehova legger stor vekt på lojalitet og lydighet.

---

¹Flere opplysninger om hvordan man skal opptre overfor en som er ekskludert eller har trukket seg, blir gitt i tillegget, sidene 267—269.

19. I hvilke situasjoner er det nødvendig å slutte å omgås noen?

²⁰ Ordningen med eksklusjon er i virkeligheten et kjærlig tiltak fra Jehovas side. Hvordan det? Å ekskludere en overtreder som ikke angres, er et uttrykk for kjærlighet til Jehovas hellige navn og alt det står for. (1. Peter 1: 15, 16) Dette tiltaket beskytter dessuten menigheten. Trofaste medlemmer av menigheten blir vernet mot forsettlige synderes usunne påvirkning og kan fortsette å utøve sin tilbedelse i visshet om at menigheten er en trygg havn der de kan søke tilflukt fra denne onde verden. (1. Korinter 5: 7; Hebreerne 12: 15, 16) Den strenge tukten er også et uttrykk for kjærlighet til overtrederen. Den kan bli akkurat den vekkeren han trenger for å komme til fornuft og ta de nødvendige skritt for å vende tilbake til Jehova. — Hebreerne 12: 11.

²¹ Det er ikke til å komme bort fra at våre nære venner kan ha en sterk, formende virkning på oss. Det er derfor viktig at vi velger våre venner med omhu. Når vi gjør Jehovas venner til våre venner og elsker dem som han elsker, kan vi ha den beste omgang det er mulig å ha. Påvirkningen fra slike venner vil hjelpe oss til å leve opp til vårt ønske om å behage Jehova.

**20, 21. a) Hvorfor er ordningen med eksklusjon et kjærlig tiltak?
b) Hvorfor er det viktig at vi velger våre venner med omhu?**

Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?

«Ær alle slags mennesker.» — 1. PETER 2: 17.

HAR du noen gang sett hvordan et lite barn reagerer når det blir bedt om å gjøre noe det egentlig ikke har lyst til å gjøre? Du forstår at det raser en konflikt i barnets indre. Det hører hva faren eller moren sier, og det vet at det bør vise respekt for forelderens myndighet. Men i dette tilfellet *ønsker* barnet rett og slett ikke å være lydige. Barnets indre kamp utgjør en illustrasjon på noe vi alle erfarer fra tid til annen.

² Det faller ikke alltid naturlig for oss å vise respekt for myndighet. Synes du noen ganger at det er vanskelig å vise respekt for dem som har et visst mål av myndighet over deg? I så fall er du ikke alene om å kjempe med dette. Vi lever i en tid da respekten for myndighet synes å befinne seg på et lavmål. Likevel sier Bibelen at vi er forpliktet til å vise respekt for dem som har myndighet over oss. (Ordspråkene 24: 21) Ja, å gjøre det er en forutsetning for å kunne bli i Guds kjærlighet. I den

1, 2. a) Hvilken utfordring står vi overfor når det gjelder synet på myndighet? b) Hvilke spørsmål skal vi se på?

forbindelse oppstår det naturlig nok noen spørsmål. Hvorfor er det så vanskelig for oss å vise respekt for myndighet? Hvorfor krever Jehova dette av oss, og hva vil hjelpe oss til å være lydige? På hvilke måter kan vi vise respekt for myndighet?

HVORFOR DET ER EN UTFORDRING

³ La oss kort se på to grunner til at det kan være en utfordring for oss å vise respekt for dem som har myndighet. For det første er vi selv ufullkomne; for det andre er de menneskene som har myndighet over oss, også ufullkomne. Menneskenes synd og ufullkommenhet fikk sin begynnelse for lang tid siden, i Edens hage, da Adam og Eva gjorde opprør mot Guds myndighet. Synden begynte altså med et opprør. Den dag i dag har vi mennesker en tilbøyelighet til å være opprørske. — 1. Mosebok 2: 15—17; 3: 1—7; Salme 51: 5; Romerne 5: 12.

⁴ På grunn av vår syndige natur har de fleste av oss lett for å bli stolte og hovmodige, mens det å være ydmyk er en sjelden egenskap som vi må anstrenge oss for å framelske og bevare. Selv etter mange års trofast tjeneste for Gud kan det hende at vi viser oss å være umed-

3, 4. Hvordan fikk synd og ufullkommenhet sin begynnelse, og hvorfor er det en utfordring for oss å vise respekt for myndighet?

gjørlige og stolte. Tenk for eksempel på Korah, som trofast holdt seg til Jehovas folk gjennom en periode med mange vanskeligheter. Likevel ønsket han seg større myndighet og tok skamløst ledelsen i et åpent opprør mot Moses, den mest saktmodige av alle mennesker på den tiden. (4. Mosebok 12: 3; 16: 1—3) Tenk også på kong Ussia, som på grunn av stolthet gikk inn i Jehovas tempel for å utføre en hellig oppgave som bare prester hadde rett til å utføre. (2. Krønikebok 26: 16—21) Slike menn måtte betale dyrt for sin opprørskhet. Deres dårlige eksempel utgjør imidlertid en nyttig påminnelse for oss alle. Vi er nødt til å bekjempe den stolthet som gjør det vanskelig for oss å vise respekt for myndighet.

⁵ På den annen side har ufullkomne mennesker i maktposisjoner gjort mye for å undergrave folks respekt for myndighet. Mange har vært ondskapsfulle, voldelige eller tyranniske. Ja, menneskenes historie er for en stor del en beretning om misbruk av makt. (Forkynneren 8: 9) Saul var for eksempel en god, ydmyk mann da Jehova utvalgte ham til å være konge. Men han gav etter for stolthet og misunnelse, slik at han forfulgte den trofaste David. (1. Samuelsbok 9: 20, 21; 10:

5. Hvordan har ufullkomne mennesker misbrukt sin myndighet?

Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?

20—22; 18: 7—11) David ble senere en av de beste kongene i Israels historie, men han misbrukte sin makt da han stjal hustruen til hetitten Uria og sendte denne uskyldige mannen til frontlinjen for at han skulle bli drept i kamp. (2. Samuelsbok 11: 1—17) Ja, ufullkommenheten gjør det vanskelig for mennesker å bruke sin makt på en god måte. Og når de som har makt, ikke har respekt for Jehova, oppfører de seg enda verre. Etter at en britisk statsmann hadde beskrevet hvordan enkelte paver satte i gang omfattende forfølgelse, sa han: «Makt korrumpierer, og absolutt makt korrumpierer absolutt.» La oss med disse historiske vitnesbyrdene i tankene ta for oss spørsmålet: Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?

HVORFOR MÅ VI VISE RESPEKT FOR MYNDIGHET?

⁶ De viktigste grunnene til å vise respekt for myndighet har med kjærlighet å gjøre — vår kjærlighet til Jehova, til våre medmennesker og også til oss selv. Etter som vi elsker Jehova mer enn alle andre, ønsker vi å glede hans hjerte. (Ordspråkene 27: 11; Markus 12: 29, 30) Vi vet at hans overherredømme, hans rett til å her-

**6, 7. a) Hva gjør vi på grunn av vår kjærlighet til Jehova, og hvorfor?
b) I hvilke tilfeller må vi være føyelige?**

ske over universet, er blitt utfordret her på jorden helt siden opprøret i Eden, og at størstedelen av menneskheten har stilt seg på Satans side og forkastet Jehovas styre. Vi inntar med begeistring det motsatte standpunktet. Når vi leser de opphøyde ordene i Åpenbaringen 4: 11, rører de ved de dypeste strenger i oss. Så klart det er for oss at Jehova er universets rettmessige Hersker! Vi støtter Jehovas overherredømme og viser ved vår levemåte at vi anerkjenner hans styre.

⁷ Når vi har slik respekt, vil vi mer enn gjerne være lydige. Vi adlyder Jehova villig fordi vi elsker ham. Men det vil uten tvil oppstå situasjoner der vi synes det er svært vanskelig å være lydige. Da må vi i likhet med det lille barnet som ble beskrevet i innledningen, lære å være føyelige. Vi husker at Jesus føyde seg etter sin Fars vilje selv når det kunne virke som en svært stor utfordring å gjøre det. «La ikke min vilje skje, men din,» sa han til sin Far. — Lukas 22: 42.

⁸ Jehova taler ikke til hver enkelt av oss i dag; han bruker sitt Ord og sine menneskelige representanter på jor-

8. a) Hva innebærer det ofte i dag å være føyelig og underordne seg Jehovas myndighet, og hva er det som viser hvordan Jehova ser på dette? b) Hva kan hjelpe oss til å lytte til råd og ta imot tukt? (Serammen på sidene 59—61.)

den. Det at vi er føyelige og underordner oss Jehovas myndighet, kommer derfor som oftest til uttrykk ved at vi viser respekt for de mennesker som har myndighet over oss, enten Jehova har gitt dem denne myndigheten, eller han bare tillater at de har den. Hvis vi skulle gjøre opprør mot slike mennesker — for eksempel ved å nekte å godta deres bibelske veiledning og tilrettevisning — ville vi krenke vår Gud. Da israelittene murret mot Moses og gjorde opprør mot ham, betraktet Jehova det slik at deres handlinger var rettet mot ham personlig. — 4. Mosebok 14: 26, 27.

⁹ Vi viser også respekt for myndighet av kjærlighet til våre medmennesker. Hvordan det? Jo, tenk deg at du er soldat i en hær. Hærens muligheter til å seire, ja selve dens muligheter til å overleve, avhenger sannsynligvis av at hver soldat samarbeider med, adlyder og viser respekt for dem som gir kommandoer. Hvis du hadde undergravd en slik organisasjon ved å gjøre opprør, kan det være at alle dine medsoldater var blitt utsatt for fare. Det er ingen tvil om at menneskelige hærstyrker forårsaker enorme ødeleggelser i dagens verden. Men Jehova har hærstyrker som bare gjør det som er godt.

9. Hvorfor vil vår kjærlighet til våre medmennesker få oss til å vise respekt for myndighet? Illustrer.

I Bibelen blir Gud omtalt hundrevis av ganger som «hærstyrkenes Jehova». (1. Samuelsbok 1: 3) Han leder en enorm hærstyrke av mektige åndeskapninger. Til tider sammenligner Jehova sine jordiske tjenere med en hær. (Salme 68: 11; Esekiel 37: 1—10) Hvis vi skulle gjøre opprør mot de mennesker som Jehova har gitt myndighet over oss, ville vi ikke da sette våre åndelige medsoldater i fare? Når en kristen gjør opprør mot utnevnte eldste, kan det gå ut over andre i menigheten. (1. Korinter 12: 14, 25, 26) Når et barn gjør opprør, kan det gå ut over hele familien. Så vi viser våre medmennesker kjærlighet ved å framelske en respektfull og samarbeidsvillig holdning.

¹⁰ Vi viser også respekt for myndighet fordi det er til vårt eget beste. Når Jehova ber oss om å vise respekt for myndighet, nevner han ofte de godene det vil bringe oss å gjøre det. Han sier for eksempel til barn at de skal adlyde foreldrene sine fordi det vil gi dem et langt og godt liv. (5. Mosebok 5: 16; Efeserne 6: 2, 3) Han sier til oss at vi skal vise respekt for menighetens eldste fordi det ville påføre oss åndelig skade å unnlate å gjøre det. (Hebreerne 13: 7, 17) Og han befaler oss å adlyde verds-

10, 11. Hvordan kan et rett ønske om å oppnå goder gjøre det lettere for oss å adlyde myndighet?

Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?

lige myndigheter fordi det er til beskyttelse for oss.
— Romerne 13: 4.

¹¹ Er du ikke enig i at det er lettere å vise respekt for myndighet når vi forstår hvorfor Jehova vil at vi skal være lydige? La oss nå se på hvordan vi kan vise respekt for myndighet på tre viktige områder i livet.

RESPEKT I FAMILIEN

¹² Det er Jehova som har innstiftet familieordningen. Ettersom han er en ordens Gud, har han organisert familien på en slik måte at den kan fungere godt. (1. Korinter 14: 33) Han har gitt ektemannen og faren myndighet til å være familiens overhode. Ektemannen viser respekt for sitt Hode, Kristus Jesus, ved å etterligne den måten Jesus leder menigheten på. (Efeserne 5: 23) Ektemannen bør derfor ikke frasi seg sitt ansvar, men mandig påta seg det. På den annen side må han ikke være tyrannisk eller streng, men kjærlig, rimelig og vennlig. Han har klart for seg at hans myndighet er relativ — den er aldri overordnet Jehovas myndighet.

¹³ En hustru og mor skal være sin manns hjelper, eller

12. Hvilken rolle har Jehova gitt ektemannen og faren i familien, og hvordan kan en mann fylle denne rollen?

13. Hvordan kan en hustru og mor fylle sin rolle på en måte som behager Jehova?

motstykke. Hun har også fått myndighet i familien, for Bibelen snakker om «din mors lov». (Ordspråkene 1: 8) Hennes myndighet er naturlig nok underordnet hennes manns myndighet. En kristen hustru viser respekt for sin manns myndighet ved å hjelpe ham til å fylle sin rolle som familiens overhode. Hun lar være å nedvurdere ham, manipulere ham eller prøve å overta hans stilling. I stedet støtter hun ham og samarbeider med ham. Når hun ikke er enig i hans avgjørelser, kan hun respektfullt gi uttrykk for sine meninger, men hun vil fortsatt underordne seg. Hvis hennes mann ikke er troende, kan hun møte utfordrende situasjoner, men det at hun underordner seg, kan anspore ham til å søke Jehova. — 1. Peter 3: 1.

¹⁴ Barn gleder Jehovas hjerte når de er lydige mot sin far og sin mor. De gleder også foreldrene sine og bringer dem ære. (Ordspråkene 10: 1) I aleneforeldrefamilier følger barna det samme prinsippet om lydighet, for de er klar over at en enslig far eller mor kan ha enda større behov for deres støtte og samarbeid. I familier der alle medlemmene fyller de rollene Gud har gitt dem, rår det stor fred og glede. Det kaster glans

14. Hvordan kan barn glede foreldrene sine og Jehova?

Hvorfor må vi vise respekt for myndighet?

HVILKEN MYNDIGHET BØR JEG ADLYDE?

Prinsipp: «Jehova er vår Dommer, Jehova er vår Lovgiver, Jehova er vår Konge.» — Jesaja 33: 22.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hva ville jeg gjøre hvis jeg ble bedt om å krenke Jehovas normer? — Matteus 22: 37—39; 26: 52; Johannes 18: 36.
- Hva ville jeg gjøre hvis jeg fikk beskjed om å la være å rette meg etter Jehovas befalinger? — Apostlenes gjerninger 5: 27—29; Hebreerne 10: 24, 25.
- Hva kan hjelpe meg til å få et ønske om å være lydige mot dem som har myndighet? — Romerne 13: 1—4; 1. Korinter 11: 3; Efeserne 6: 1—3.

over ham som står bak familieordningen, Jehova Gud. — Efeserne 3: 14, 15.

RESPEKT I MENIGHETEN

¹⁵ Jehova har utnevnt sin Sønn til Hersker over den kristne menighet. (Kolosserne 1: 13) Jesus har i sin tur gitt sin «tro og kloke slave» i oppdrag å dekke de åndelige behovene til Guds folk på jorden. (Matteus

15. a) Hvordan kan vi vise respekt for Jehovas myndighet i menigheten? b) Hvilke prinsipper kan hjelpe oss til å være lydige mot dem som tar ledelsen? (Se rammen på sidene 61—63.)

24: 45—47) Slaveklassen blir representert ved Jehovas vitners styrende råd. Som i de kristne menigheter i det første århundre får de eldste i dag instruksjoner og veiledning fra det styrende råd, enten direkte eller gjennom dets representanter, for eksempel reisende tilsynsmenn. Når vi som enkeltpersoner viser respekt for kristne eldstes myndighet, adlyder vi Jehova. — Hebreerne 13: 17.

¹⁶ Eldste og menighetstjenere er ikke fullkomne. De kommer til kort, slik vi selv gjør. Likevel er de eldste «gaver i form av mennesker», gitt for å hjelpe menigheten til å holde seg åndelig sterk. (Efeserne 4: 8) De eldste er utnevnt ved hellig ånd. (Apostlenes gjerninger 20: 28) I hvilken forstand? I den forstand at slike menn først må ha de kvalifikasjonene som er nedskrevet i Guds Ord under ledelse av den hellige ånd. (1. Timoteus 3: 1—7, 12; Titus 1: 5—9) De eldste som vurderer en brors kvalifikasjoner, ber dessuten inderlig om Jehovas hellige ånds ledelse.

¹⁷ I menigheten kan det av og til forekomme at det ikke er noen eldste eller menighetstjenere til stede for

16. I hvilken forstand er de eldste utnevnt ved hellig ånd?

17. Hvorfor må kristne kvinner noen ganger ha noe på hodet i forbindelse med virksomhet i menigheten?

å ta seg av en oppgave som normalt blir tildelt dem, for eksempel å lede et frammøte til felttjeneste. I slike tilfeller kan andre døpte brødre utføre oppgaven. Hvis det ikke er noen brødre til stede, kan kvalifiserte søstre dekke behovet. Men når en kvinne fyller en rolle som normalt blir tildelt en døpt mann, må hun ha noe på hodet.¹ (1. Korinter 11: 3—10) Dette kravet er ikke nedverdiggende for kvinner. Det gir dem i stedet anledning til å vise at de respekterer Jehovas ordning for lederskap, både i familien og i menigheten.

RESPEKT FOR VERDSLIG MYNDIGHET

¹⁸ De sanne kristne retter seg samvittighetsfullt etter de prinsippene som blir uttrykt i Romerne 13: 1—7. Når du leser disse versene, ser du at de «høyere myndigheter» som er omtalt der, er de verdslige myndigheter. Så lenge Jehova tillater dem å eksistere, utfører de viktige oppgaver. De opprettholder en viss orden og yter nødvendige tjenester. Vi viser respekt for disse myndighetene ved vår lovlydige oppførsel. Vi er nøye

---

¹På sidene 270—273 i tillegget blir det gitt noen eksempler på hvordan dette prinsippet skal anvendes i praksis.

18, 19. a) Hvordan vil du forklare de prinsippene som blir uttrykt i Romerne 13: 1—7? b) Hvordan viser vi respekt for verdslige myndigheter?

med å betale de skattene og avgiftene som er pålagt oss, å fylle ut de skjemaene eller dokumentene som myndighetene ber om, og å følge alle de lovene som berører oss, vår familie, vår forretningsvirksomhet eller våre eiendeler. Vi underordner oss imidlertid ikke under de verdslige myndigheter hvis de ber oss om å være ulydige mot Gud. Da svarer vi som apostlene: «Vi må adlyde Gud som vår hersker mer enn mennesker.» — Apostlenes gjerninger 5: 28, 29; se rammen «Hvilken myndighet bør jeg adlyde?» på side 54.

¹⁹ Vi viser også respekt for verdslige myndigheter ved den måten vi opptrer overfor dem på. Til tider har vi kanskje direkte med myndighetspersoner å gjøre. Apostelen Paulus stod overfor slike herskere som kong Herodes Agrippa og stattholderen Festus. Disse mennene hadde alvorlige karakterbrister, men Paulus talte til dem med respekt. (Apostlenes gjerninger 26: 2, 25) Vi etterligner Paulus' eksempel, enten vi står overfor en mektig hersker eller en politimann i lokalsamfunnet. På skolen går unge kristne inn for å vise respekt for lærere og andre ansatte. Vi begrenser oss selvfølgelig ikke til å vise respekt bare for dem som godtar våre trosoppfatninger. Vi er også respektfulle når vi har å gjøre

med dem som er fiendtlig innstilt til Jehovas vitner. Alle ikke-troende generelt bør kunne merke at vi har en respektfull holdning. — Romerne 12: 17, 18; 1. Peter 3: 15.

²⁰ La oss ikke være smålige når det gjelder å vise respekt. Apostelen Peter skrev: «Ær alle slags mennesker.» (1. Peter 2: 17) Når folk merker at vi har oppriktig respekt for dem, kan det gjøre dypt inntrykk. Husk at denne egenskapen blir stadig sjeldnere. Å vise respekt er derfor et trekk ved oppfyllelsen av Jesu befaling: «La deres lys skinne for menneskene, så de kan se deres gode gjerninger og gi ære til deres Far, som er i himlene.» — Matteus 5: 16.

²¹ I denne formørkede verden blir mennesker med en god hjertetilstand tiltrukket av åndelig lys. Så når vi viser respekt i familien, i menigheten og i samfunnet generelt, kan det virke tiltalende på enkelte, slik at de begynner å vandre i lyset sammen med oss. For noen strålende utsikter! Men selv om dette ikke skjer, har vi én ting klart for oss: Vår respekt for mennesker behager Jehova Gud og hjelper oss til å bli i hans kjærlighet. Hvilken lønn kan vel være større enn det?

20, 21. Nevn noen av de velsignelsene det bringer å vise den rette respekt for myndighet.

«LYTT TIL RÅD OG TA IMOT TUKT»

Satans ånd — hans opprørske, stridslystne holdning — gjennomsyrrer dagens verden. Bibelen omtaler derfor Satan som «herskeren over luftens myndighet», og den beskriver resultatet av hans påvirkning som «den ånd som nå er virksom i ulydighetens sønner». (Efeserne 2: 2) Mange i dag ønsker å være helt uavhengig av andres myndighet. Denne uavhengighets ånd har dessverre også smittet over på enkelte i den kristne menighet. Det kan for eksempel være at en eldste gir vennlig veiledning om farene ved umoralsk eller voldspreget underholdning, men noen vil kanskje avvise denne veiledningen eller til og med bli støtt over den. Vi må alle gjøre som det står i Ordspråkene 19: 20: «Lytt til råd og ta imot tukt, så du kan bli vis i din framtid.»

Hva kan hjelpe oss i den forbindelse? Tenk over tre vanlige grunner til at folk avviser veiledning og tukt, og legg så merke til hva Bibelen sier om dette.

- «Jeg synes ikke veiledningen var på sin plass.» Vi føler kanskje at veiledningen egentlig ikke var relevant for vår situasjon, eller at den som gav den, ikke så hele bildet. Vår umiddelbare reaksjon kan være å bagatelisere det som ble sagt. (Hebreerne 12: 5) Men vi er alle ufullkomne. Kan det ikke derfor tenkes at det er vårt eget syn på saken som trenger å justeres? (Ordspråkene 19: 3) Var ikke veiledningen i det minste relevant *til en viss grad*? I så fall er det dette vi bør være

opptatt av Guds Ord formaner oss: «Grip fatt i tukten; slipp den ikke. Vern om den, for den er ditt liv.» — Ordspråkene 4: 13.

- «Jeg liker ikke den måten veiledningen ble gitt på.» Det er sant at Guds Ord fastsetter en høy norm for hvordan veiledning bør gis. (Galaterne 6: 1) Men Bibelen sier også: «Alle har syndet, og de når ikke opp til Guds herlighet.» (Romerne 3: 23) Hvis det overhodet skal være mulig å få fullkommen veiledning som blir gitt på den helt rette måten, må veiledningen nødvendigvis komme fra en fullkommen person. (Jakob 3: 2) Men Jehova bruker ufullkomne mennesker til å veilede oss, så derfor er det klokt å la være å bry seg om hvordan veiledningen blir gitt. Se heller på innholdet i veiledningen, og vurder under bønn hvordan du kan anvende den.
- «Han har ingen rett til å veilede meg!» Hvis vi skulle mene at personlige feil hos den som gir veiledningen, ugyldiggjør det han sier til oss, bør vi merke oss de ovenstående punktene. Og hvis vi skulle mene at vår alder, erfaring eller stilling i menigheten tilsier at vi ikke har behov for veiledning, er vi også nødt til å forandre syn. I det gamle Israel hadde kongen store ansvarsoppgaver, men han måtte likevel ta imot veiledning fra profeter, prester og andre av sine undersåtter. (2. Samuelsbok 12: 1—13; 2. Krønikebok 26: 16—20) I dag utnevner Jehovas organisasjon ufullkomne menn til å gi veiledning, og modne kristne tar med glede imot deres veiledning og følger den. Hvis vi har

større ansvarsoppgaver eller mer erfaring enn andre, bør vi være enda mer oppmerksom på hvor viktig det er at vi er gode eksempler ved å vise rimelighet og ta ydmykt imot veiledning og følge den. — 1. Timoteus 3: 2, 3; Titus 3: 2.

Det er opplagt at vi alle trenger å få veiledning. La oss derfor være fast bestemt på å ta villig imot veiledningen, lydige følge den og takke Jehova oppriktig for denne livreddende gaven. Veiledning er i virkeligheten et uttrykk for Jehovas kjærlighet til oss, og vi ønsker å bli i hans kjærlighet. — Hebreerne 12: 6—11.

«VÆR LYDIGE MOT DEM SOM TAR LEDELSEN»

I det gamle Israel var det stort behov for organisering. Moses alene kunne ikke føre tilsyn med flere millioner mennesker som var på reise sammen i en farlig ødemark. Hva gjorde han? «Moses gikk i gang med å velge ut dyktige menn fra hele Israel og å gi dem stillinger som overhoder for folket, som førere for tusen, førere for hundre, førere for femti og førere for ti.» — 2. Mosebok 18: 25.

I den kristne menighet i vår tid er det også behov for organisering. Det er det som er grunnen til at en felttjenestegruppe har en tilsynsmann, en menighet har eldste, en gruppe menigheter har en kretstil-

synsmann, og et land har et landsutvalg eller et utvalg ved et avdelingskontor. Som et resultat av denne organiseringen kan enhver mann som tjener som hyrde, konsentrere seg om dem av Jehovas sauer som er betrodd i hans varetekt. Slike hyrder står ansvarlige overfor Jehova og Kristus. — Apostlenes gjerninger 20: 28.

Denne organisasjonsmessige ordningen innebærer at vi alle må være lydige og føyelige. Vi må aldri ha samme holdning som Diotrefes, som ikke hadde noen respekt for dem som tok ledelsen på hans tid. (3. Johannes 9, 10) Vi bør i stedet leve i samsvar med disse ordene av apostelen Paulus: «Vær lydige mot dem som tar ledelsen blant dere, og vær føyelige, for de våker over deres sjeler som de som skal avlegge regnskap; sørg for at de kan gjøre dette med glede og ikke sukkende, for det ville være til skade for dere.» (Hebreerne 13: 17) Noen er lydige når de er enige i instruksene fra dem som tar ledelsen, mens de nekter å være føyelige når de er uenige i instruksene eller ikke forstår bakgrunnen for dem. Men husk at føyelighet kan innbefatte at man er lydig også når man ikke har lyst til å være det. Vi bør derfor alle spørre oss selv: «Er jeg lydig og føyelig overfor dem som tar ledelsen?»

Guds Ord beskriver naturlig nok ikke hver eneste ordning eller framgangsmåte som er nødvendig for at menigheten skal fungere godt. Men Bibelen sier:

«La alt skje sømmelig og med orden.» (1. Korinter 14: 40) Det styrende råd følger denne veiledningen ved å fastsette forskjellige framgangsmåter og retningslinjer som bidrar til at ting går smidig og ordentlig for seg i menigheten. Ansvarsbevisste kristne menn gjør sin del ved å være gode eksempler ved sin lydighet og følge de instruksene de får. De viser også at de er 'rimelige, rede til å adlyde' dem som er satt til å føre tilsyn. (Jakob 3: 17) Det gjør at hver gruppe, hver menighet, hver krets og hvert land blir velsignet med en forent, velordnet gruppe av troende som bringer ære til den lykkelige Gud. — 1. Korinter 14: 33; 1. Timoteus 1: 11.

Paulus' ord i Hebreerne 13: 17 viser på den annen side også hvorfor det er skadelig å ha en ulydig holdning. Det kan føre til at de som har ansvarsoppgaver, utfører sitt arbeid «sukkende». Det som burde bli betraktet som et hellig tjenesteprivilegium, kan føles som en byrde når en bror står overfor en umedgjørlig, opprørsk holdning i hjorden. Resultatet er «til skade for dere», det vil si for hele menigheten. Å nekte å føye seg etter den teokratiske orden er også skadelig på en annen måte. Det går ut over en persons åndelighet hvis han er for stolt til å føye seg; det skaper avstand mellom ham og hans himmelske Far. (Salme 138: 6) La oss derfor alle være fast bestemt på å være lydige og føyelige.

Hvordan du kan holde deg atskilt fra verden

«Dere [er ikke] en del av verden.»
— JOHANNES 15: 19.

DEN siste kvelden Jesus levde som menneske på jorden, gav han uttrykk for sitt sterke ønske om at det skulle gå godt for hans etterfølgere i framtiden. Han la denne saken fram for sin himmelske Far i bønn ved å si: «Jeg anmoder deg ikke om å ta dem ut av verden, men om å våke over dem på grunn av den onde. De er ikke en del av verden, liksom jeg ikke er en del av verden.» (Johannes 17: 15, 16) Denne inderlige anmodningen viste at Jesus hadde dyp kjærlighet til sine etterfølgere, og den understreket også viktigheten av det han hadde sagt til noen av dem tidligere på kvelden: «Dere [er ikke] en del av verden.» (Johannes 15: 19) Jesus la tydeligvis stor vekt på at hans etterfølgere måtte holde seg atskilt fra verden.

² Da Jesus brukte ordet «verden», siktet han til den delen av menneskeheten som er fremmedgjort for Gud,

1. Hva understreket Jesus den siste natten han levde som menneske på jorden?

2. Hva siktet Jesus til da han brukte ordet «verden»?

som er under Satans herredømme, og som lar seg lede av den selviske, stolte ånd som skriver seg fra Satan. (Johannes 14: 30; Efeserne 2: 2; 1. Johannes 5: 19) Jakob brukte ordet «verden» på samme måte da han sa at «vennskapet med verden er fiendskap mot Gud». (Jakob 4: 4) Men hvordan kan alle som ønsker å bli i Guds kjærlighet, være i verden og likevel holde seg atskilt fra den? Vi skal se på fem måter: ved å forbli lojale mot Guds rike med Kristus som Konge og holde seg nøytrale i verdens politiske saker, ved å motstå verdens ånd, ved å ha et anstendig ytre, ved å holde sitt øye klart og ved å ta på sin åndelige rustning.

HVORDAN VI KAN FORBLI LOJALE OG NØYTRALE

³ I stedet for å delta i sin tids politiske virksomhet konsentrerte Jesus seg om å forkynne om Guds rike, den framtidige himmelske regjering med ham selv som Konge. (Daniel 7: 13, 14; Lukas 4: 43; 17: 20, 21) Da Jesus stod framfor den romerske stattholderen Pontius Pilatus, kunne han derfor si: «Mitt rike er ikke en del av denne verden.» (Johannes 18: 36) Hans trofaste etterfølgere etterligner hans eksempel ved å være lojale

3. a) Hvordan så Jesus på sin tids politiske virksomhet? b) Hvorfor kan det sies at Jesu salvede etterfølgere tjener som ambassadører? (Ta med fotnoten.)

NØYTRALITET BLANT DE FØRSTE KRISTNE

Den verdslige historie byr på rikelig med vitnesbyrd om at de første kristne var politisk nøytrale og ikke ville delta i krig. En bok om kristendommens tidlige periode sier: «Kristendommens grunnleggere var nøye med å passe på at det ikke utviklet seg en tendens til direkte innblanding i den etablerte politiske orden.» (*The Beginnings of Christianity*) Et annet historisk verk sier: «Urkristendommen ble lite forstått og ble betraktet med liten velvilje av dem som regjerte den hedenske verden. . . . De kristne nektet å påta seg visse plikter som påhvilde romerske borgere. . . . De ville ikke ha politiske stillinger.» — *On the Road to Civilization*.

Når det gjelder de første kristne og militærtjeneste, sa den tyske teologen Peter Meinhold: «Å være kristen ble betraktet som uforenelig med å være soldat.» I en avhandling om forholdet mellom krig og kristendommens prinsipper skrev Jonathan Dymond at Jesu etterfølgere i lengre tid etter Jesu død nektet å «delta i [krig], uansett hvilke følger det fikk, enten det nå var hån, fengsling eller død». Dymond tilføyde: «Dette er en ubestridelig kjensgjerning.» (*An Inquiry Into the Accordancy of War With the Principles of Christianity*) En annen skribent sa at det var først da «kristendommen ble fordervet», at de kristne ble soldater.

mot ham og hans rike og ved å forkynne om dette riket for verden. (Matteus 24: 14) «Vi er derfor ambassadører i Kristi sted,» skrev apostelen Paulus. «Som stedfortredere for Kristus ber vi: 'Bli forlikt med Gud.'»¹ — 2. Korinter 5: 20.

⁴ Ettersom ambassadører representerer en fremmed hersker eller stat, blander de seg ikke opp i innenrikspolitikken i de landene de blir sendt til; de er nøytrale. Derimot fremmer de interessene til regjeringen i det landet de representerer. Slik er det også med Kristi salvede etterfølgere, som har sitt «borgerskap i himlene». (Filipperne 3: 20) Takket være at de nidkjært har forkynt om Riket, har de hjulpet millioner av Kristi «andre sauer» til å «bli forlikt med Gud». (Johannes 10: 16; Matteus 25: 31—40) De sistnevnte tjener billedlig talt som Kristi envoyeer ved å støtte Jesu salvede brødre. Som én forent hjord som fremmer det messianske rikets interesser, holder begge gruppene seg strengt nøytrale i verdens politiske saker. — Jesaja 2: 2—4.

¹Siden pinsedagen i år 33 har Kristus tjent som Konge over sin menighet av salvede etterfølgere på jorden. (Kolosserne 1: 13) I 1914 fikk Kristus del i «kongedømmet over verden». Det betyr at de salvede kristne nå også tjener som ambassadører for det messianske rike. — Åpenbaringen 11: 15.

4. Hvordan har alle sanne kristne vist at de er lojale mot Guds rike? (Se rammen på side 66.)

⁵ Ønsket om å være lojal mot Kristus er ikke den eneste grunnen til at de sanne kristne er nøytrale. I motsetning til fortidens israelitter, som bodde i et land de hadde fått av Gud, tilhører vi et internasjonalt brorskap. (Matteus 28: 19; 1. Peter 2: 9) Så hvis vi hadde sluttet opp om politiske partier i vårt hjemland, ville det ha svekket både vår frimodighet i forkynnelsen av Riket og vår kristne enhet. (1. Korinter 1: 10) I krigstid ville vi dessuten ha kjempet mot våre trosfeller, som vi har fått befaling om å elske. (Johannes 13: 34, 35; 1. Johannes 3: 10—12) Det var derfor med god grunn Jesus bad sine disipler om å legge ned sverdet. Ja, han sa til og med at de skulle elske sine fiender. — Matteus 5: 44; 26: 52; se rammen «Er jeg nøytral?» på side 70.

⁶ Som sanne kristne har vi innviet vårt liv til Gud, ikke til noe menneske, noen menneskelig organisasjon eller noen nasjon. Første Korinter 6: 19, 20 sier: «Dere tilhører ikke dere selv, for dere ble kjøpt for en pris.» Jesu etterfølgere gir derfor «Gud de ting som Guds er», samtidig som de gir de verdslige myndigheter det de har krav på i form av ære, skatter og relativ underordning.

5. Hvordan er den kristne menighet annerledes enn det gamle Israel, og hvordan kommer denne forskjellen til uttrykk?

6. Hvilken betydning har din innvielse til Gud for ditt forhold til de verdslige myndigheter?

(Markus 12: 17; Romerne 13: 1—7) Det er Gud de tilber, og det er ham de viser helhjertet kjærlighet og lojal lydighet. Om nødvendig er de villig til å gi sitt liv for Guds skyld. — Lukas 4: 8; 10: 27; Apostlenes gjerninger 5: 29; Romerne 14: 8.

MOTSTÅ «VERDENS ÅND»

⁷ Noe annet de kristne gjør for å holde seg atskilt fra verden, er å motstå dens onde ånd. «Vi [har] ikke fått verdens ånd, men den ånd som er fra Gud,» skrev Paulus. (1. Korinter 2: 12) Til efeserne sa han: «Dere [vandret] en gang . . . i samsvar med . . . denne verden, i samsvar med herskeren over luftens myndighet, den ånd som nå er virksom i ulydighetens sønner.» — Efeserne 2: 2, 3.

⁸ Verdens 'luft', eller ånd, er en usynlig drivkraft som får mennesker til å være ulydige mot Gud og la seg lede av «kjødets begjær og øynenes begjær». (1. Johannes 2: 16; 1. Timoteus 6: 9, 10) Verdens ånd har «myndighet», eller makt, i den forstand at den appellerer til det syndige kjød, at den er lumsk og ubarmhjertig, og at den i likhet med luft finnes overalt. Dessuten er den «virksom» i en person ved at den gradvis får ham til å utvikle dårlige karaktertrekk, for eksempel selviskhet, **7, 8. Hva er «verdens ånd», og hvordan er denne ånden «virksom» i en person?**

hovmodighet, overdreven ærgjerrighet, opprørskhet og et ønske om å være moralsk uavhengig.¹ Enkelt sagt sørger verdens ånd for at Djevelens karaktertrekk utvikler seg i folks hjerte. — Johannes 8: 44; Apostlenes gjerninger 13: 10; 1. Johannes 3: 8, 10.

⁹ Kan verdens ånd slå rot i ditt sinn og hjerte? Ja, men

¹Se *Resonner ut fra Skriftene*, sidene 430—434, utgitt av Jehovas vitner.

9. På hvilke måter kan verdens ånd komme inn i ditt sinn og hjerte?

ER JEG NØYTRAL?

Prinsipp: «Mitt rike er ikke en del av denne verden.» — Johannes 18: 36.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hvordan vil jeg forklare at flagghilsen er en form for avgudsdyrkelse?¹ — 2. Mosebok 20: 4, 5; 1. Johannes 5: 21.
- Når jeg skal forklare hvorfor jeg ikke deltar i visse nasjonale seremonier, hvordan kan jeg da vise dyp respekt for dem som har et annet syn? — 1. Peter 3: 15.
- Hva er grunnene til at jeg ikke vil støtte noen politiske partier eller utføre noen form for militærtjeneste? — Johannes 13: 34; 1. Johannes 3: 10—12.

¹Se tillegget, sidene 273—277.

bare hvis du lar den gjøre det ved at du slutter å være på vakt. (Ordspråkene 4: 23) Dens påvirkning begynner ofte på en umerkelig måte, kanskje ved at man omgås noen som gir inntrykk av å være bra mennesker, men som ikke har noen kjærlighet til Jehova. (Ordspråkene 13: 20; 1. Korinter 15: 33) Man kan også bli påvirket av denne onde verdens ånd gjennom fordervelig litteratur, Internett-sider som inneholder pornografi eller frafalnes propaganda, usunn underholdning og svært konkurransepreget idrett — ja i virkeligheten alt og alle som formidler den tankegang som skriver seg fra Satan eller hans ordning.

¹⁰ Hvordan kan vi motstå verdens lumske ånd og bevare oss selv i Guds kjærlighet? Bare ved å dra full nytte av Jehovas åndelige gaver og ved stadig å be om hellig ånd. Jehova er langt mektigere enn Satan og den onde verden som er under Satans kontroll. (1. Johannes 4: 4) Det er derfor særdeles viktig at vi holder oss nær til Jehova i bønn.

HA ET ANSTENDIG YTRE

¹¹ Et synlig tegn på hvilken ånd som driver en person, er hans klesstil, utseende og personlige hygiene. I mange

10. Hvordan kan vi motstå verdens ånd?

11. Hvordan har verdens ånd påvirket den måten folk kler seg på?

land er klesstilen blitt så uanstendig at en TV-reporter uttalte at det snart ikke finnes noen klesstil som de prostituerte kan ha for seg selv. Til og med jenter som ennå ikke er i tenårene, er blitt påvirket av denne trenden — «mye hud, lite anstendighet,» som det ble uttrykt i en avisartikkel. En annen trend er å kle seg på en sjuskete måte som gjenspeiler en opprørsk ånd og en mangel på verdighet og selvrespekt.

¹² Som tjenere for Jehova ønsker vi med rette å ta oss godt ut, noe som innebærer at vi har på oss rene og pene klær som vitner om god smak og passer for anledningen. Vårt ytre bør til enhver tid gjenspeile «beskjedenhet og et sunt sinn», noe som sammen med «gode gjerninger» sømmer seg for alle — både menn og kvinner — «som bekjenner at de har ærbødighet for Gud». Det vi først og fremst er opptatt av, er ikke å tiltrekke oss oppmerksomhet, men å «bevare [oss] selv i Guds kjærlighet». (1. Timoteus 2: 9, 10; Judas 21) Ja, vi ønsker at vår vakreste prydd skal være «hjertets skjulte menneske . . . , som er av stor verdi i Guds øyne». — 1. Peter 3: 3, 4.

¹³ Husk også at vår klesstil og vårt utseende kan ha betydning for hvordan andre betrakter den sanne til-
12, 13. Hvilke prinsipper bør ha betydning for vår klesstil og vårt utseende?

bedelse. Når det greske ordet for «beskjedenhet» blir brukt som moralsk begrep, uttrykker det aktelse, ærefrykt og respekt for andres følelser eller meninger. Vårt mål bør derfor være å ta hensyn til andres samvittighet framfor å holde fast ved de rettigheter vi mener at vi har. Vi ønsker framfor alt å bringe ære til Jehova og hans folk og å anbefale oss som hans tjenere ved å gjøre «alt til Guds ære». — 1. Korinter 4: 9; 10: 31; 2. Korinter 6: 3, 4; 7: 1.

¹⁴ Klesstil, utseende og personlig hygiene har enda større betydning når vi deltar i felttjenesten eller er til stede på et kristent møte. Spør deg selv: «Er mitt ytre og min personlige hygiene årsak til at jeg tiltrekker meg unødig oppmerksomhet? Er jeg til sjenanse for andre? Ser jeg på mine rettigheter på disse områdene som viktigere enn å kunne bli kvalifisert til å få tjenesteprivilegier i menigheten?» — Salme 68: 6; Filipperne 4: 5; 1. Peter 5: 6.

¹⁵ Bibelen gir ikke de kristne en liste med regler når det gjelder klesstil, utseende og personlig hygiene. Jehova har ikke noe ønske om å ta fra oss vår valgfrihet eller vår

14. Hvilke spørsmål bør vi stille oss selv når det gjelder vårt ytre og vår personlige hygiene?

15. Hvorfor inneholder ikke Guds Ord en liste med regler når det gjelder klesstil, utseende og personlig hygiene?

mulighet til å bruke tenkeevnen. I stedet vil han at vi skal bli modne mennesker som er i stand til å resonnerer over bibelske prinsipper, og som «ved bruk har fått sine oppfatningsevner oppøvd til å skjelne mellom rett og urett». (Hebreerne 5: 14) Framfor alt ønsker han at vi skal la oss lede av kjærlighet — kjærlighet til ham og til vår neste. (Markus 12: 30, 31) Innenfor disse grensene er det rom for stor variasjon i klesstil og utseende. Det ser man tydelig når Jehovas fargerike og lykkelige folk kommer sammen på møter og stevner rundt om på jorden.

VI MÅ HOLDE VÅRT ØYE «KLART»

¹⁶ Verdens ånd er bedragersk og får millioner av mennesker til å søke lykken i penger og materielle ting. Jesus sa imidlertid: «Selv om noen har overflod, kommer ikke hans liv av de ting han eier.» (Lukas 12: 15) Jesus gikk ikke inn for askese, ekstrem selvfornektelse, men han lærte at man oppnår et godt og lykkelig liv ved å være «klar over sitt åndelige behov» og ved å holde sitt øye «klart», det vil si være oppriktig og fokusere på åndelige ting. (Matteus 5: 3; 6: 22, 23) Spør deg selv: «Tror jeg virkelig på det Jesus lærte, eller lar jeg meg påvirke av 'løgnens far'? (Johannes 8: 44) Hva viser mine uttalelser,

16. Hvordan er verdens ånd i strid med Jesu lære, og hvilke spørsmål bør vi stille oss selv?

mine mål, mine prioriteringer og min måte å leve på?»
— Lukas 6: 45; 21: 34—36; 2. Johannes 6.

¹⁷ «Visdommen blir rettferdiggjort ved sine gjerninger,» sa Jesus. (Matteus 11: 19) Tenk over bare noen av de godene man oppnår ved å holde øyet klart. De som gjør dette, finner ny styrke i tjenesten for Riket. (Matteus 11: 29, 30) De unngår unødige bekymringer og blir derved spart for mange mentale og følelsesmessige kvaler. (1. Timoteus 6: 9, 10) Ettersom de er fornøyd med å ha det nødvendige til livets opphold, har de mer tid til familien og kristne venner. De sover gjerne bedre om natten. (Forkynneren 5: 12) Ved at de gir på alle de måter de kan, erfarer de den større lykke ved å gi. (Apostlenes gjerninger 20: 35) Og de er «rike på håp» og har indre fred og tilfredshet. (Romerne 15: 13; Matteus 6: 31, 32) Disse velsignelsene er virkelig uvurderlige!

TA OPP «HELE RUSTNINGEN»

¹⁸ De som bevarer seg selv i Guds kjærlighet, nyter også godt av åndelig beskyttelse mot Satan, som ikke bare prøver å ødelegge de kristnes lykke, men også ønsker å berøve dem det evige liv. (1. Peter 5: 8) Paulus

17. Nevn noen av de godene man oppnår ved å holde øyet klart.

18. Hvordan beskriver Bibelen vår fiende, hans metoder og den kampen vi må kjempe?

sa: «Vi har en kamp, ikke mot blod og kjød, men mot regjeringene, mot myndighetene, mot verdensherskerne i dette mørke, mot de onde åndemaktene i de himmelske regioner.» (Efeserne 6: 12) Det ordet som er gjengitt med «kamp», kan også gjengis med «brytekamp», noe som viser at vår kamp ikke foregår på avstand, som om vi billedlig talt skulle sitte trygt i en skjult bunker. Nei, vi deltar i en nærkamp. Begrepene «regjeringene», «myndighetene» og «verdensherskerne» viser dessuten at angrepene fra ånde verdenen er godt organisert og planlagt.

¹⁹ Trass i menneskelige skrøpeligheter og begrensninger kan vi imidlertid seire. Hvordan? Ved å ta opp «hele rustningen fra Gud». (Efeserne 6: 13) Efeserne 6: 14—18 beskriver denne rustningen slik: «Stå derfor fast, med sannheten spent som belte om deres hofter og med rettferdighetens brystplate på og med fredens gode budskaps utrustning som sko på føttene. Ta framfor alt opp troens store skjold; med det vil dere kunne slokke alle den ondes brennende piler. Ta også imot frelsens [eller: håpets] hjelm og åndens sverd, det vil si Guds ord, mens dere med enhver form for bønn og påkallelse fortsetter å be ved enhver anledning i ånd.»

19. Beskriv de kristnes åndelige rustning.

²⁰ Ettersom det er Gud som har skaffet til veie denne rustningen, vil den ikke svikte oss, såfremt vi bærer den hele tiden. I motsetning til bokstavelige soldater, som kan oppleve lange perioder uten krig, deltar de kristne i en nådeløs kamp på liv og død som ikke vil opphøre før Gud har utslettet Satans verden og kastet alle onde ånder i avgrunnen. (Åpenbaringen 12: 17; 20: 1—3) Så ikke gi opp hvis du kjemper med svakheter eller urette begjær, for vi må alle 'slå løs' på oss selv for å kunne forbli trofaste mot Jehova. (1. Korinter 9: 27) Det er i virkeligheten hvis vi *ikke* kjemper at vi har grunn til å være bekymret.

²¹ Vi kan dessuten ikke vinne denne kampen i egen kraft. Paulus minner oss derfor om at vi må be til Jehova «ved enhver anledning i ånd». Samtidig bør vi lytte til Jehova ved å studere hans Ord og omgås våre «medsoldater» så ofte vi kan, for vi står ikke alene i denne kampen. (Filemon 2; Hebreerne 10: 24, 25) De som er trofaste på alle disse områdene, kommer ikke bare til å seire, men de vil også være rede til å forsvare sin tro når de blir utfordret til å gjøre det.

20. På hvilken måte er vi i en annen situasjon enn en bokstavelig soldat?

21. Bare hvordan kan vi seire i vår åndelige krigføring?

VÆR REDE TIL Å FORSVARE DIN TRO

²² «Fordi dere ikke er en del av verden . . . , derfor hater verden dere,» sa Jesus. (Johannes 15: 19) De kristne må derfor alltid være rede til å forsvare sin tro, noe de bør gjøre på en mild, respektfull måte. (1. Peter 3: 15) Spør deg selv: «Forstår jeg hvorfor Jehovas vitner noen ganger tar et standpunkt som er i strid med det standpunktet folk flest tar? Når jeg står overfor den utfordring å skulle skille meg ut på denne måten, er jeg da fullstendig overbevist om at det Bibelen og den tro slave-klasse sier, er rett? (Matteus 24: 45; Johannes 17: 17) Og når det er snakk om å gjøre det som er rett i Jehovas øyne, er jeg da rede til å være annerledes, og er jeg til og med stolt av å være annerledes?» — Salme 34: 2; Matteus 10: 32, 33.

²³ Vårt ønske om å holde oss atskilt fra verden blir imidlertid ofte satt på prøve på mer lumske måter. Som tidligere nevnt gjør Djevelen for eksempel bruk av verdslig underholdning for å prøve å lokke Jehovas tjenere til å bli en del av verden. Hvordan kan vi velge sunn underholdning som virker oppkvikkende, og som gjør at vi kan ha ren samvittighet? Det emnet skal vi ta for oss i det neste kapitlet.

22, 23. a) Hvorfor må vi til enhver tid være rede til å forsvare vår tro, og hvilke spørsmål bør vi stille oss selv? b) Hvilket emne skal vi ta for oss i det neste kapitlet?

Hvordan du kan velge sunn underholdning

«Gjør alt til Guds ære.»
— 1. KORINTER 10: 31.

FORESTILL deg at du skal spise en deilig frukt, men oppdager at en del av den er råtten. Hva gjør du? Du kan spise hele frukten, også den råtne delen; du kan kaste hele frukten, innbefattet den råtne delen; eller du kan skjære bort den råtne delen av frukten og spise den friske delen. Hvilket valg treffer du?

² Underholdning kan på sett og vis sammenlignes med en slik frukt. Av og til har du lyst til å koble av, men du innser at mye av den underholdningen som finnes i dag, er umoralsk, ja råtten. Så hva gjør du? Noen vil kanskje godta umoralske innslag og svelge all slags underholdning som verden har å tilby. Andre vil kanskje unngå all underholdning for å være sikker på at de ikke blir utsatt for noe skadelig. Atter andre vil kanskje være nøye med å unngå underholdning som er skadelig, men av og til hygge seg med det som er

1, 2. Hvilke valg har vi når det gjelder underholdning?

akseptabelt. Hvilket valg bør du treffe for å bevare deg selv i Guds kjærlighet?

³ De fleste av oss vil velge det tredje alternativet. Vi er klar over at vi trenger en del avkobling, men vi ønsker å la oss underholde utelukkende av det som er moralsk rent. Derfor må vi se på hvordan vi kan avgjøre hva som er sunn underholdning, og hva som ikke er det. Men la oss først drøfte hvilken innvirkning vårt valg av underholdning kan ha på vår tilbedelse av Jehova.

«GJØR ALT TIL GUDS ÆRE»

⁴ For en tid siden sa et eldre vitne for Jehova som ble døpt i 1946: «Jeg har gjort det til en regel alltid å være til stede og følge godt med under dåpstalen, som om det var min egen dåp det gjaldt.» Hvorfor? Han forklarte: «Det at jeg alltid har hatt min innvielse klart for meg, har bidratt mye til at jeg har klart å forbli trofast.» Du ser det sikkert på samme måte. Det at du minner deg selv om at du har lovt Jehova å bruke hele livet til å tjene ham, motiverer deg til å holde ut. (Forkynneren 5: 4; Hebreerne 10: 7) Ja, det at du mediterer over din innvielse, vil virke inn på ditt syn, ikke bare

3. Hva skal vi nå se på?

4. Hvordan bør vår innvielse virke inn på vårt valg av underholdning?

på den kristne tjeneste, men også på alle andre områder i livet — deriblant det som har med underholdning å gjøre. Apostelen Paulus framhevet denne sannheten da han skrev til de kristne på sin tid: «Enten dere spiser eller drikker eller gjør noe annet, gjør *alt* til Guds ære.» — 1. Korinter 10: 31.

⁵ Alt du gjør i livet, har forbindelse med din tilbedelse av Jehova. I brevet til romerne brukte Paulus et uttrykk med dyp mening for å innprente denne sannheten i sine trosfeller. Han formante dem: «[Framstill] deres legemer som et levende, hellig offer som er antagelig for Gud — en hellig tjeneste med deres fornuft.» (Romerne 12: 1) Legemet innbefatter sinnet, hjertet og den fysiske styrke. Du bruker alt dette i din tjeneste for Gud. (Markus 12: 30) Paulus omtaler slik tjeneste som man utfører av hele sin sjel, som et offer. I det ordet ligger det en underforstått advarsel. Under Moseloven forkastet Gud et offer som hadde et lyte. (3. Mosebok 22: 18—20) På samme måte vil han forkaste en kristens åndelige offer hvis det på en eller annen måte er besmittet. Men hvordan kan noe slikt skje?

5. Hvordan kan 3. Mosebok 22: 18—20 hjelpe oss til å oppfatte den underforståtte advarselen i Romerne 12: 1?

⁶ Paulus formante de kristne i Roma: «Fortsett . . . ikke å framstille deres lemmer [«legemsdeler», *New International Version*] for synden.» Han sa også at de skulle la «legemets gjerninger dø». (Romerne 6: 12—14; 8: 13) Tidligere i brevet hadde han nevnt noen eksempler på «legemets gjerninger». Angående syndige mennesker leser vi: «Deres *munn* er full av forbannelse.» «Deres *føtter* er raske til å utgyte blod.» «Det er ingen frykt for Gud for deres *øyne*.» (Romerne 3: 13—18) En kristen ville besmitte sitt legeme hvis han skulle bruke sine lemmer, sine legemsdeler, til slike syndige gjerninger. For å nevne et eksempel: Hvis en kristen i vår tid med overlegg ser på slikt fordervet materiale som pornografi eller ser på skildringer av sadistisk vold, vil han «framstille [sine øyne] for synden» og på den måten besmitte hele sitt legeme. Enhver tilbedelse som han utøver, vil være et offer som ikke lenger er hellig, og som ikke er antagelig for Gud. (5. Mosebok 15: 21; 1. Peter 1: 14—16; 2. Peter 3: 11) For en høy pris å betale for å velge usunn underholdning!

⁷ Det er tydelig at en kristens valg av underholdning har stor betydning. Vi ønsker derfor å velge underhold-

6, 7. Hvordan kan en kristen besmitte sitt legeme, og hvilke følger kan det få?

ning som ikke besmitter det offer vi frambærer for Gud. La oss nå drøfte hvordan vi kan avgjøre hva som er akseptabelt, og hva som ikke er det.

«AVSKY DET ONDE»

⁸ Underholdning kan generelt sett deles inn i to kategorier. Den ene består av underholdning som de kristne konsekvent tar avstand fra. Den andre består av underholdning som de kristne kanskje eller kanskje ikke betrakter som akseptabel. La oss begynne med å se på den første kategorien — underholdning som de kristne tar avstand fra.

⁹ Som nevnt i kapittel 1 dreier noen former for underholdning seg om handlinger som blir uttrykkelig fordømt i Bibelen. Tenk for eksempel på nettsteder, filmer, TV-programmer og musikk som har et sadistisk eller demonisk innhold, eller som inneholder pornografi eller oppmuntrer til skammelige, umoralske handlinger. Ettersom slike fordervelige former for underholdning gir en positiv framstilling av oppførsel som krenker bibelske prinsipper eller utgjør et brudd på bibelske lover, må de sanne kristne sky dem. (Apostlenes gjerninger 15: 28, 29; 1. Korinter

8, 9. a) Hvilke to kategorier kan underholdning generelt sett deles inn i? b) Hvilke former for underholdning forkaster vi, og hvorfor?

6: 9, 10; Åpenbaringen 21: 8) Når du forkaster slik usunn underholdning, viser du Jehova at du virkelig 'avskyr det onde' og konsekvent 'vender deg bort fra det som er ondt'. Det betyr at du har «tro uten hykleri». — Romerne 12: 9; Salme 34: 14; 1. Timoteus 1: 5.

¹⁰ Noen kan likevel mene at det å se på underholdning som inneholder detaljerte skildringer av umoralsk oppførsel, er harmløst. De tenker som så: «Jeg kan se på det på film eller TV, men jeg ville aldri gjøre noe slikt selv.» En slik tankegang er bedragersk og farlig. (Jeremia 17: 9) Hvis vi synes at det er underholdende å se på det Jehova fordømmer, kan det da virkelig sies at vi 'avskyr det onde'? Hvis vi gjentatte ganger lar vårt sinn dvele ved syndig oppførsel, blir vi moralsk avstumpet. (Salme 119: 70; 1. Timoteus 4: 1, 2) En slik vane kan få innvirkning på det vi gjør, eller på hvordan vi oppfatter andres syndige oppførsel.

¹¹ Dette har da også skjedd. Noen kristne har begått umoralske handlinger fordi de ble påvirket av den underholdningen de hadde fått for vane å se på. De har

10. Hva slags syn på underholdning er farlig, og hvorfor?

11. Hvordan har det som står i Galaterne 6: 7, vist seg å være sant når det gjelder underholdning?

lært av erfaring at «hva et menneske enn sår, det skal han også høste». (Galaterne 6: 7) Men et slikt trist utfall kan unngås. Hvis du er nøye med å så det som er sunt, i ditt sinn, vil du kunne glede deg over å høste det som er sunt, i ditt liv. — Se rammen «Hva slags underholdning bør jeg velge?» nedenfor.

HVA SLAGS UNDERHOLDNING BØR JEG VELGE?

Prinsipp: «Avsky det onde, hold fast ved det gode.»
— Romerne 12: 9.

Ville det behage Gud hvis . . .

- teksten i den musikken jeg hører på, gjør det vanskelig for meg å holde tankene rettet mot det som er rent? — 1. Korinter 6: 9, 10.
- jeg etterligner det grove språket og den dårlige oppførselen til dem som er med i de filmene jeg velger å se på? — Lukas 6: 40.
- jeg velger å spille dataspill der jeg må spille rollen til en voldelig eller umoralsk person?
— Salme 11: 5, 7.
- de normene jeg forkynner om for andre, ikke er de normene jeg lar meg lede av når jeg velger underholdning? — Romerne 2: 21.

PERSONLIGE AVGJØRELSER BASERT PÅ BIBELSKE PRINSIPPER

¹² La oss nå drøfte den andre kategorien — underholdning som skildrer oppførsel som verken blir direkte fordømt eller uttrykkelig godkjent i Guds Ord. Når man skal velge blant slik underholdning, må hver enkelt kristen treffe en personlig avgjørelse med hensyn til hva han anser som akseptabelt. (Galaterne 6: 5) Men når vi skal treffe dette valget, mangler vi ikke veiledning. Bibelen inneholder prinsipper, grunnleggende sannheter, som gjør oss kjent med Jehovas syn. Ved å merke oss slike prinsipper kan vi oppfatte «hva Jehovas vilje er», i alle ting, også i vårt valg av underholdning. — Efeserne 5: 17.

¹³ Det er forståelig at ikke alle kristne har utviklet sin moralske oppfatningsevne, eller skjelneevne, i samme grad. (Filipperne 1: 9) Dessuten er de kristne klar over at smaken er forskjellig når det gjelder underholdning. Det er derfor ikke å vente at alle kristne vil treffe nøyaktig samme avgjørelser. Men jo mer vi lar gudgitte

12. Hvordan kan vi anvende Galaterne 6: 5 på underholdning, og hvilken veiledning er til hjelp for oss når vi skal treffe personlige avgjørelser?

13. Hva vil anspore oss til å ta avstand fra underholdning som kan mishege Jehova?

prinsipper påvirke vårt sinn og hjerte, desto mer bestemt blir vi på å ta avstand fra enhver form for underholdning som kan mishage Jehova. — Salme 119: 11, 129; 1. Peter 2: 16.

¹⁴ Når du velger underholdning, må du også ta hensyn til en annen viktig faktor: din tid. Det kan nok være at du synes innholdet i den underholdningen du velger, er akseptabelt, men hvor mye tid du bruker på underholdning, viser hva du ser på som viktig. For de kristne er det selvfølgelig åndelige interesser som er det viktigste. (Matteus 6: 33) Hva kan du så gjøre for å forvise deg om at Rikets interesser kommer på førsteplassen i ditt liv? Apostelen Paulus sa: «Pass . . . nøye på hvordan dere vandrer, at det ikke er som uvise, men som vise, idet dere kjøper dere den beleilige tid.» (Efe-serne 5: 15, 16) Ja, når du setter en klar grense for hvor mye tid du vil bruke på underholdning, blir det lettere for deg å ha nok tid til «de viktigere ting» — aktiviteter som styrker din åndelighet. — Filipperne 1: 10.

¹⁵ Det er også fornuftig å ha en sikkerhetsmargin når

14. a) Hvilken faktor må vi ta hensyn til når vi velger underholdning?

b) Hvordan kan vi sette Rikets interesser på førsteplassen i livet?

15. Hvorfor er det fornuftig å ha en sikkerhetsmargin når man velger underholdning?

man velger underholdning. Hva vil det si? Tenk igjen på eksemplet med frukten. For å unngå å spise noe som er råttent, skjærer du ikke bare bort nøyaktig den delen som er dårlig, men også det som er nærmest denne delen. På samme måte er det fornuftig å være på den sikre siden når man velger underholdning. En klok kristen tar ikke bare avstand fra det som helt tydelig er i strid med bibelske prinsipper, men også fra former for underholdning som er tvilsomme, eller som muligens har innslag som er åndelig usunne. (Ordspråkene 4: 25—27) Når du holder deg nøye til Guds Ord, får du hjelp til å gjøre nettopp det.

«ALT SOM ER RENT»

¹⁶ Når de sanne kristne velger underholdning, er de først og fremst opptatt av Jehovas syn. Bibelen forteller om Jehovas meninger og normer. Kong Salomo regner for eksempel opp flere ting som Jehova hater, og blant dem er «en falsk tunge og hender som utgyter uskyldig blod, et hjerte som finner på skadelige planer, føtter som løper i hast til det onde». (Ordspråkene 6: 16—19) Hvilken innvirkning bør Jehovas syn ha på ditt syn?

16. a) Hvordan kan vi vise at vi har samme syn som Jehova i moralske spørsmål? b) Hvordan kan det bli en livsstil for deg å følge bibelske prinsipper?

«Dere som elsker Jehova, hat det som er ondt,» formaler salmisten. (Salme 97: 10) Ditt valg av underholdning må vise at du virkelig hater det Jehova hater. (Galaterne 5: 19—21) Husk også at det som først og fremst viser hva slags person du virkelig er, er det du gjør når du er for deg selv, ikke det du gjør når du er sammen med andre. (Salme 11: 4; 16: 8) Så hvis du har et oppriktig ønske om å gjenspeile Jehovas syn i moralske spørsmål på alle livets områder, vil du alltid treffe valg som er i samsvar med bibelske prinsipper. Det vil bli en livsstil for deg å gjøre det. — 2. Korinter 3: 18.

¹⁷ Hva mer kan du gjøre for å forvise deg om at du handler i harmoni med Jehovas synspunkter når du velger underholdning? Tenk over spørsmålet: «Hvordan vil dette berøre meg og mitt forhold til Gud?» Før du for eksempel avgjør om du skal se en bestemt film, **17. Hvilke spørsmål bør vi stille oss selv før vi velger underholdning?**

**Før de kristne velger underholdning,
spør de seg selv**

- Hvordan vil dette berøre mitt forhold til Gud?
- Hvilken virkning vil det ha på meg?
- Hvilken virkning vil det ha på andre?

kan du spørre deg selv: «Hvilken virkning vil innholdet i denne filmen ha på min samvittighet?» La oss se på hvilke prinsipper som har betydning i denne saken.

¹⁸ Vi finner et viktig prinsipp i Filipperne 4: 8, der det står: «Alt som er sant, alt som er av alvorlig betydning, alt som er rettfærdig, alt som er rent, alt som er verd å elske, alt som tales vel om, enhver dyd og det som er rosverdig — *fortsett å tenke på disse ting.*» Paulus drøftet riktignok ikke underholdning; han drøftet det hjertet mediterer over, noe som bør dreie seg om ting som behager Gud. (Salme 19: 14) Men i prinsippet kan Paulus' ord likevel anvendes på emnet underholdning. Hvordan?

¹⁹ Spør deg selv: «Fører mitt valg av filmer, dataspill, musikk og andre former for underholdning til at sinnet mitt blir fylt av 'alt som er rent'?» Etter at du har sett en film, hva slags mentale bilder er det da som dominerer sinnet ditt? Hvis de er hyggelige, rene og oppkvikkende, vet du at du har valgt sunn underholdning. Men hvis den filmen du har sett, får deg til å tenke på

18, 19. a) Hvordan kan det prinsippet som blir uttrykt i Filipperne 4: 8, hjelpe oss til å avgjøre om vi velger sunn underholdning? b) Hvilke andre prinsipper kan hjelpe deg til å velge god underholdning? (Se fotnoten.)

noe som er urent, har du valgt usunn, ja skadelig, underholdning. (Matteus 12: 33; Markus 7: 20—23) Hvordan det? Jo, det at du tenker på noe som er moralsk urent, forstyrrer din indre fred, svekker din samvittighet, som er oppøvd i samsvar med Bibelen, og kan ødelegge ditt forhold til Gud. (Efeserne 5: 5; 1. Timoteus 1: 5, 19) Ettersom slik underholdning har en skadelig virkning på deg, må du være fast bestemt på å ta avstand fra den.¹ (Romerne 12: 2) Vær lik den salmisten som bad til Jehova: «Vend mine øyne bort fra å se på det som er verdiløst.» — Salme 119: 37.

SØK ANDRES BESTE

²⁰ Paulus nevnte et viktig bibelsk prinsipp som man må ta i betraktning når man treffer avgjørelser i personlige spørsmål. Han sa: «Alt er tillatt, men ikke alt bygger opp. La enhver fortsette å søke, ikke sitt eget beste, men den andres.» (1. Korinter 10: 23, 24) Hvilken forbindelse har dette prinsippet med det å velge sunn underholdning? Du må spørre deg selv: «Hvordan vil den underholdningen jeg velger, berøre andre?»

---

¹Noen flere prinsipper som kan anvendes på underholdning, finnes i Ordspråkene 3: 31; 13: 20; Efeserne 5: 3, 4; Kolosserne 3: 5, 8, 20.

20, 21. Hvilken forbindelse har 1. Korinter 10: 23, 24 med det å velge sunn underholdning?

²¹ Det kan være at du har samvittighet til å la deg underholde av noe som du ser på som «tillatt», eller akseptabelt. Men hvis du oppdager at andre kristne med en mer restriktiv samvittighet oppfatter dette som forkastelig, bestemmer du deg kanskje for å avstå fra å la deg underholde av dette. Hvorfor? Fordi du ikke ønsker å 'synde mot dine brødre' — og heller ikke 'synde mot Kristus,' slik Paulus uttrykte det — ved å gjøre det vanskeligere for dine trosfeller å forbli trofaste mot Gud. Du legger deg denne formaningen på hjertet: «Unngå å bli årsak til snubling.» (1. Korinter 8: 12; 10: 32) De sanne kristne i vår tid følger Paulus' gjennomtenkte og innsiktsfulle veiledning ved å ta avstand fra underholdning som nok kan være «tillatt», men som ikke «bygger opp». — Romerne 14: 1; 15: 1.

²² Det å søke andres beste kan imidlertid også ses fra en annen side. En kristen som har en mer restriktiv samvittighet, bør ikke insistere på at alle i den kristne menighet skal rette seg etter hans snevrere syn på hva som er akseptabel underholdning. Hvis han gjorde det, ville han være som en bilfører på en motorvei som

22. Hvorfor gir de kristne rom for at man kan ha forskjellig syn i personlige spørsmål?

insisterer på at alle andre som kjører på den samme veien, skal holde den farten som han selv foretrekker. Et slikt krav ville ikke være rimelig. Som et uttrykk for kristen kjærlighet bør en som har en mer restriktiv samvittighet, respektere trosfeller som har et noe annerledes syn på underholdning enn det han selv har, så lenge deres syn også er innenfor grensene for kristne prinsipper. På den måten lar han sin «rimelighet bli kjent for alle mennesker». — Filipperne 4: 5; Forkynneren 7: 16.

²³ Hvordan kan vi oppsummere dette kapitlet om å velge sunn underholdning? Avvis all slags underholdning som gir en detaljert beskrivelse av umoralske handlinger som blir uttrykkelig fordømt i Guds Ord. Følg bibelske prinsipper som kan anvendes på underholdning som ikke blir konkret omtalt i Bibelen. Unngå underholdning som skader din samvittighet, og vær villig til å avstå fra former for underholdning som kanskje kan virke støtende på andre, særlig på trosfeller. Måtte din faste beslutning om å gjøre dette bringe ære til Gud og bevare deg og din familie i hans kjærlighet.

23. Hvordan kan du forvise deg om at du velger sunn underholdning?

Verdsetter du livet slik som Gud gjør?

«Hos deg er livets kilde.» — SALME 36: 9.

VÅR himmelske Far har gitt oss en uvurderlig gave — vårt liv som fornuftutstyrte mennesker som er i stand til å gjenspeile hans egenskaper. (1. Mosebok 1: 27) Takket være denne dyrebare gaven kan vi resonnerer over bibelske prinsipper. Ved å følge dem kan vi utvikle oss til åndelig modne mennesker som elsker Jehova og «har fått sine oppfatningsevner oppøvd til å skjelne mellom rett og urett». — Hebreerne 5: 14.

² Evnen til å resonnerer over bibelske prinsipper er spesielt viktig i dag, for verden er blitt så komplisert at ingen lovsamling kan dekke enhver tenkelig situasjon som kan oppstå i livet. Det medisinske område er et godt eksempel på dette, særlig når det gjelder produkter og behandlingsmåter som har med blod å gjøre. Dette er et emne som opptar alle som ønsker å adlyde Jehova. Når vi forstår de bibelske prinsippene som er inne i bildet, bør vi kunne treffe fornuftige avgjørelser

1, 2. Hvilken evne er særlig verdifull i dag, og hvorfor er det slik?

som både gir oss god samvittighet og bevarer oss i Guds kjærlighet. (Ordspråkene 2: 6—11) La oss se på noen av disse prinsippene.

LIVETS OG BLODETS HELLIGHET

³ Første gang Jehova åpenbarte at det er nær forbindelse mellom livet og blodet, og at livet og blodet er hellig, var da Kain hadde myrdet Abel. «Hør!» sa Jehova til Kain. «Din brors blod roper til meg fra jorden.» (1. Mosebok 4: 10) Jehova så det slik at Abels blod representerte hans liv, som brutalt var blitt revet vekk. Derfor kunne det sies at Abels blod ropte til Gud om hevn. — Hebreerne 12: 24.

⁴ Etter vannflommen på Noahs tid gav Gud menneskene lov til å spise kjøtt av dyr, men ikke blodet. Han sa: «Kjøtt med dets sjel — dets blod — skal dere ikke spise. Og dessuten: Blodet av deres sjeler skal jeg kreve tilbake.» (1. Mosebok 9: 4, 5) Denne befalingen har hatt gyldighet for alle Noahs etterkommere helt fram til vår tid. Den bekrefter det som var underforstått i det Gud tidligere hadde sagt til Kain — at alle skapningers blod representerer deres sjel, eller liv. Befalingen

3, 4. Når ble det første gang vist at blodet er hellig, og hvilke prinsipper er blodets hellighet basert på?

Verdsetter du livet slik som Gud gjør?

viser også at Jehova, livets Kilde, vil kreve alle mennesker som ringeakter livet og blodet, til regnskap. — Salme 36: 9.

⁵ Disse to grunnleggende sannhetene ble nedfelt i Moseloven. Tredje Mosebok 17: 10, 11 lyder: «Når det gjelder en hvilken som helst mann . . . som spiser et hvilket som helst slags blod, så skal jeg sannelig vende mitt ansikt mot den sjel som spiser blodet, og jeg skal visselig avskjære ham fra hans folk. For kjødets sjel er i blodet, og jeg har selv gitt dere det på alteret for å gjøre soning for deres sjeler, for det er blodet som gjør soning ved sjelen i det.»¹ — Se rammen «Blodets sonende kraft» på side 97.

⁶ Hvis blodet av et slaktet dyr ikke ble brukt på alteret, skulle det helles ut på jorden. Derved ble livet på en symbolsk måte gitt tilbake til dets opprinnelige Eier. (5. Mosebok 12: 16; Esekiel 18: 4) Men legg merke til at israelittene ikke behøvde å gå til ytterligheter ved å

---

¹Når det gjelder Guds utsagn om at «kjødets sjel er i blodet», sier bladet *Scientific American*: «I tillegg til å ha metaforisk betydning er utsagnet korrekt i bokstavelig forstand: Hver type blodceller er en forutsetning for liv.»

5, 6. Hvordan viste Moseloven at blodet både er hellig og dyrebart? (Se også rammen på side 100.)

BLODETS SONENDE KRAFT

Guds Ord viser at blodet svarer til livet. Når en av fortidens israelitter brøt Jehovas bud, men deretter angret, kunne han unngå å bli rammet av Guds dom ved å frambære et dyreoffer på Guds alter. (3. Mosebok 4: 27—31) Dette offeret gjorde soning for hans synder, men bare på en midlertidig måte.

Når Bibelen bruker ordet «soning», overbringer det tanken om «å gi i bytte» eller «å dekke», slik for eksempel et lokk av riktig størrelse dekker en beholder. Det fantes selvfølgelig ikke noe dyreoffer som på en fullkommen måte kunne «dekke», eller gjøre soning for, et menneskes synder. Dyreofrene utgjorde derimot en skygge av det fullkomne sonofferet som skulle bli frambrakt senere. — Hebreerne 10: 1, 4.

Denne soningen ble tilveiebrakt «ved at Jesu Kristi legeme ble ofret én gang for alle». (Hebreerne 10: 10) Kristi fullkomne menneskeliv, representert ved hans «[dyrebare] blod, som blodet av et lyteløst og plettfritt lam», svarte nøyaktig til det liv som Adam forspilte. (1. Peter 1: 19) På en usedvanlig god og kjærlig måte ble derved rettferdighetens krav oppfylt og vår 'evige utfrielse' gjort mulig. — Hebreerne 9: 11, 12; Johannes 3: 16; Åpenbaringen 7: 14.

prøve å fjerne ethvert spor av blod fra dyrets vev. Hvis dyret var blitt slaktet og avblødd på rette måte, kunne en israelitt spise kjøttet med god samvittighet, etter som Livgiveren var blitt vist den rette respekt.

⁷ David, «en mann etter [Guds] hjerte», forstod prinsippene bak Guds lov om blodet. (Apostlenes gjerninger 13: 22) En gang da han var svært tørst, tok tre av hans menn seg inn i fiendens leir, drog opp vann fra en cisterne og brakte det til ham. Hvordan reagerte David? «Skulle jeg drikke blodet av de mennene som gikk av sted med fare for sine sjeler?» spurte han. I Davids øyne svarte vannet til disse mennenes livsblod. Så selv om han var tørst, «øste [han] det ut for Jehova». — 2. Samuelsbok 23: 15—17.

⁸ Omkring 2400 år etter at den ovennevnte befalingen var blitt gitt til Noah, og omkring 1500 år etter at lovpakten var blitt opprettet, inspirerte Jehova den første kristne menighets styrende råd til å skrive: «Den hellige ånd og vi selv har besluttet ikke å legge noen ytterligere byrde på dere, bortsett fra disse nødvendige

7. Hvordan viste David respekt for blodets hellighet?

8, 9. Hadde Gud et annet syn på livet og blodet da den kristne menighet ble opprettet? Forklar.

ting: at dere fortsetter å avholde dere fra ting som er ofret til avguder, og fra blod og fra det som er kvalt, og fra utukt.» — Apostlenes gjerninger 15: 28, 29.

⁹ Det er tydelig at det styrende råd i det første århundre forstod at blodet er hellig, og at misbruk av blod er like moralsk galt som avgudsdyrkelse eller utukt. De sanne kristne i vår tid godtar det standpunktet. Og ettersom de går inn for å følge bibelske prinsipper, vil de kunne behage Jehova når de treffer avgjørelser som gjelder bruk av blod.

MEDISINSK BRUK AV BLOD

¹⁰ Jehovas vitner er klar over at det å 'avholde seg fra blod' innebærer at man ikke tar imot blodtransfusjon og ikke donerer eller lagrer sitt eget blod med tanke på transfusjon. Av respekt for Guds lov tar de dessuten ikke imot transfusjon av de fire hovedbestanddelene i blodet: røde blodceller, hvite blodceller, blodplater og plasma.

¹¹ I dag blir disse hovedbestanddelene ofte bearbejdet videre og delt opp i fraksjoner som blir brukt på **10, 11. a) Hvordan ser Jehovas vitner på transfusjon av fullblod og blodets hovedbestanddeler? b) På hvilke områder som har med blod å gjøre, kan de kristne ha ulike meninger?**

RESPEKT FOR DYRENES LIV

Jehova har gitt oss lov til å drepe dyr for å skaffe oss mat og klær og beskytte oss selv, men vi må utøve denne myndigheten på en likevektig, omsorgsfull måte. (1. Mosebok 3: 21; 9: 3) Vi ønsker ikke å være lik den grusomme jegeren Nimrod, som åpenbart drepte dyr bare for fornøynsens skyld. (1. Mosebok 10: 9) I stedet bør vi etterligne Jehova, som viser omsorg for alle dyr, selv små spurver. — Jona 4: 11; Matteus 10: 29.

Guds omsorg for dyrene kom til uttrykk i Moseloven. (2. Mosebok 23: 4, 5, 12; 5. Mosebok 22: 10; 25: 4) I harmoni med denne Loven sier Ordspråkene 12: 10: «Den rettferdige har omsorg for sitt husdyrs sjel, men de ondes barmhjertighetsgjerninger er grusomme.» Snart vil både de onde og deres grusomme gjerninger høre for tiden til.

en rekke måter. Kan en kristen godta bruk av slike fraksjoner? Betrakter han dem som «blod»? Hver enkelt må treffe en personlig avgjørelse i denne saken. Det samme kan sies om slike behandlingsmetoder som hemodialyse, hemodilusjon og gjenvinning av ens eget blod, forutsatt at det ikke er blitt lagret. — Se tillegget, sidene 277—280.

¹² Er saker der man må treffe en personlig avgjørelse, av liten betydning for Jehova? Nei, for han er svært interessert i våre tanker og motiver. (Ordspråkene 17: 3; 21: 2; 24: 12) Så når vi har søkt Jehovas veiledning i bønn og har foretatt undersøkelser omkring et medisinsk produkt eller en behandlingsmetode, må vi følge vår samvittighet, som er oppøvd i samsvar med Bibelen. (Romerne 14: 2, 22, 23) Andre bør selvfølgelig ikke forlange at vi skal følge deres samvittighet, og vi bør heller ikke spørre: «Hva ville du ha gjort hvis du var i min situasjon?» I slike saker må hver enkelt kristen «bære sin egen bør». ¹ — Galaterne 6: 5; Romerne 14: 12; se rammen «Betruker jeg blodet som hellig?» på side 104.

JEHOVAS LOVER GJENSPEILER HANS FADERLIGE KJÆRLIGHET

¹³ De lovene og prinsippene som finnes i Bibelen, viser at Jehova både er en klok Lovgiver og en kjær-

---

¹Se *Våkn opp!* for august 2006, sidene 3—12, utgitt av Jehovas vitner.

12. Hvordan bør vi betrakte samvittighetsspørsmål, og hva bør vi gjøre i slike saker?

13. Hva forteller Jehovas lover og prinsipper om ham? Nevn et eksempel.

lig Far som har stor omsorg for sine barn. (Salme 19: 7—11) Budet om at vi skal 'avholde oss fra blod', ble riktignok ikke gitt som en helseforskrift, men det beskytter oss likevel mot komplikasjoner som følger med blodtransfusjoner. (Apostlenes gjerninger 15: 20) Ja, mange i helsevesenet betrakter blodløs kirurgi som det aller beste i vår tids medisinske behandling. De sanne kristne ser det slik at denne utviklingen ganske enkelt er en bekreftelse av Jehovas uutgrunnelige visdom og faderlige kjærlighet. — Jesaja 55: 9; Johannes 14: 21, 23.

¹⁴ Guds omsorg for folket i det gamle Israel kom til uttrykk i mange av hans lover. Han krevde for eksempel at israelittene skulle lage rekkverk rundt det flate taket på husene sine for å forebygge ulykker, ettersom de oppholdt seg mye på takene. (5. Mosebok 22: 8; 1. Samuelsbok 9: 25, 26; Nehemja 8: 16; Apostlenes gjerninger 10: 9) Gud befalte også at man skulle passe på farlige okser. (2. Mosebok 21: 28, 29) Hvis noen ignorerte disse kravene, viste de grov mangel på re-

**14, 15. a) Hvilke lover gjenspeiler Guds kjærlighet til hans folk?
b) Hvordan kan du anvende prinsippene bak disse sikkerhetsforskriftene?**

spekt for andres sikkerhet, noe som kunne føre til blodskyld.

¹⁵ Hvordan kan du anvende prinsippene bak disse lovene? Du kan for eksempel tenke på bilen din, kjørevanene dine, hjemmet ditt, arbeidsstedet ditt og fritidsaktivitetene dine. I noen land er ulykker den fremste dødsårsaken blant unge mennesker, ofte fordi de tar unødige sjanser. Men unge mennesker som ønsker å bli i Guds kjærlighet, verdsetter livet og lar være å søke spenning i farlige aktiviteter. De er ikke så tåpelige at de betrakter seg som usårbare bare fordi de er unge. De gleder seg i stedet over sin ungdom ved å unngå unødige ulykker. — Forkynneren 11: 9, 10.

¹⁶ Også det ufødte liv er dyrebart i Guds øyne. Hvis noen i det gamle Israel skadet en gravid kvinne og dette førte til at *enten* hun *eller* hennes ufødte barn døde, betraktet Gud den skyldige part som en morder. I slike tilfeller skulle det gis «sjel for sjel».¹ (2. Mosebok 21:

---

¹Ordboksforfattere sier at den hebraiske teksten er formulert på en slik måte at det «tydeligvis ikke lar seg gjøre å knytte disse ordene utelukkende til skade som blir forvoldt mot kvinnen». Legg også merke til at Bibelen ikke sier noe om at alderen på embryoet eller fosteret var en faktor som hadde betydning for Jehovas dom.

16. Hvilke bibelske prinsipper kan anvendes på det å framkalle abort? (Se også fotnoten.)

BETRAKTER JEG BLODET SOM HELLIG?

Prinsipp: «De skal avholde seg . . . fra blod.»
— Apostlenes gjerninger 15: 20.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hvordan vil jeg forklare forskjellen mellom de fire hovedbestanddelene av blodet og mindre blodfraksjoner?¹
- Hvorfor må jeg treffe en personlig avgjørelse om jeg vil godta eller avvise blodfraksjoner eller visse behandlingsmetoder som innebærer bruk av mitt eget blod? — Romerne 12: 2; Galaterne 6: 5.
- Hvordan vil jeg forklare for legen min hvorfor jeg godtar eller avviser bruken av blodfraksjoner? — Ordspråkene 13: 16.

¹I tillegg, sidene 277 og 278, blir det gitt mer detaljerte opplysninger om dette.

22, 23) Tenk deg da hvordan Jehova må føle det når han ser at det hvert år blir framkalt et stort antall aborter, noe som betyr at utallige ufødte barn mister livet. Mange av disse blir ofret på bekvemmelighetens og den seksuelle frigjøringens alter.

¹⁷ Men hva om en kvinne har fått framkalt abort før
17. Hvordan kan du trøste en kvinne som har fått framkalt abort før hun lærte om Guds normer?

hun ble kjent med Bibelens sannhet? Er det umulig for henne å få del i Guds barmhjertighet? Slett ikke! En som virkelig angres, kan tvert imot stole på at Jehova tilgir på grunnlag av Jesu utgytte blod. (Salme 103: 8—14; Efeserne 1: 7) Ja, Kristus sa selv: «Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige til anger, men syndere.» — Lukas 5: 32.

UNNGÅ HATEFULLE TANKER!

¹⁸ Jehova ønsker ikke bare at vi skal la være å skade andre, men også at vi skal rense vårt hjerte for det som er den grunnleggende årsaken til mye blodsutgyttelse — hat. «Enhver som hater sin bror, er en manndraper [eller morder],» skrev apostelen Johannes. (1. Johannes 3: 15) Dette dreier seg ikke bare om å mislike sin bror, men om å ønske ham død. Slikt fiendskap kan komme til overflaten i form av ondsinnet sladder eller falske anklager om at en annen har gjort noe som vil føre til at han blir rammet av Guds dom. (3. Mosebok 19: 16; 5. Mosebok 19: 18—21; Matteus 5: 22) Det er derfor svært viktig at vi renser vårt hjerte for enhver ondsinnet som måtte finnes der. — Jakob 1: 14, 15; 4: 1—3.

18. Hvordan kommer Bibelen inn på den underliggende årsaken til mye blodsutgyttelse?

¹⁹ De som verdsetter livet slik som Jehova gjør, og som ønsker å bevare seg selv i hans kjærlighet, tar også avstand fra vold i alle dens former. Salme 11: 5 sier: «Den som elsker vold, ham hater [Jehovas] sjel.» Dette verset gir ikke bare en beskrivelse av Guds personlighet; det inneholder et prinsipp som forteller oss hvordan vi bør leve. Det ansporer dem som elsker Gud, til å ta avstand fra enhver form for underholdning som kan få en til å like vold. Utsagnet om at Jehova er «fredens Gud», tilskynder også hans tjenere til å fylle sitt sinn og hjerte med «alt som er verd å elske, . . . enhver dyd og det som er rosverdig», noe som bidrar til fred. — Filipperne 4: 8, 9.

HOLD DEG BORTE FRA ORGANISASJONER SOM HAR BLODSKYLD

²⁰ I Guds øyne har hele Satans verden blodskyld. Dens politiske systemer, framstilt i Bibelen som grusomme villdyr, har drept utallige millioner, deriblant mange av Jehovas tjenere. (Daniel 8: 3, 4, 20—22; Åpenbaringen 13: 1, 2, 7, 8) Hånd i hånd med disse dyr-

19. Hvilket syn har en som lar seg lede av bibelske prinsipper, på slike skriftsteder som Salme 11: 5 og Filipperne 4: 8, 9?

20—22. Hvilket standpunkt tar de kristne til verden, og hvorfor?

lignende maktene har forretningsverdenen og vitenskapen frambrakt noen av de mest grufulle våpen man kan forestille seg, noe som har gitt enorm fortjeneste. Så sant det er at «hele verden ligger i den ondes makt»! — 1. Johannes 5: 19.

²¹ Ettersom Jesu etterfølgere «ikke er en del av verden», men holder seg strengt nøytrale til verdens krig og politiske saker, unngår de personlig og kollektiv blodskyld.¹ (Johannes 15: 19; 17: 16) Og i samsvar med Kristi eksempel lar de være å svare med vold når andre forfølger dem. I stedet viser de sine fiender kjærlighet og ber til og med for dem. — Matteus 5: 44; Romerne 12: 17—21.

²² De sanne kristne er framfor alt nøye med at de ikke har noe å gjøre med «Babylon den store», den falske religions verdensrike, for ingen har større blodskyld enn dette religiøse systemet. Guds Ord sier: «I henne ble det funnet blod av profeter og av hellige og av alle dem som er blitt drept på jorden.» Vi får derfor denne formaningen: «Gå ut fra henne, mitt folk.» — Åpenbaringen 17: 6; 18: 2, 4, 24.

¹Se kapittel 5, «Hvordan du kan holde deg atskilt fra verden».

²³ Å forlate Babylon den store innebærer mer enn å få navnet sitt strøket fra en medlemsliste. Det dreier seg også om å hate de onde gjerningene som falsk religion tolererer eller åpent forsvarer — slike ting som umoral, innblanding i politikk og jag etter rikdom. (Salme 97: 10; Åpenbaringen 18: 7, 9, 11—17) Disse gjerningene har virkelig ført til mye blodsutgytelse.

²⁴ Før vi begynte å utøve den sanne tilbedelse, støttet vi alle på en eller annen måte Satans ordning og pådrog oss derfor en viss grad av blodskyld. Men fordi vi har forandret livsførsel, fått tro på Kristi gjensløsningsoffer og innviet vårt liv til Gud, har Gud vist oss barmhjertighet og beskyttet oss åndelig sett. (Apostlenes gjerninger 3: 19) Denne beskyttelsen minner oss om ordningen med tilfluktsbyer i Israel i bibelsk tid. — 4. Mosebok 35: 11—15; 5. Mosebok 21: 1—9.

²⁵ Hva gikk denne ordningen ut på? Hvis en israelitt kom til å drepe noen av vanvare, måtte han flykte til en

23. Hva innebærer det å gå ut fra Babylon den store?

24, 25. a) På hvilket grunnlag kan Gud vise barmhjertighet mot en angrende person som har blodskyld? b) Hvilken ordning i bibelsk tid minner dette oss om?

av tilfluktsbyene. Etter at kvalifiserte dommere hadde fastslått at det virkelig var et uforsettlig drap, måtte drapsmannen holde seg i tilfluktsbyen helt til øverstepresten døde. Da var han fri til å bosette seg et annet sted. Dette var virkelig et enestående eksempel på hvor stor Guds barmhjertighet er, og på hvor høyt han verdsetter menneskers liv. I likhet med tilfluktsbyene i gammel tid kan den ordningen som Gud har truffet på grunnlag av Kristi gjenløsningsoffer, beskytte oss mot dødsstraff for å ha brutt Guds lov om livets og blodets hellighet av vanvare. Verdsetter du denne ordningen? Hvordan kan du vise at du gjør det? Én måte er å hjelpe andre til å få tro på denne ordningen som Gud har truffet for å gi beskyttelse, særlig i betraktning av at den 'store trengsel' raskt nærmer seg. — Matteus 24: 21; 2. Korinter 6: 1, 2.

VIS AT DU VERDSETTER LIVET, VED Å FORKYNNE BUDSKAPET OM RIKET

²⁶ Guds folk i dag befinner seg i samme situasjon som profeten Esekiel, som fikk i oppdrag av Jehova å **26—28. På hvilken måte er vi i samme situasjon som profeten Esekiel, og hvordan kan vi bevare oss selv i Guds kjærlighet?**

Verdsetter du livet slik som Gud gjør?

tjene som åndelig vaktmann for Israels hus. 'Du skal høre mitt ord, og du skal advare dem fra meg,' sa Gud. Hvis Esekiel forsømte dette oppdraget, ville han bli holdt personlig ansvarlig for blodet til dem som ble straffet med døden når Jerusalem ble krevd til regnskap. (Esekiel 33: 7—9) Men Esekiel var lydige og unngikk å pådra seg blodskyld.

²⁷ I dag står vi overfor enden på hele Satans verden. Jehovas vitner ser det derfor som både en forpliktelse og et privilegium å kunngjøre «hevners dag» fra Gud i forbindelse med at de forkynner budskapet om Riket. (Jesaja 61: 2; Matteus 24: 14) Deltar du fullt ut i dette livsviktige arbeidet? Apostelen Paulus tok sitt forkynningsoppdrag alvorlig. Som følge av det kunne han si: «Jeg er ren for alles blod, for jeg har ikke unnlatt å fortelle dere hele Guds råd.» (Apostlenes gjerninger 20: 26, 27) Han er virkelig et godt eksempel for oss.

²⁸ For å bevare oss selv i Jehovas faderlige kjærlighet må vi imidlertid gjøre mer enn å ha samme syn på livet og blodet som Jehova. Vi må også forbli rene, eller hellige, i hans øyne, slik vi skal se i det neste kapitlet.

Gud elsker mennesker som er rene

«Mot den som forblir ren, vil du vise deg ren.»
— SALME 18: 26.

EN MOR gjør den lille gutten sin klar til å gå ut. Hun passer på at han har vasket seg, og at klærne hans er rene og pene. Hun vet at god hygiene er viktig for helsen hans. Hun er også klar over at sønnens utseende forteller noe om foreldrene hans.

² Jehova, vår himmelske Far, ønsker at hans tjenere skal være rene. Hans Ord sier: «Mot den som forblir ren, vil du vise deg ren.»¹ (Salme 18: 26) Jehova elsker oss; han vet at det er til vårt beste at vi holder oss rene. Han venter også at vi som hans vitner skal stille ham i et positivt lys. Ja, vårt rene utseende og vår gode oppførsel vil bringe ære til, ikke skam over, Jehova og hans hellige navn. — Esekiel 36: 22; 1. Peter 2: 12.

³ Det at vi vet at Gud elsker rene mennesker,

¹Det hebraiske ordet som er gjengitt med «ren», beskriver ikke bare fysisk renhet, men også moralsk eller åndelig renhet.

**1—3. a) Hvorfor passer en mor på at sønnen hennes er ren og pen?
b) Hvorfor ønsker Jehova at hans tilbedere skal være rene, og hva motiverer oss til å holde oss rene?**

motiverer oss til å holde oss rene. Fordi vi elsker ham, ønsker vi at vår livsførsel skal bringe ære til ham. Vi ønsker også å bli i hans kjærlighet. La oss derfor se nærmere på hvorfor vi må holde oss rene, hva det vil si å være ren, og hvordan vi kan holde oss rene. En slik gransking kan hjelpe oss til å se om det finnes noen områder der vi trenger å forbedre oss.

HVORFOR MÅ VI HOLDE OSS RENE?

⁴ Én måte Jehova leder oss på, er ved sitt eksempel. Hans Ord formaner oss til å bli «etterlignere av Gud». (Efeserne 5: 1) Her finner vi den viktigste grunnen til at vi må holde oss rene: Jehova, den Gud vi tilber, er ren og hellig i enhver henseende. — 3. Mosebok 11: 44, 45.

⁵ Jehovas renhet, som så mange av hans egenskaper og normer, kommer til uttrykk i hans synlige skaperverk. (Romerne 1: 20) Jorden ble skapt for å være et rent hjem for menneskene. Jehova har satt i gang økologiske kretsløp som renses luften og vannet på jorden. Visse mikrober fungerer som et slags renovasjonsvesen som

4, 5. a) Hva er den viktigste grunnen til at vi må holde oss rene?
b) Hvordan kommer Jehovas renhet til uttrykk i hans synlige skaperverk?

omdanner avfall til ufarlige stoffer. Noen forskere har gjort bruk av slike glupske mikroorganismer for å rense opp oljeutslipp og annen forurensning som er en følge av menneskers selviskhet og griskhet. Det er tydelig at renhet er viktig for «den som dannet jorden». (Jeremia 10: 12) Det bør også være viktig for oss.

⁶ En annen grunn til at vi må holde oss rene, er at Jehova, vår suverene Hersker, krever renhet av sine tilbedere. Den Loven som Jehova gav israelittene, understreket at renhet og tilbedelse hang nøye sammen. Loven sa at på soningsdagen måtte øverstepresten bade, ikke én gang, men to ganger. (3. Mosebok 16: 4, 23, 24) Prester som utførte tjeneste, måtte vaske hendene og føttene før de frambar ofre for Jehova. (2. Mosebok 30: 17—21; 2. Krønikebok 4: 6) Loven oppgav omkring 70 årsaker til fysisk og seremoniell urenhet. En israelitt som var i en uren tilstand, kunne ikke ha noen andel i tilbedelsen — i visse tilfeller var det dødsstraff for å bryte dette forbudet. (3. Mosebok 15: 31) Enhver som nektet å følge den fastsatte renselsesprosedyren, som blant annet gikk ut på å bade kroppen og vaske

6, 7. Hvordan framhevet Moseloven at de som tilbad Jehova, måtte være rene?

klærne, skulle «bli avskåret fra menighetens midte». — 4. Mosebok 19: 17—20.

⁷ Selv om vi ikke er under Moseloven, gir den oss innsikt i hvordan Gud ser på ting. Det er tydelig at Loven framhevet at de som tilbød Gud, måtte være rene. Jehova har ikke forandret seg. (Malaki 3: 6) Vår tilbedelse kan ikke være antagelig for ham hvis den ikke er «ren og ubesmittet». (Jakob 1: 27) Vi må derfor sette oss inn i hva han venter av oss i den forbindelse.

HVA DET VIL SI Å VÆRE REN I GUDS ØYNE

⁸ Tanken om å være ren innebærer ifølge Bibelen mer enn bare å være fysisk ren. Å være ren i Guds øyne berører alle sider ved livet. Jehova venter at vi skal holde oss rene på fire grunnleggende måter — åndelig, moralsk, mentalt og fysisk. La oss se på hva hver av disse formene for renhet innebærer.

⁹ *Åndelig renhet.* Enkelt sagt betyr det å holde seg åndelig ren at man ikke blander sann og falsk tilbedelse. Da israelittene forlot Babylon for å vende tilbake til Jerusalem, måtte de følge denne inspirerte formaningen: «Gå ut derfra, rør ikke noe urent; . . . hold dere

8. På hvilke måter venter Jehova at vi skal holde oss rene?

9, 10. Hva innebærer det å holde seg åndelig ren, og hva tar de sanne kristne avstand fra?

rene.» (Jesaja 52: 11) Israelittene vendte hjem først og fremst for å gjenopprette tilbedelsen av Jehova. Denne tilbedelsen måtte være ren — ikke besmittet av noen av de gudsbespottelige trosoppfatningene, handlingene og skikkene som kjennetegnet den babylonske religion.

¹⁰ I dag må vi som sanne kristne passe på at vi ikke blir besmittet av falsk tilbedelse. (1. Korinter 10: 21) Det er helt nødvendig å være på vakt i den forbindelse, for påvirkningen fra falsk religion gjennomsyrrer samfunnet rundt oss. I mange land er forskjellige tradisjoner, aktiviteter og ritualer forbundet med falsk religiøs lære, for eksempel forestillingen om at noe inni oss lever videre etter døden. (Forkynneren 9: 5, 6, 10) De sanne kristne tar avstand fra skikker som har med falske trosoppfatninger å gjøre.¹ Vi vil ikke la press fra andre få oss til å gå på akkord med Bibelens normer for ren tilbedelse. — Apostlenes gjerninger 5: 29.

¹¹ *Moralsk renhet.* Å holde seg moralsk ren vil si at man ikke gjør seg skyldig i seksuell umoral av noe slag. (Efeserne 5: 5) Det er helt nødvendig at vi holder

---

¹Kapittel 13 i denne boken gir en redegjørelse for feiringer og skikker som de sanne kristne tar avstand fra.

11. Hva vil det si å være moralsk ren, og hvorfor er det helt nødvendig at vi holder oss rene på denne måten?

oss moralsk rene. Som vi skal se i det neste kapitlet i denne boken, må vi 'flykte fra utukt' for å bli i Guds kjærlighet. De som driver utukt uten å angre, 'skal ikke arve Guds rike'. (1. Korinter 6: 9, 10, 18) I Guds øyne er slike personer blant dem som er «avskyelige i sin urenhet». Hvis de ikke holder seg moralsk rene, skal «deres del . . . være . . . den annen død». — Åpenbaringen 21: 8.

¹² *Mental renhet.* Tanker fører til handlinger. Hvis vi lar gale tanker slå rot i vårt sinn og hjerte, er det svært sannsynlig at vi før eller senere begår urene handlinger. (Matteus 5: 28; 15: 18—20) Men hvis vi fyller vårt sinn med rene tanker, blir vi motivert til å bevare en ren oppførsel. (Filipperne 4: 8) Hvordan kan vi holde oss mentalt rene? Én måte er å unngå enhver form for underholdning som kan besmitte våre tanker.¹ I tillegg kan vi fylle vårt sinn med rene tanker ved å studere Guds Ord regelmessig. — Salme 19: 8, 9.

¹³ For at vi skal bli i Guds kjærlighet, er det svært viktig at vi holder oss åndelig, moralsk og mentalt rene. Disse sidene ved renhet blir drøftet mer utførlig i andre

---

¹Hvordan man kan velge sunn underholdning, blir drøftet i kapittel 6 i denne boken.

12, 13. Hvilken forbindelse er det mellom tanker og handlinger, og hvordan kan vi holde oss mentalt rene?

kapitler i denne boken. Vi skal her ta for oss det fjerde aspektet — *fysisk renhet*.

HVORDAN KAN VI HOLDE OSS FYSISK RENE?

¹⁴ Fysisk renhet innebærer at vi har god personlig hygiene og holder det rent og pent rundt oss. Er slik renhet en personlig sak som ingen andre har noe med? Det er slett ikke tilfellet når det gjelder dem som tilber Jehova. Som allerede nevnt er vår fysiske renhet viktig for Jehova, ikke bare fordi det er til det beste for oss, men også fordi det stiller ham i et positivt lys. Tenk på den illustrasjonen som ble brukt i innledningen til dette kapitlet. Hvis du ser et barn som alltid er skittent eller ustelt, begynner du å lure på hva slags foreldre det har, ikke sant? Vi ønsker ikke at noe ved vårt ytre eller vår livsførsel skal bringe skam over vår himmelske Far eller avlede oppmerksomheten fra det budskapet vi forkynner. Guds Ord sier: «Vi gir ikke på noen måte noen slags årsak til snubling, for at vår tjeneste ikke skal bli lastet; men på alle måter anbefaler vi oss som Guds tjenere.» (2. Korinter 6: 3, 4) Hvordan kan vi så holde oss fysisk rene?

14. Hvorfor er ikke fysisk renhet bare en personlig sak?

¹⁵ *Vår personlige hygiene og vårt ytre.* Selv om kulturen og levetilstandene varierer fra land til land, er det stort sett mulig å få tak i nok såpe og vann til å bade eller dusje regelmessig og til å sørge for at vi selv og barna våre er rene. Gode hygieniske vaner innbefatter å vaske hendene med såpe og vann før man spiser eller behandler mat, etter at man har vært på toalettet, og etter at man har vasket eller skiftet på et spedbarn. Å vaske hendene med såpe og vann kan forebygge sykdom og redder faktisk liv. Det kan forebygge spredning av skadelige virus og bakterier, slik at det er lettere å unngå diaré sykdommer. I land der det ikke er vanlig at husene er knyttet til et kloakknnett, kan man kanskje kvitte seg med avfall ved å grave det ned, slik det ble gjort i det gamle Israel. — 5. Mosebok 23: 12, 13.

¹⁶ Klær må også vaskes regelmessig for å være rene og presentable. En kristen behøver ikke å kjøpe dyre klær eller å følge siste mote, men han bør ha klær som er rene og pene og vitner om beskjedenhet. (1. Timoteus 2: 9, 10) Uansett hvor vi er, ønsker vi at vårt ytre skal «være en prydding for vår Frelsers, Guds, lære». — Titus 2: 10.

15, 16. Hva innbefatter gode hygieniske vaner, og hvordan bør klærne våre være?

¹⁷ *Vår bolig og våre eiendeler.* Vi har kanskje ikke en imponerende eller luksuriøs bolig, men den bør være så ren og presentabel som omstendighetene tillater. Hvis vi bruker bil for å komme til møtene og delta i felttjenesten, bør vi gjøre vårt beste for at også den skal være noenlunde ren, både innvendig og utvendig. La oss ikke glemme at en ren bolig og rene eiendeler utgjør et vitnesbyrd i seg selv. Vi lærer jo andre at Jehova er en ren Gud, at han skal «ødelegge dem som ødelegger jorden», og at hans rike snart skal forvandle jorden til et paradis. (Åpenbaringen 11: 18; Lukas 23: 43) Vi ønsker selvfølgelig at vår bolig og våre eiendeler skal vise andre at vi allerede nå har rene vaner som passer i den kommende, nye verden.

¹⁸ *Vårt møtelokale.* Vår kjærlighet til Jehova får oss til å vise respekt for vår Rikets sal, som er et senter for den sanne tilbedelse på stedet. Når nye kommer til Rikets sal, ønsker vi at de skal få et positivt inntrykk av vårt møtelokale. Det må utføres regelmessig renhold og vedlikehold for at salen skal være pen og tiltalende. Vi viser respekt for vår Rikets sal ved å gjøre det vi kan for å holde den i god stand. Det er et privilegium å kunne

17. Hvorfor bør vår bolig og våre eiendeler være rene og presentable?

18. Hvordan kan vi vise respekt for vår Rikets sal?

gi av vår tid for å være med på å gjøre rent i vårt møte-lokale og for å «utbedre [det] og sette det i stand». (2. Krønikebok 34: 10) Vi følger de samme prinsippene når vi kommer sammen i en stevnehall eller på et annet sted for å holde små og store stevner.

VI MÅ RENSE OSS FOR BESMITTENDE VANER OG SKIKKER

¹⁹ For å holde oss fysisk rene må vi ta avstand fra besmittende vaner og skikker, for eksempel røyking, misbruk av alkohol og ikke-medisinsk bruk av stoffer som er vanedannende eller påvirker sinnet. Bibelen omtaler ikke konkret alle de urene vanene og skikkene som er utbredt i dag, men den inneholder prinsipper som gjør det mulig for oss å oppfatte hva Jehova må mene om slike ting. Fordi vi kjenner Jehovas syn på saken, og fordi vi har kjærlighet til ham, velger vi å leve på en måte som behager ham. La oss se på fem bibelske prinsipper.

²⁰ *«Da vi har disse løftene, dere elskede, så la oss rene oss for enhver besmittelse av kjød og ånd, idet vi full-*

19. Hva må vi ta avstand fra for å holde oss fysisk rene, og hvordan hjelper Bibelen oss i den forbindelse?

20, 21. Hva slags handlinger og vaner ønsker Jehova at vi skal unngå, og hvilken viktig grunn har vi til å rette oss etter dette?

KJEMPER JEG FOR Å GJØRE DET SOM ER RETT?

Prinsipp: «Jeg slår løs på kroppen min og fører den som en slave, for at jeg, etter at jeg har forkynt for andre, ikke selv på en eller annen måte skal bli forkastet.» — 1. Korinter 9: 27.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Så snart jeg føler trang til å gi etter for en besmittende vane, ber jeg da om Guds ånd for å få hjelp til å motstå trangen? — Matteus 6: 13.
- Hvordan blir min beslutning om å unngå dårlige vaner påvirket av de menneskene jeg omgås, de filmene jeg ser, og den musikken jeg hører på? — 1. Peter 4: 3, 4.
- Hvorfor kan ikke gode gjerninger rettfærdiggjøre syndig oppførsel? — Matteus 23: 25—28.
- Hvorfor er jeg villig til å lide på samme måte som Jesus led fordi han gjorde Guds vilje? — 1. Peter 2: 21; 4: 1.
- Hvordan vil jeg forklare for en annen at jeg velger å ikke røyke? — Romerne 12: 1, 2.
- Forstår jeg at et tilbakefall til en uren vane ikke betyr at jeg er fullstendig mislykket? — Romerne 7: 21—25.

kommengjør hellighet i Guds frykt.» (2. Korinter 7: 1)
Jehova ønsker at vi skal unngå handlinger og vaner som forurenser kroppen og skader vår ånd, det vil si

vår dominerende mentale tilbøyelighet. Vi må derfor ta avstand fra all vanedannende atferd som man vet skader den fysiske og mentale helse.

²¹ Bibelen gir oss en viktig grunn til å «rense oss for enhver besmittelse». Legg merke til at 2. Korinter 7: 1 begynner med å si: «Da vi har disse løftene.» Hvilke løfter? Ifølge de foregående versene lover Jehova: «Jeg vil ta imot dere. Og jeg skal være en far for dere.» (2. Korinter 6: 17, 18) Tenk på det! Jehova lover å vise deg beskyttende omsorg og å elske deg slik en far elsker en sønn eller en datter. Men Jehova vil bare oppfylle disse løftene hvis vi lar være å besmitte «kjød og ånd». Så tåpelig det da ville være om vi lot en avskyelig handling eller vane berøve oss et slikt nært og dyrebart forhold til Jehova!

²² «*Du skal elske Jehova din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av hele ditt sinn.*» (Matteus 22: 37) Jesus framhevet dette budet som det største av alle. (Matteus 22: 38) Jehova fortjener at vi viser ham slik kjærlighet. For å elske ham av hele vårt hjerte og sinn og hele vår sjel må vi unngå handlinger og vaner som kan forkorte vårt liv eller svekke vår gudgitte tenkeevne.

22—25. Hvilke bibelske prinsipper kan hjelpe oss til å unngå urene handlinger og vaner?

²³ «[Jehova] gir . . . alle liv og ånde og alle ting.» (Apostlenes gjerninger 17: 24, 25) Livet er en gave fra Gud. Vi elsker Giveren, så vi ønsker å vise respekt for gaven. Vi skyr enhver handling eller vane som skader helsen, for vi forstår at slik atferd vitner om grov ringeakt for livets gave. — Salme 36: 9.

²⁴ «Du skal elske din neste som deg selv.» (Matteus 22: 39) Urene handlinger og vaner berører ofte ikke bare den som begår slike handlinger eller har slike vaner, men også folk rundt ham. Passiv røyking kan for eksempel ha en skadelig virkning på ikke-røykere. En som skader folk rundt seg, bryter Guds bud om at man skal elske sin neste. Han motbeviser også en eventuell påstand om at han elsker Gud. — 1. Johannes 4: 20, 21.

²⁵ 'Underordne dere og adlyd regjeringer og myndigheter som herskere.' (Titus 3: 1) I mange land er det ulovlig å være i besittelse av eller bruke narkotika. Som sanne kristne bryter vi ikke slike lover. — Romerne 13: 1.

²⁶ For å bli i Guds kjærlighet må vi holde oss rene, ikke bare på ett eller to områder, men på alle områder. Det er ikke alltid så lett å avlegge besmittende vaner

26. a) Hva må vi gjøre for å bli i Guds kjærlighet? b) Hvorfor er det å holde seg ren i Guds øyne den beste måten å leve på?

«FOR GUD ER ALT MULIG»

«Da jeg var 15, røykte jeg hver dag, og i helgene drakk jeg alkohol sammen med vennene mine,» forteller Helen.¹ «Senere ble jeg avhengig av kokain, selv om jeg da var alenemor med tre barn. Livet mitt var et eneste rot. Men jeg begynte å studere Bibelen, og med Jehovas hjelp ryddet jeg opp i livet mitt og kvittet meg med lastene mine. Det var en hard kamp, særlig å slutte med kokain. Jeg tror ikke jeg ville ha klart å gjøre disse forandringene på egen hånd. Men nå kan jeg virkelig si at jeg personlig har opplevd hvor rett Jesus hadde da han sa: 'For Gud er alt mulig.'» — Matteus 19: 26.

¹Navnet er forandret.

og slutte å begå urene handlinger, men det er mulig.¹ I virkeligheten finnes det ingen bedre måte å leve på, for Jehova lærer oss alltid det som er til gagn for oss. (Jesaja 48: 17) Det viktigste er at vi ved å holde oss rene kan erfare den tilfredshet det gir å vite at vi bringer ære til den Gud vi elsker, og at vi som følge av det blir i hans kjærlighet.

¹Se rammene «Kjemper jeg for å gjøre det som er rett?» på side 121 og «'For Gud er alt mulig'» ovenfor.

«Flykt fra utukt»

«Så død da deres lemmer som er på jorden, med hensyn til utukt, urenhet, seksuell lyst, skadelig begjær og griskhet, som er avgudsdyrkelse.»

— KOLOSSERNE 3: 5.

FISKEREN går ned til den beste fiskeplassen sin. Han ønsker å fange en bestemt type fisk. Han velger et agn og kaster snøret ut i vannet. Det går ikke lang tid før snøret blir stramt, stangen bøyer seg, og han sveiver inn fangsten. Med et smil konstaterer han at han har valgt riktig agn.

²I 1473 fvt. prøvde en mann som het Bileam, å finne det riktige «agnet». Den fangsten han var ute etter, var Guds folk, som lå leiret på Moabs sletter, ved grensen til det lovte land. Bileam gav seg ut for å være en profet for Jehova, men i virkeligheten var han bare en grådig mann som ble leid til å forbanne Israel. På grunn av Jehovas inngripen klarte han ikke annet enn å velsigne Israel. Likevel var han fast bestemt

1, 2. Hvilken plan la Bileam med tanke på å påføre Jehovas folk skade?

på å skaffe seg den lovte belønningen, så han tenkte at han kanskje kunne få Gud til å forbanne sitt eget folk, hvis de bare kunne fristes til å begå en alvorlig synd. For å nå det målet kastet Bileam ut «agnet» — de forføreriske unge kvinnene i Moab. — 4. Mosebok 22: 1—7; 31: 15, 16; Åpenbaringen 2: 14.

³ Fungerte denne strategien? Ja, til en viss grad. Tusenvis av israelittiske menn bet på agnet ved å «ha umoralske forbindelser med Moabs døtre». De begynte også å tilbe moabittiske guder, deriblant den avskyelige Ba'al-Peor, en fruktbarhetsgud, eller sexgud. Som følge av det døde 24 000 israelitter like ved grensen til det lovte land. For en forferdelig tragedie dette var! — 4. Mosebok 25: 1—9.

⁴ Hva var det som banet veien for denne ulykken? Mange israelitter hadde utviklet et ondt hjerte ved å trekke seg bort fra Jehova, den Gud som hadde utfridd dem av Egypt, skaffet dem mat i ødemarken og ført dem trygt fram til det lovte land. (Hebreerne 3: 12) Apostelen Paulus skrev om dette: «La oss heller ikke praktisere utukt, slik noen av dem drev utukt,

3. I hvilken grad lyktes Bileam med sin plan?

4. Hvorfor falt tusenvis av israelitter som offer for umoral?

bare for å falle, tjuetre tusen av dem på én dag.»¹
— 1. Korinter 10: 8.

⁵ Guds folk i dag, som står på terskelen til det langt større lovte land, kan lære mye av beretningen i 4. Mosebok. (1. Korinter 10: 11) For eksempel er den sterke fokuseringen på sex i dagens verden en gjen-speiling av moabittenes holdning, bare i større målestokk. Hvert år er det dessuten tusenvis av kristne som faller som offer for umoral — det samme agnet som israelittene bet på. (2. Korinter 2: 11) Og enkelte som kommer sammen med Guds folk i dag, etterligner Simri, som skamløst førte en midjanittisk kvinne inn i israelittenes leir og tok henne med seg inn i teltet sitt. Disse er blitt en fordervende innflytelse i den kristne menighet. — 4. Mosebok 25: 6, 14; Judas 4.

⁶ Kan du se for deg at du befinner deg på vår tids Moabs sletter? Ser du lønnen — den etterlengtede nye verden — i horisonten? Gjør i så fall ditt ytterste for

---

¹Det tallet som er oppgitt i 4. Mosebok, innbefatter trolig «folkets overhoder», som ble henrettet av dommerne, og som kan ha utgjort 1000 mann, i tillegg til dem som ble henrettet direkte av Jehova. — 4. Mosebok 25: 4, 5.

5, 6. Hvorfor er beretningen om israelittenes synd på Moabs sletter av verdi for oss i dag?

å bli i Guds kjærlighet ved å følge befalingen: «Flykt fra utukt.» — 1. Korinter 6: 18.

HVA ER UTUKT?

⁷ Slik ordet «utukt» (gresk: *porneia*) blir brukt i Bibelen, beskriver det seksuell omgang utenfor et bibelsk sett gyldig ekteskap. Det omfatter ekteskapsbrudd, prostitusjon og seksuell omgang mellom ugifte personer og dessuten oral og anal sex og seksuell manipulasjon av kjønnsorganene til en person man ikke er gift med. Det innbefatter også slike handlinger mellom personer av samme kjønn og seksuell omgang med dyr.¹

⁸ Bibelen levner ingen tvil: De som praktiserer utukt, kan ikke fortsette å tilhøre den kristne menighet og vil ikke få evig liv. (1. Korinter 6: 9; Åpenbaringen 22: 15) De påfører dessuten seg selv stor skade allerede nå i form av tap av tillit og selvrespekt, konflikter i ekteskapet, samvittighetskvaler, uønsket gra-

---

¹Det blir gitt en redegjørelse for betydningen av begrepene urenhet og løsaktig oppførsel i «Spørsmål fra leserne» i *Vakttårnet* for 15. juli 2006, utgitt av Jehovas vitner.

7, 8. Hva er «utukt», og hvordan høster de som praktiserer utukt, det de sår?

viditet, sykdom og til og med død. (Galaterne 6: 7, 8) Hvorfor skulle man slå inn på en kurs som fører til så mye elendighet? Mange tenker dessverre ikke så langt fram når de tar det første gale skrittet — som ganske ofte dreier seg om pornografi.

PORNOGRAFI — ET FØRSTE SKRITT

⁹ I mange land finner man pornografi i kiosker, på TV og i musikk, og det formelig gjennomsyrrer Internett.¹ Er pornografi noe harmløst, slik noen mener? Absolutt ikke! De som ser på pornografi, kan få for vane å onanere og nære «vanærende seksuelle lyster», som kan føre til avhengighet av sex, fordervede begjær, alvorlige ekteskapsproblemer og også skilsmisse.² (Romerne 1: 24—27; Efeserne 4: 19) En forsker sammenligner sexavhengighet med kreft. «Det fortsetter å vokse og spre seg,» sier han. «Det forsvinner sjelden av seg selv, og det er også svært vanskelig å behandle og helbrede.»

---

¹Slik ordet «pornografi» blir brukt her, beskriver det framstillinger i bilder, skrift eller tale av erotisk materiale som søker å virke seksuelt opphissende. Pornografi kan omfatte alt fra et bilde av en person i en erotisk positur til skildringer av seksuelle handlinger av det mest motbydelige slag mellom to eller flere personer.

²Onani blir drøftet i tillegget, sidene 280—282.

9. Er pornografi noe harmløst, slik noen mener? Forklar.

¹⁰ Tenk over det som er nedskrevet i Jakob 1: 14, 15, der det står: «Enhver blir prøvd ved at han blir dratt og lokket av sitt eget begjær. Deretter, når begjæret er blitt fruktbart, føder det synd; og når så synden er blitt fullbyrdet, frambringer den død.» Så hvis det **10. På hvilke måter kan vi anvende det prinsippet som er uttrykt i Jakob 1: 14, 15? (Se også rammen nedenfor.)**

HVORDAN JEG FIKK STYRKE TIL Å BLI MORALSK REN

«Da jeg var i tenårene, fikk jeg for vane å se på pornografi og onanere,» sier en ung mann. «Skolekameratene mine så på slik oppførsel som en normal del av ungdomstiden. Men det skadet samvittigheten min, og jeg lot meg lokke til å leve et umoralsk liv. Med tiden forstod jeg at jeg rett og slett var en slave av mine egne lyster. Jeg klarte imidlertid å overvinne disse urene vanene med hjelp fra Jehova og menigheten. Nå er jeg nøye med hvem jeg er sammen med, siden jeg vet at andre kan ha sterk innflytelse på meg. Jeg har erfart at jeg er nødt til å be og studere Bibelen regelmessig for å kunne unngå å falle tilbake til de dårlige vanene. I stedet for å være en slave av kjødelige begjær har jeg nå det privilegium å tjene som alminnelig pioner.»

dukker opp et galt ønske i ditt sinn, må du straks gå til handling for å bli kvitt det! Hvis du for eksempel uforvarende får se erotiske bilder, må du raskt se bort, eller slå av datamaskinen, eller bytte TV-kanal. Gjør det som måtte være nødvendig for å unngå å gi etter for et umoralsk begjær, før det blir så sterkt at det får makt over deg! — Matteus 5: 29, 30.

¹¹ Det er med god grunn han som kjenner oss bedre enn vi kjenner oss selv, formaner: «Så død da deres lemmer som er på jorden, med hensyn til utukt, urenhet, seksuell lyst, skadelig begjær og griskhet, som er avgudsdyrkelse.» (Kolosserne 3: 5) Det kan riktignok være en utfordring å gjøre dette. Men husk at vi har en kjærlig og tålmodig himmelsk Far som ønsker å hjelpe oss. (Salme 68: 19) Vend deg derfor straks til ham når det dukker opp gale tanker i ditt sinn. Be om «kraft som er over det normale», og tving deg til å konsentrere deg om noe annet. — 2. Korinter 4: 7; 1. Korinter 9: 27; se rammen «Hvordan kan jeg overvinne en dårlig vane?» på side 134.

11. Hvordan kan vi vise at vi har tillit til Jehova, når vi kjemper med urette begjær?

¹² Vismannen Salomo skrev: «Vokt ditt hjerte mer enn alt annet som skal voktes, for ut fra det går livets kilder.» (Ordspråkene 4: 23) Vårt «hjerte» er vårt indre jeg, det vi virkelig er som menneske i Guds øyne. Det er dessuten Guds vurdering av vårt «hjerte» — ikke det inntrykk andre kan få av oss — som avgjør om vi får evig liv eller ikke. Så enkelt er det. Og så alvorlig er det. For at den trofaste Job ikke skulle se på en kvinne på en upassende måte, inngikk han en pakt, en formell avtale, med sine øyne. (Job 31: 1) Det er virkelig et godt eksempel for oss. En av salmistene gav uttrykk for den samme innstillingen da han bad: «Vend mine øyne bort fra å se på det som er verdiløst.» — Salme 119: 37.

DINAS UKLOKE VALG

¹³ Som vi så i kapittel 3, kan våre venner ha sterk innflytelse på oss, i god eller dårlig retning. (Ordspråkene 13: 20; 1. Korinter 15: 33) Tenk på eksemplet med Dina, en datter av patriarken Jakob. (1. Mosebok 34: 1) Trass i at Dina hadde fått en god oppdragelse, var hun uklok nok til å pleie vennskap med kanaane-

12. Hva er vårt «hjerte», og hvorfor må vi vokte det?

13. Hvem var Dina, og hvorfor var hennes valg av venner uklokt?

iske jenter. I likhet med moabittene var kanaaneerne kjent for å være umoralske. (3. Mosebok 18: 6—25) For kanaaneiske menn, deriblant Sikem — «den som nøt størst ære» i sin fars husstand — framstod Dina som et lovlig bytte. — 1. Mosebok 34: 18, 19.

¹⁴ Dina hadde sannsynligvis ikke seksuell omgang i tankene da hun traff Sikem. Men han gjorde det som de fleste kanaaneere så på som naturlig når de seksuelle følelser ble vakt. Om Dina gjorde motstand i siste øyeblikk, hadde det lite å si, for han 'tok henne' og «krenket henne». Det ser ut til at Sikem senere «ble forelsket» i Dina, men det forandret ikke noe på det han hadde gjort mot henne. (1. Mosebok 34: 1—4) Og Dina var ikke den eneste som led som følge av dette. Hennes valg av omgangsfeller gav støtet til hendelser som brakte skam og vanære over hele hennes familie. — 1. Mosebok 34: 7, 25—31; Galaterne 6: 7, 8.

¹⁵ Hvis Dina lærte noe viktig av denne hendelsen, lærte hun det av bitter erfaring. De som elsker og adlyder Jehova, behøver ikke å høste livserfaring på

14. Hvordan førte Dinas valg av venner til tragedie?

15, 16. Hvordan kan vi få sann visdom? (Se også rammen på side 141.)

HVORDAN KAN JEG OVERVINNE EN DÅRLIG VANE?

Prinsipp: «Dere som elsker Jehova, hat det som er ondt.» — Salme 97: 10.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Unngår jeg situasjoner som kan vekke urette begjær? — Matteus 5: 27, 28.
- Mediterer jeg over hvilke konsekvenser det får å la seg lede av urette begjær? — Ordspråkene 22: 3.
- Hvilke konkrete tiltak er jeg villig til å treffe for å kunne overvinne min dårlige vane? — Matteus 5: 29, 30.
- Er jeg rede til å snakke med en av foreldrene mine eller en åndelig moden venn om problemet mitt? — Ordspråkene 1: 8, 9; Galaterne 6: 1, 2.
- Hvordan kan jeg vise at jeg stoler på at styrke og visdom fra Jehova kan hjelpe meg til å vinne kampen? — Ordspråkene 3: 5, 6; Jakob 1: 5.

en slik måte. Fordi de lytter til Gud, velger de å 'vandre med de vise'. (Ordspråkene 13: 20a) På den måten lærer de å forstå «hele den gode vei» og unngår unødige problemer og plager. — Ordspråkene 2: 6—9; Salme 1: 1—3.

¹⁶ Gudgitt visdom er tilgjengelig for alle som ønsker å få del i den, og som handler i samsvar med et slikt

ønske ved å være vedholdende i bønn og ved regelmessig å studere Guds Ord og de publikasjoner som kommer fra den tro slave-klasse. (Matteus 24: 45; Jakob 1: 5) En annen viktig faktor er ydmykhet, som kommer til uttrykk ved at man er villig til å følge bibelsk veiledning. (2. Kongebok 22: 18, 19) En kristen kan for eksempel i prinsippet godta at hans hjerte kan være forrædersk og desperat. (Jeremia 17: 9) Men når situasjonen krever det, er han da ydmyk nok til å ta imot konkret, kjærlig veiledning og hjelp?

¹⁷ Se for deg denne situasjonen: En far nekter sin datter å gå ut med en ung kristen mann uten anstand. Jenta svarer: «Men pappa, stoler du ikke på meg? Vi kommer da ikke til å gjøre noe galt!» Det kan nok være at hun elsker Jehova og har gode intensjoner, men vandrer hun «i [gudgitt] visdom»? Flykter hun fra utukt? Eller setter hun uforstandig «sin lit til sitt eget hjerte»? (Ordspråkene 28: 26) Du kan kanskje komme på flere prinsipper som ville hjelpe en slik far og hans datter til å resonnerer over saken. — Se Ordspråkene 22: 3; Matteus 6: 13; 26: 41.

17. Beskriv en situasjon som kan oppstå i en familie, og vis hvordan en far kan resonnerer med sin datter.

JOSEF FLYKTET FRA UTUKT

¹⁸ Et fint ungt menneske som elsket Gud og flyktet fra utukt, var Josef, Dinas halvbror. (1. Mosebok 30: 20—24) Som barn var Josef selv vitne til fruktene av sin søsters dårskap. Disse minnene, sammen med hans ønske om å bli i Guds kjærlighet, beskyttet ham uten tvil flere år senere i Egypt da hans herres hustru prøvde å forføre ham «dag etter dag». Som slave kunne jo ikke Josef bare levere en oppsigelse og dra sin vei. Han måtte takle situasjonen på en klok og modig måte. Det gjorde han ved gjentatte ganger å si nei til Potifars hustru, og til slutt ved å flykte fra henne. — 1. Mosebok 39: 7—12.

¹⁹ Tenk over dette: Hvis Josef hadde fantasert om denne kvinnen eller hadde pleid å dagdrømme om sex, ville han da ha klart å bevare sin ulastelighet? Høyst sannsynlig ikke. I stedet for å nære syndige tanker verdsatte Josef sitt forhold til Jehova, noe som tydelig framgikk av det han sa til Potifars hustru. Han pleide nemlig å si: «Min herre . . . har ikke nektet meg noe som helst bortsett fra deg, siden du er hans 18, 19. Hvilken fristelse ble Josef utsatt for, og hvordan taklet han den?

hustru. Hvordan kunne jeg da gjøre denne store ondskap og i virkeligheten synde mot Gud?» — 1. Mosebok 39: 8, 9.

²⁰ Forestill deg den glede Jehova må ha følt da han så hvordan den unge Josef, som var langt borte fra familien sin, bevarte sin ulastelighet dag etter dag. (Ordspråkene 27: 11) Senere ledet Jehova begivenhetene på en slik måte at Josef ikke bare ble løslatt fra fengselet, men også ble Egypts førsteminister og matvareforvalter. (1. Mosebok 41: 39—49) Så sanne ordene i Salme 97: 10 er: «Dere som elsker Jehova, hat det som er ondt. Han vokter sine lojales sjeler; av de ondes hånd utfrir han dem»!

²¹ Også i vår tid er det mange tjenere for Gud som viser at de 'hater det onde og elsker det gode'. (Amos 5: 15) En ung bror i et afrikansk land husker at en jente i klassen hans frekt sa at han kunne få ha sex med henne hvis han ville hjelpe henne under en matematikkprøve. «Jeg avviste henne med det samme,» sa han. «Fordi jeg bevarte min ulastelighet, har jeg beholdt min verdighet og selvspekt, som er mye mer

20. Hvordan ledet Jehova begivenhetene i Josefs tilfelle?

21. Hvordan viste en ung bror i et afrikansk land moralsk mot?

verdt enn gull og sølv.» Det kan nok være at synd gir 'midlertidig nytelse', men slike kortvarige «eventyr» fører ofte til mye smerte. (Hebreerne 11: 25) De blekner dessuten fullstendig i forhold til den varige lykke det gir å adlyde Jehova. — Ordspråkene 10: 22.

TA IMOT HJELP FRA BARMHJERTIGHETENS GUD

²² Som ufullkomne mennesker kjemper vi alle for å undertrykke kjødelige begjær og gjøre det som er rett i Guds øyne. (Romerne 7: 21—25) Jehova er klar over dette, og han «kommer i hu at vi er støv». (Salme 103: 14) Det kan imidlertid forekomme at en kristen begår en alvorlig synd. Er hans situasjon håpløs? På ingen måte! Overtrederen kan nok høste bitre frukter, slik kong David gjorde. Ikke desto mindre er Gud alltid «rede til å tilgi» dem som viser anger og 'åpent bekjenner' sine synder. — Salme 86: 5; Jakob 5: 16; Ordspråkene 28: 13.

²³ Gud har i tillegg gitt den kristne menighet «gaver i form av mennesker» — modne åndelige hyrder som både er kvalifisert til og ivrig etter å gi hjelp. (Efe-serne 4: 8, 12; Jakob 5: 14, 15) Deres mål er å hjelpe

22, 23. a) Hvorfor er ikke situasjonen håpløs hvis en kristen begår en alvorlig synd? b) Hvilken hjelp er tilgjengelig for en overtreder?

en overtreder til å gjenopprette sitt forhold til Gud og 'erverve seg et hjerte,' slik vismannen uttrykker det, for at han ikke skal gjenta synden. — Ordspråkene 15: 32.

Å 'ERVERVE SEG ET HJERTE'

²⁴ Bibelen snakker om mennesker 'som mangler hjerte', og om mennesker som «erverver seg et hjerte». (Ordspråkene 7: 7) På grunn av åndelig umodenhet og uerfarenhet i tjenesten for Gud kan det være at en 'som mangler hjerte', ikke har den nødvendige innsikt og dømmekraft. I likhet med den unge mannen som blir beskrevet i Ordspråkene 7: 6—23, er han kanskje mer tilbøyelig til å falle som offer for alvorlig synd. Men den som «erverver seg et hjerte», gransker sitt indre jeg ved regelmessig å studere Guds Ord under bønn. Og i den grad det er mulig i hans ufullkomne tilstand, sørger han for å bringe sine tanker, ønsker, følelser og mål i livet i harmoni med det Gud godkjenner. På den måten «elsker [han] sin egen sjel», eller bringer velsignelser over seg selv, og han «vil finne det som er godt». — Ordspråkene 19: 8.

²⁵ Spør deg selv: «Er jeg helt overbevist om at Guds 24, 25. a) Hvordan viste den unge mannen som blir beskrevet i Ordspråkene 7: 6—23, at han «manglet hjerte»? b) Hvordan kan vi 'erverve oss et hjerte'?

normer er rette? Tror jeg fullt og fast at det å følge disse normene gir størst lykke?» (Salme 19: 7—10; Jesaja 48: 17, 18) Hvis du er det minste i tvil, må du gjøre noe med saken. Mediter over konsekvensene av å ignorere Guds lover. Sørg dessuten for å 'smake og se at Jehova er god', ved å leve i samsvar med sannheten og fylle sinnet med sunne tanker — ting som er sanne, rettferdige, rene, verd å elske og moralsk riktige. (Salme 34: 8; Filipperne 4: 8, 9) Du kan være sikker på at jo mer du gjør dette, desto lettere blir det for deg å elske Gud, å elske det han elsker, og å hate det han hater. Josef var ikke noe overmenneske. Likevel var han i stand til å 'flykte fra utukt' fordi han lot Jehova forme ham gjennom mange år, slik at han 'ervervet seg et hjerte'. Måtte det også være slik med deg! — Jesaja 64: 8.

²⁶ Vår Skaper dannet ikke forplantningsorganene for at de skulle være spennende leketøy, men for at mennesker skulle være i stand til å få avkom og glede seg over et intimt samliv i ekteskapet. (Ordspråkene 5: 18) Guds syn på ekteskapet blir drøftet i de to neste kapitlene.

26. Hvilket viktig emne blir drøftet i de to neste kapitlene?

SKRIFTSTEDER DU KAN MEDITERE OVER

«Dere som elsker Jehova, hat det som er ondt.»
— Salme 97: 10.

«Enhver som fortsetter å se på en kvinne for å nære lidenskap for henne, har allerede begått ekteskapsbrudd med henne i sitt hjerte.» — Matteus 5: 28.

«Den som praktiserer utukt, synder mot sitt eget legeme.» — 1. Korinter 6: 18.

«Jeg slår løs på kroppen min og fører den som en slave, for at jeg, etter at jeg har forkynt for andre, ikke selv på en eller annen måte skal bli forkastet.» — 1. Korinter 9: 27.

«Hva et menneske enn sår, det skal han også høste; for den som sår med henblikk på sitt kjød, skal høste fordervelse av sitt kjød, men den som sår med henblikk på ånden, skal høste evig liv av ånden.» — Galaterne 6: 7, 8.

«Så død da deres lemmer som er på jorden, med hensyn til utukt, urenhet, seksuell lyst.» — Kolosserne 3: 5.

«Enhver av dere skal vite hvordan han skal få herredømme over sitt eget kar i helligelse og ære, ikke i begjærlig seksuell lyst.» — 1. Tessaloniker 4: 4, 5.

Ekteskapet — en gave fra en kjærlig Gud

«En tredobbelt tråd kan ikke hurtig slites av.»
— FORKYNNEREN 4: 12.

LIKER du å gå i bryllup? Det gjør mange, for en slik anledning kan være svært hyggelig. Du ser et brudepar som er kledd i sin fineste stas. Og ikke nok med det — ansiktene deres stråler av glede! På denne dagen er de et eneste stort smil, og de har store forventninger til framtiden.

² Likevel må det sies at det på mange måter står dårlig til med ekteskapet som institusjon. Selv om vi håper det beste for nygifte par, kan det hende at vi spør oss selv: «Vil dette ekteskapet bli lykkelig? Kommer det til å vare?» Svarene på disse spørsmålene avhenger av om mann og kone stoler på og anvender den veiledning Gud har gitt med tanke på ekteskapet. (Ordspråkene 3: 5, 6) Det er noe de er nødt til å gjøre for å bli i Guds kjærlighet. La oss nå se på Bibelens svar på **1, 2. a) Hva kan det hende at vi spør oss selv når noen gifter seg, og hvorfor? b) Hvilke spørsmål skal vi drøfte i dette kapitlet?**

disse fire spørsmålene: Hvilke grunner kan man ha til å gifte seg? Hvis du ønsker å gifte deg, hvem bør du da velge som ektefelle? Hvordan kan du forberede deg til ekteskapet? Og hva kan hjelpe et par til å bevare lykken i ekteskapet?

HVILKE GRUNNER KAN MAN HA TIL Å GIFTE SEG?

³ Noen tror at man er nødt til å være gift for å kunne være lykkelig — at det er umulig å finne glede og tilfredshet i livet hvis man ikke finner en å gifte seg med. Det er ganske enkelt ikke sant! Jesus, som var ugift, omtalte den enslige stand som en gave og oppfordret dem som kunne, til å gi rom for den. (Matteus 19: 11, 12) Apostelen Paulus kom også inn på fordelene ved den enslige stand. (1. Korinter 7: 32—38) Men verken Jesus eller Paulus fastsatte en regel på dette området. Nei, det å 'forby folk å gifte seg' er faktisk omtalt som en av 'demonenes lærdommer'. (1. Timoteus 4: 1—3) Den enslige stand byr ikke desto mindre på fordeler for dem som ønsker å tjene Jehova uten å bli distraheret. Det vil derfor ikke være klokt å gifte seg av trivielle grunner, for eksempel at andre synes man skal gjøre det.

3. Hvorfor vil det være uklokt å gifte seg av trivielle grunner?

⁴ Finnes det på den annen side gode grunner til å gifte seg? Ja. Også ekteskapet er en gave fra vår kjærlige Gud. (1. Mosebok 2: 18) Så ekteskapet byr på visse fordeler og kan bringe velsignelser. Et godt ekteskap er for eksempel det beste grunnlaget for familieliv. Barn trenger et stabilt miljø, med foreldre som oppdrar dem, viser dem kjærlighet, tukter dem og gir dem veiledning. (Salme 127: 3; Efeserne 6: 1—4) Men det å oppdra barn er ikke den eneste grunnen til å gifte seg.

⁵ Tenk over temaskriftstedet for dette kapitlet og den sammenhengen det står i: «To er bedre enn én, ettersom de har god lønn for sitt harde arbeid. For hvis en av dem skulle falle, kan den andre reise sin partner opp. Men hvordan går det med den som er alene og faller, når det ikke er en annen til å reise ham opp? Og dessuten, hvis to ligger sammen, kommer de med sikkerhet til å bli varme; men hvordan kan bare én holde seg varm? Og om noen kunne overmanne den som er alene, kunne to sammen holde stand mot ham. Og en tredobbelt tråd kan ikke hurtig slites av.» — Forkynneren 4: 9—12.

4. Hvorfor er et godt ekteskap det beste grunnlaget for å oppdra barn? 5, 6. a) Hva er ifølge Forkynneren 4: 9—12 noen av de praktiske fordelene med et nært vennskap? b) Hvordan kan et ekteskap være som en tredobbelt tråd?

⁶ Disse versene beskriver i første rekke verdien av vennskap. Og ekteskapet byr jo på den aller næreste form for vennskap. Som dette skriftstedet viser, kan et slikt fellesskap bidra til at man får hjelp, trøst og beskyttelse. Et ekteskap er særlig sterkt hvis det består av mer enn bare et bånd mellom to mennesker. En dobbelt tråd kan, som skriftstedet antyder, slites av. Men tre tråder som er flettet eller tvinnet sammen, vil være mye vanskeligere å slite av. Når både mann og kone først og fremst er opptatt av å behage Jehova, er deres ekteskap som en slik tredobbelt tråd. Jehova er en virkelig part i ekteskapet, og derfor er det i sannhet et sterkt fellesskap.

⁷ En annen ting er at det bare er i et ekteskap man har lov til å tilfredsstille seksuelle lyster. Innenfor denne rammen blir den seksuelle forening med rette betraktet som en kilde til glede. (Ordspråkene 5: 18) Når en som er enslig, er forbi det Bibelen kaller «ungdommens blomstring» — den perioden i livet da de seksuelle følelser begynner å bli sterke — kan det være at han eller hun fremdeles kjemper med seksuelle lys-

7, 8. a) Hvilken veiledning gav Paulus til gagn for ugifte kristne som kjemper med seksuelle lyster? b) Hvilken realistisk framstilling av ekteskapet gir Bibelen?

ter. Hvis slike følelser ikke blir holdt under kontroll, kan de føre til uren eller urett oppførsel. Paulus gav under inspirasjon ugifte personer denne veiledningen: «Hvis de ikke har selvkontroll, så la dem gifte seg, for det er bedre å gifte seg enn å være opptent av lidenskap.» — 1. Korinter 7: 9, 36; Jakob 1: 15.

⁸ Uansett hva som gjør at en person ønsker å gifte seg, er det fornuftig å være realistisk. De som gifter seg, «vil få trengsel i sitt kjød,» slik Paulus uttrykker det. (1. Korinter 7: 28) Gifte personer møter utfordringer som de enslige slipper å møte. Hvis du likevel velger å gifte deg, hvordan kan du da sørge for at utfordringene blir minst mulige, og at velsignelsene blir størst mulige? Én faktor er å være fornuftig i valg av ektefelle.

HVEM KAN BLI EN GOD EKTEFELLE?

⁹ Paulus nedskrev under inspirasjon et viktig prinsipp som man må følge når man skal velge ektefelle: «Bli ikke spent i ulikt åk med ikke-troende.» (2. Ko-
9, 10. a) Hvordan illustrerte Paulus faren ved å knytte nære bånd til ikke-troende? b) Hva blir ofte følgene av å ignorere Guds veiledning om at man ikke skal gifte seg med en ikke-troende?

rinter 6: 14) Han hentet sin illustrasjon fra landbruket. Hvis to dyr med svært forskjellig størrelse eller styrke blir spent i samme åk, vil begge lide. På samme måte vil en troende og en ikke-troende som blir spent i samme åk i et ekteskap, utvilsomt oppleve gnisninger og påkjenninger. Hvis den ene ektefellen ønsker å bli i Jehovas kjærlighet og den andre har liten eller ingen interesse av å gjøre Jehovas vilje, vil de ikke ha de samme prioriteringer i livet, og det vil sannsynligvis føre til stor mistriivsel. Paulus formante derfor de kristne til bare å gifte seg «i Herren». — 1. Korinter 7: 39.

¹⁰ I noen tilfeller har enslige kristne trukket den konklusjon at selv et ulikt åk vil være bedre enn den ensomheten de for tiden føler. Noen bestemmer seg for å ignorere Bibelens veiledning, og de gifter seg med en som ikke tjener Jehova. Gang på gang har dette fått et trist utfall. De som trer inn i et slikt ekteskap, oppdager at de er gift med en person som de ikke kan dele de viktigste tingene i livet med. Den ensomheten dette fører til, kan være langt verre enn den ensomheten de følte før de giftet seg. Heldigvis er det mange tusen enslige kristne som stoler på og lojalt følger Guds

veiledning på dette området. (Salme 32: 8) Selv om de håper å kunne gifte seg en dag, forblir de enslige til de finner en ektefelle blant dem som tilber Jehova Gud.

¹¹ Det er selvfølgelig ikke slik at enhver tjener for Jehova automatisk vil være en passende ektefelle. Hvis du vurderer å gifte deg, bør du se etter en som passer sammen med deg når det gjelder personlighet og åndelige mål, og som har dyp kjærlighet til Gud. Den tro slave-klasse har gitt mye tankevekkende veiledning om dette emnet, og det vil være klokt av deg å tenke over slik bibelsk veiledning under bønn og la deg lede av den når du treffer denne viktige avgjørelsen.¹ — Salme 119: 105.

¹² I mange land er det vanlig at foreldre velger ektefelle for sin sønn eller datter. I disse kulturene er det alminnelig enighet om at foreldre har den større visdom og erfaring som er nødvendig for å treffe et slikt viktig valg. Arrangerte ekteskap fungerer ofte godt, slik de gjorde i bibelsk tid. Det at Abraham sendte ut sin

¹Se kapittel 2 i *Hemmeligheten ved et lykkelig familieliv*, utgitt av Jehovas vitner.

11. Hva kan hjelpe deg til å gjøre et klokt valg av ektefelle? (Se også rammen på side 150.)

12. Hvilken skikk når det gjelder ekteskap, er utbredt i mange land, og hvilket lærerikt eksempel finner vi i Bibelen?

tjener for å finne en kone til Isak, er et lærerikt eksempel for foreldre som kan befinne seg i en lignende situasjon i dag. Det var ikke penger og sosial status Abraham var opptatt av. Han strakte seg i stedet langt for å finne en kone til Isak blant mennesker som tilbød Jehova.¹ — 1. Mosebok 24: 3, 67.

HVORDAN KAN DU LEGGE GRUNNLAGET FOR ET GODT EKTESKAP?

¹³ Hvis du tenker alvorlig over å gifte deg, bør du spørre deg selv: «Er jeg virkelig klar til å ta dette skrittet?» Svaret dreier seg ikke bare om hvordan du ser på kjærlighet, sex, fellesskap eller barneoppdragelse. Det finnes også konkrete mål som enhver framtidig ekte mann eller hustru må tenke over.

¹⁴ En ung mann som ønsker å finne en ektefelle, bør tenke nøye over dette prinsippet: «Ta hånd om ditt arbeid utendørs, og gjør deg ferdig med det ute på marken. Deretter må du også bygge opp din husstand.»

¹Noen trofaste patriarker hadde flere enn én kone. Da Jehova handlet med patriarkene og med det kjødelige Israel, tolererte han polygami. Han innførte det ikke, men han regulerte det. De kristne vet imidlertid at Jehova ikke lenger tillater polygami blant sine tilbedere. — Matteus 19: 9; 1. Timoteus 3: 2.

13—15. a) Hvordan kan det prinsippet som blir uttrykt i Ordspråkene 24: 27, være til hjelp for en ung mann som tenker på å gifte seg? b) Hva kan en ung kvinne trenge for å være forberedt til ekteskapet?

HVA SER JEG ETTER HOS EN MULIG EKTEFELLE?

Prinsipp: «De to skal være ett kjød.» — Matteus 19: 5.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hvorfor er det viktig å være «forbi ungdommens blomstring» før man gifter seg?
— 1. Korinter 7: 36; 13: 11; Matteus 19: 4, 5.
- Hvilke fordeler kan jeg ha av å være ugift i en periode, selv om jeg allerede er gammel nok til å gifte meg? — 1. Korinter 7: 32—34, 37, 38.
- Hvis jeg velger å gifte meg, hvorfor er det da viktig at jeg velger en som har vist at han eller hun er en trofast tjener for Jehova? — 1. Korinter 7: 39.
- Hvordan kan de følgende skriftstedene hjelpe en søster til å forstå hvilke egenskaper en ektefelle bør ha? — Salme 119: 97; 1. Timoteus 3: 1—7.
- Hvordan kan Ordspråkene 31: 10—31 hjelpe en bror til å gjøre et klokt valg av ektefelle?

(Ordspråkene 24: 27) Hva er poenget? Hvis en mann i bibelsk tid ønsket å stifte familie, måtte han spørre seg selv: «Er jeg rede til å ta meg av og forsørge en ektefelle og eventuelle barn?» Han måtte først arbeide ute på åkrene og stelle plantene. Det samme prinsip-

pet gjelder i dag. En mann som ønsker å gifte seg, må kunne påta seg de forpliktelsene som følger med. Han er nødt til å arbeide, så sant han har helse til det. Guds Ord viser at en mann som ikke dekker sin families fysiske, følelsemessige og åndelige behov, er verre enn en som er uten tro. — 1. Timoteus 5: 8.

¹⁵ En kvinne som velger å gifte seg, går også med på å påta seg en rekke viktige forpliktelser. Bibelen omtaler rosende noen av de ferdighetene og egenskapene en gift kvinne kan trenge for å hjelpe mannen sin og ta seg av husstanden. (Ordspråkene 31: 10—31) Menn og kvinner som kaster seg hodestups ut i ekteskapet uten å være rede til å påta seg de forpliktelsene som følger med, er i virkeligheten selviske. De tenker ikke over hva de har å tilby en mulig ektefelle. Det aller viktigste er imidlertid at de som vurderer å gifte seg, må være åndeligsinnete.

¹⁶ For å forberede seg til ekteskapet må man meditere over de rollene Gud har gitt mann og kone. En mann må forstå hva det vil si å være overhode i en kristen husstand. Denne rollen gir ham ikke rett til å opptre som en tyrann. I stedet må han etterligne den måten Jesus utøver lederskap på. (Efeserne 5: 23) På **16, 17. Hvilke bibelske prinsipper bør de som tenker på å gifte seg, meditere over?**

samme måte må en kristen kvinne forstå den verdige rollen kvinnen har i ekteskapet. Er hun villig til å underordne seg «sin manns lov»? (Romerne 7: 2) Hun er allerede under Jehovas og Kristi lov. (Galaterne 6: 2) Hennes manns myndighet i husstanden representerer en annen lov. Kan hun underordne seg en ufullkommen manns myndighet og gi ham støtte? Hvis hun ikke liker tanken på dette, vil det være klokt av henne å la være å gifte seg.

¹⁷ Begge ektefellene må dessuten kunne dekke den andres spesielle behov. (Filipperne 2: 4) Paulus skrev under guddommelig inspirasjon: «Hver enkelt av dere [skal] elske sin hustru som seg selv; på den annen side bør hustruen ha dyp respekt for sin mann.» Han påpekte altså at mannen har et spesielt behov for å føle at hans kone har dyp respekt for ham, og at kvinnen har et spesielt behov for å føle seg elsket av sin mann. — Efeserne 5: 21—33.

¹⁸ Den tiden da en mann og en kvinne har følge, er derfor ikke en anledning til bare å ha det gøy. Det er en tid da de må lære hvordan de skal behandle hverandre, slik at de kan finne ut om det er fornuftig av dem å

18. Hvorfor må to som har følge, vise selvkontroll?

gifte seg. Det er også en tid da de må vise selvkontroll! Fristelsen til å være fysisk intim kan være svært sterk — de er jo naturlig tiltrukket av hverandre. Men de som virkelig elsker hverandre, vil la være å gjøre noe som kan være til åndelig skade for den andre parten. (1. Tessaloniker 4: 6) Så vis selvkontroll hvis du har følge med noen. Det er en egenskap du vil ha nytte av hele livet, enten du gifter deg eller ikke.

HVORDAN KAN MAN FÅ ET EKTESKAP TIL Å VARE?

¹⁹ Hvis et par skal få sitt ekteskap til å vare, må de betrakte forholdet som bindende. I romaner og filmer utgjør et bryllup ofte den lykkelige slutten for hovedpersonene. Men i det virkelige liv er ikke det å gifte seg slutten på noe; det er en begynnelse — begynnelsen på noe som Jehova ønsker skal vare. (1. Mosebok 2: 24) Det er dessverre ikke dette som er den vanlige tankegangen i dagens verden. I noen kulturer omtaler folk det å gifte seg som å «knytte knuten». De er kanskje ikke klar over hvor treffende den illustrasjonen beskriver det vanlige synet på ekteskapet. Hvordan det? Mens en god knute bør være stram så lenge det er **19, 20. Hvordan bør en kristens syn på ekteskapet skille seg ut fra det synet mange i dagens verden har? Illustrer.**

behov for det, er et annet viktig krav at den også lett må kunne *knyttes opp*.

²⁰ Mange i vår tid betrakter ekteskapet som noe midlertidig. De trer gjerne inn i et ekteskap, fordi de tror at det vil dekke deres behov, men de forventer å kunne komme seg ut av det så snart det dukker opp problemer. Men husk den illustrasjonen Bibelen bruker om en slik forening som ekteskapet er — en «tråd som ikke hurtig slites av». Det hebraiske ordet som er gjen-gitt med «tråd», kan også referere til et tau. På seil-skip bruker man tauverk som er laget for at det skal tåle mye, slik at det ikke trevler seg opp eller ryker, selv ikke i den sterkeste storm. På samme måte er ekteskapet innstiftet for at det skal vare. Husk at Jesus sa: «Det som Gud har forent i samme åk, skal ikke noe menneske skille.» (Matteus 19: 6) Hvis du gifter deg, er det dette synet på ekteskapet du må ha. Men blir ikke ekteskapet en byrde når det betraktes som et bindende forhold? Nei.

²¹ Mann og kone må bevare det rette synet på hver-andre. Hvis begge to går inn for å fokusere på den **21. Hvilken holdning må mann og kone ha til hverandre, og hva kan hjelpe dem i den forbindelse?**

andres gode egenskaper og handlinger, vil ekteskapet være en kilde til glede og tilfredshet. Er det urealistisk å ha et slikt positivt syn på en ufullkommen ektefelle? Jehova er aldri urealistisk, men vi er likevel avhengig av at han bevarer et positivt syn på oss. Salmisten spurte: «Hvis det var misgjerninger du gav akt på, Jah, Jehova, hvem kunne da bli stående?» (Salme 130: 3) Ektefeller må på samme måte ha et positivt syn på hverandre og være villig til å tilgi hverandre. — Kolosserne 3: 13.

²² Ekteskapet kan bli en større velsignelse etter hvert som årene går. Bibelen forteller om forholdet mellom Abraham og Sara da de var et eldre ektepar. De levde slett ikke et liv som var uten vanskeligheter og utfordringer. Tenk deg hvordan det må ha vært for Sara, en kvinne som muligens var i 60-årene, å forlate sitt komfortable hjem i den velstående byen Ur og så bo i telt resten av sitt liv. Hun underordnet seg likevel sin manns lederskap. Hun viste seg virkelig å være et motstykke til Abraham og en hjelper for ham ved respektfullt å støtte hans avgjørelser, slik at de gav gode resultater. Og det at hun underordnet seg, var ikke noe

22, 23. Hvordan var Abraham og Sara gode eksempler for ektepar i vår tid?

overfladisk. Til og med «inni seg» omtalte hun sin mann som sin herre. (1. Mosebok 18: 12; 1. Peter 3: 6) Hennes respekt for Abraham kom fra hjertet.

²³ Dette betyr selvfølgelig ikke at Abraham og Sara alltid hadde det samme syn på tingene. Sara kom en gang med et forslag som «mishaget Abraham sterkt». På Jehovas befaling rettet han seg likevel ydmykt etter det hans kone sa, noe som viste seg å være til velsignelse for familien. (1. Mosebok 21: 9—13) Ektefeller i vår tid, også de som har vært gift i flere tiår, kan lære mye av dette gudfryktige ekteparet.

²⁴ I den kristne menighet finnes det mange tusen lykkelige ekteskap — ekteskap der kvinnen har dyp respekt for sin mann, der mannen elsker og ærer sin kone, og der begge parter samarbeider om å sette det å gjøre Jehovas vilje på førsteplassen i alle sammenhenger. Hvis du bestemmer deg for å gifte deg, bør du gjøre et klokt valg av ektefelle, forberede deg godt til ekteskapet og arbeide for å oppnå et fredelig, kjærlig ekteskap som bringer ære til Jehova Gud. Når du gjør det, vil ditt ekteskap uten tvil hjelpe deg til å bli i Guds kjærlighet.

24. Hva slags ekteskap stiller Jehova Gud i et positivt lys, og hvorfor?

«La ekteskapet holdes i ære»

«Gled deg sammen med din ungdoms hustru.»
— ORDSPRÅKENE 5: 18.

ER DU gift? Hvis du er det, opplever du da lykke i ekteskapet, eller har du alvorlige ekteskapsproblemer? Har du og din ektefelle glidd fra hverandre? Er samlivet noe du bare utholder, men ikke gleder deg over? Hvis det er slik, synes du sikkert det er trist at det nære og varme forholdet du og din ektefelle en gang hadde til hverandre, har kjølnet. Som kristen ønsker du uten tvil at ditt ekteskap skal bringe ære til Jehova, den Gud du elsker. Det kan derfor være at den situasjonen du er i nå, er årsak til bekymring og hjertesorg for deg. Likevel bør du ikke føle at alt er håpløst.

² I dag finnes det fine kristne ektepar som en gang bare holdt sammen, men ikke trivdes sammen. De fant imidlertid ut hvordan de skulle styrke forholdet seg imellom. Også du kan oppnå større tilfredshet i ekteskapet. Hvordan?

1, 2. Hvilket spørsmål skal vi se på, og hvorfor?

NÆRM DEG GUD, OG NÆRM DEG DIN EKTEFELLE

³ Du og din ektefelle vil kunne nærme dere hverandre hvis dere bestreber dere på å nærme dere Gud. Hvordan det? Tenk over en illustrasjon: Se for deg et kjegleformet fjell — et som er bredt ved foten og smalt ved toppen. En mann står ved foten av den nordlige fjellskråningen, mens en kvinne står på motsatt side, ved foten av den sørlige fjellskråningen. Begge begynner å klatre. Mens de fremdeles befinner seg nær foten av fjellet, er det stor avstand mellom dem. Men etter hvert som de klatrer høyere og høyere mot den smale toppen, blir avstanden mellom dem mindre og mindre. Ser du noe oppmuntrende vi kan lære av denne illustrasjonen?

⁴ De anstrengelsene du gjør deg for å tjene Jehova fullt ut, kan sammenlignes med de anstrengelsene man må gjøre seg for å bestige et fjell. Ettersom du elsker Jehova, anstrenger du deg allerede hardt for å klatre oppover, for å si det slik. Men hvis du og din ektefelle har glidd fra hverandre, kan det være at dere klatrer på hver deres side av dette fjellet. Hva skjer i så fall **3, 4. Hvorfor vil ektefeller nærme seg hverandre hvis de anstrenger seg for å nærme seg Gud? Illustrer.**

etter hvert som dere fortsetter å klatre? Det kan nok være at det er ganske stor avstand mellom dere til å begynne med. Men jo større anstrengelser dere gjør dere for å nærme dere Gud — for å klatre oppover — desto nærmere kommer dere hverandre. Ja, det å nærme seg Gud er nøkkelen til å nærme seg sin ektefelle. Men hvordan gjør man dette i praksis?

⁵ En viktig ting som du og din ektefelle må gjøre for billedlig talt å kunne klatre oppover, er å følge den ekteskapsveiledningen som blir gitt i Guds Ord. (Salme 25: 4; Jesaja 48: 17, 18) Legg derfor merke til en konkret formaning som apostelen Paulus gav. Han sa: «La ekteskapet holdes i ære blant alle.» (Hebreerne 13: 4) Hva betyr det? Uttrykket «holdes i ære» overbringer tanken om at noe er høyt aktet og blir betraktet som dyrebart. Og det er nettopp slik Jehova ser på ekteskapet — han anser det som dyrebart.

MOTIVASJONEN — OPPRIKTIG KJÆRLIGHET TIL JEHOVA

⁶ Som tjenere for Gud *vet* du og din ektefelle allerede

5. a) Hva er én ting man kan gjøre for å nærme seg Jehova og sin ektefelle? b) Hvordan ser Jehova på ekteskapet?

6. Hva viser den sammenhengen som Paulus' veiledning om ekteskapet står i, og hvorfor er det viktig å ha dette i tankene?

at ekteskapet er noe dyrebart, ja hellig. Det var Jehova som innstiftet ekteskapsordningen. (Matteus 19: 4—6) Men hvis dere for tiden har problemer i ekteskapet, er det ikke nok å vite at ekteskapet skal holdes i ære. Det må være noe annet som motiverer dere til å behandle hverandre med kjærlighet og respekt. Hva kan så det være? Legg nøye merke til hvordan Paulus formulerte dette med å vise ære. Han sa ikke: «Ekteskapet *er forbundet* med ære.» Nei, han sa: «*La ekteskapet holdes i ære.*» Paulus kom ikke bare med en observasjon; han gav en formanings.¹ Det at du er klar over denne forskjellen, kan hjelpe deg til å bli mer motivert til å gjenvinne den aktelse du tidligere hadde for din ektefelle. Hvorfor er det slik?

⁷ Tenk et øyeblikk over hvordan du ser på andre bud i Bibelen, for eksempel befalingen om å gjøre disipler eller formaningen om å komme sammen for å tilbe. (Matteus 28: 19; Hebreerne 10: 24, 25) Det kan nok noen ganger være en utfordring å følge disse budene. De menneskene du forkynner for, kan reagere nega-

¹Sammenhengen viser at Paulus' veiledning om ekteskapet inngår i en serie med formaninger. — Hebreerne 13: 1—5.

7. a) Hvilke bibelske bud følger vi, og hvorfor? b) Hvilke gode resultater gir det å være lydige?

tivt, eller den jobben du har, kan gjøre deg så utslitt at det blir en kamp å overvære kristne møter. Likevel fortsetter du å forkynne budskapet om Riket og komme på møter. Ingen kan stoppe deg — ikke engang Satan! Hvorfor ikke? Fordi din oppriktige kjærlighet til Jehova får deg til å adlyde hans bud. (1. Johannes 5: 3) Med hvilke gode resultater? Når du deltar i forkynnesarbeidet og er til stede på møter, oppnår du indre fred og dyp glede fordi du vet at du gjør Guds vilje. Og disse følelsene gir deg i sin tur ny styrke. (Nehemja 8: 10) Hva lærer du av det?

⁸ Akkurat som din dype kjærlighet til Jehova får deg til å adlyde hans bud om å forkynne og overvære møter trass i hindringer, kan din kjærlighet til ham få deg til å adlyde den bibelske formaningen om å «la ekteskapet holdes i ære», selv når dette virker vanskelig. (Hebreerne 13: 4; Salme 18: 29; Forkynneren 5: 4) Og akkurat som dine anstrengelser for å forkynne og overvære møter bringer rike velsignelser fra Gud, vil dine anstrengelser for å holde ekteskapet i ære bli lagt merke til og bli velsignet av ham. — 1. Tessaloniker 1: 3; Hebreerne 6: 10.

8, 9. a) Hva får oss til å følge formaningen om å holde ekteskapet i ære, og hvorfor? b) Hvilke to punkter skal vi nå se på?

⁹ Hvordan kan du så holde ditt ekteskap i ære? Du må unngå oppførsel som skader ekteskapsordningen. I tillegg må du ta skritt for å styrke ekteskapsbåndene.

UNNGÅ TALE OG OPPFØRSEL SOM VANÆRER EKTESKAPET

¹⁰ En gift kristen kvinne sa for en tid siden: «Jeg ber til Jehova om at han må gi meg styrke til å holde ut.» Holde ut hva? Hun forklarte: «Mannen min slår meg med ord. Han sier for eksempel: 'Du er en klamp om foten!', og: 'Du er ikke noe verdt!' Jeg har ikke synlige sår, men de bitende bemerkningene han stadig kommer med, har gitt meg arr i hjertet.» Denne kvinnen kommer inn på noe svært alvorlig — at man rakker ned på sin ektefelle.

¹¹ Så trist det er når ektefeller i kristne husstander oppfører seg slik mot hverandre og forårsaker følelsesmessige sår som er vanskelige å få til å gro! Det er opplagt at man ikke holder ekteskapet i ære hvis man krenker den andre parten med sine ord. Hvordan står det til i ditt ekteskap i så måte? For å finne ut det kan du ydmykt spørre din ektefelle: «Hvilken virkning **10, 11. a) Hva slags oppførsel vanærer ekteskapet? b) Hvilket spørsmål kan vi stille vår ektefelle?**

har det jeg sier, på deg?» Hvis din ektefelle svarer at dine ord gang på gang har forårsaket følelsesmessige sår, må du være villig til å forandre deg for at situasjonen skal bli bedre. — Galaterne 5: 15; Efeserne 4: 31.

¹² Du bør ha klart for deg at den måten du bruker tungen på innenfor ekteskapsordningen, berører ditt forhold til Jehova. Bibelen sier: «Hvis noen mener at han utøver en form for tilbedelse, og likevel ikke holder sin tunge i tømme, men fortsetter å bedra sitt eget hjerte, da er hans form for tilbedelse verdiløs.» (Jakob 1: 26) Det du sier, kan ikke skilles fra din tilbedelse. Bibelen støtter ikke den tanke at det som skjer innenfor husets fire vegger, ikke har noen betydning så lenge man hevder at man tilber Gud. Ikke bedra deg selv. Dette er en alvorlig sak. (1. Peter 3: 7) Du kan ha gode evner og være ivrig i den kristne tjeneste, men hvis du med overlegg sårer din ektefelle med bitende ord, vanhærer du ekteskapsordningen, og din tilbedelse kan være verdiløs i Guds øyne.

¹³ Ektefeller må også være på vakt mot å forårsake følelsesmessig smerte på mindre direkte måter. Tenk

12. Hvordan kan en persons tilbedelse bli verdiløs i Guds øyne?

13. Hvordan kan en gift mann eller kvinne forårsake følelsesmessig smerte?

over to eksempler: En alenemor ringer ofte til en gift kristen mann i menigheten for å be om råd, og hun har lange samtaler med ham. En enslig kristen bror bruker mye tid hver uke på å samarbeide med en gift kristen søster i felttjenesten. De gifte personene i disse eksemplene har kanskje gode intensjoner, men hvilken virkning har denne oppførselen på deres respektive ektefeller? En gift kvinne som opplevde noe lignende, sa: «Det sårer meg å se mannen min bruke så mye tid på en søster i menigheten og vise henne så stor oppmerksomhet. Det får meg til å føle meg mindreverdige.»

¹⁴ Det er forståelig at denne gifte kvinnen og andre som opplever noe lignende i sitt ekteskap, kan føle seg såret. Ektefellene deres ignorerer Guds grunnleggende veiledning angående ekteskapet: «En mann [skal] forlate sin far og sin mor, og han skal *holde seg til sin hustru.*» (1. Mosebok 2: 24) De som gifter seg, har fremdeles respekt for foreldrene sine, men ifølge Guds ordning har de først og fremst forpliktelser overfor ektefellen. Og selv om de kristne er svært glad i sine trosfeller, er det sin ektefelle de først og fremst må ta seg

14. a) Hvilken ekteskapelig forpliktelse blir framhevet i 1. Mosebok 2: 24? b) Hva bør vi spørre oss selv?

av. Så når gifte kristne bruker uforholdsmessig mye tid sammen med eller blir overdrevent familiære overfor trosfeller, særlig dem av det annet kjønn, blir de ekte-skapelige bånd utsatt for belastninger. Kan noe slikt være årsak til gnisninger i ditt ekteskap? Spør deg selv: «Får min ektefelle virkelig så mye av min tid, opp-merksomhet og hengivenhet som han eller hun har krav på?»

¹⁵ En annen ting er at gifte kristne som viser upas-sende interesse for noen av det annet kjønn som ikke er deres ektefelle, er uforstandige nok til å bevege seg i et farlig farvann. Det er trist å måtte si at noen gifte kristne har utviklet romantiske følelser for dem de er blitt overdrevent familiære overfor. (Matteus 5: 28) Slike følelsesmessige bånd har i sin tur ført til oppfør-sel som vanærer ekteskapet i enda større grad. Legg merke til det apostelen Paulus sa om dette emnet.

'LA EKTESENGEN VÆRE UBESMITTET'

¹⁶ Rett etter at Paulus hadde gitt formaningene «la ekteskapet holdes i ære», tilføyde han advarse-len: «[La] ektesengen være ubesmittet, for Gud skal

15. Hvorfor må gifte kristne ifølge Matteus 5: 28 unngå å vise upas-sende interesse for noen av det annet kjønn?

16. Hvilken advarsel gav Paulus når det gjelder ekteskapet?

dømme utuktige og ekteskapsbrytere.» (Hebreeerne 13: 4) Da Paulus brukte uttrykket «ektesengen», siktet han til seksuell omgang. Slik omgang er «ubesmitet», eller moralsk ren, når den bare forekommer innenfor ekteskapsordningen. De kristne følger derfor de inspirerte ordene: «Gled deg sammen med din ungdoms hustru.» — Ordspråkene 5: 18.

¹⁷ De som har seksuell omgang med en annen enn sin ektefelle, viser grov ringeakt for Guds morallover. Det er sant at mange i vår tid betrakter ekteskapsbrudd som noe forholdsvis akseptabelt. Men hva andre *mennesker* mener om ekteskapsbrudd, kan ikke ha noen betydning for hvordan de kristne ser på det. De forstår at det til syvende og sist ikke er mennesker, men *Gud* som «skal dømme utuktige og ekteskapsbrytere». (Hebreeerne 10: 31; 12: 29) De sanne kristne retter seg derfor etter Jehovas syn på dette emnet. (Romerne 12: 9) Husk at patriarken Job sa: «Jeg har sluttet en pakt med mine øyne.» (Job 31: 1) Ja, for ikke å ta så mye som ett skritt på den veien som kan føre til ekteskapsbrudd, holder de sanne kristne sine øyne

17. a) Hvorfor er verdens syn på ekteskapsbrudd uten betydning for de kristne? b) Hvordan kan vi etterligne Job?

under kontroll, slik at de aldri ser med lengsel på en person av det annet kjønn som ikke er deres ektefelle. — Se tillegget, sidene 282—285.

¹⁸ Hvor alvorlig er ekteskapsbrudd i Jehovas øyne? Moseloven hjelper oss til å bli klar over Jehovas syn på saken. I Israel var ekteskapsbrudd og avgudsdyrkelse blant de syndene som ble straffet med døden. (3. Mosebok 20: 2, 10) Kan du se en likhet mellom disse to syndene? En israelitt som tilbød en avgud, brøt sin pakt med Jehova. Og en israelitt som begikk ekteskapsbrudd, brøt sin pakt med sin ektefelle. Begge handlet forrædersk. (2. Mosebok 19: 5, 6; 5. Mosebok 5: 9; Malaki 2: 14) Begge var derfor klanderverdige framfor Jehova, den trofaste og pålitelige Gud. — Salme 33: 4.

¹⁹ De kristne er som kjent ikke under Moseloven. Men det at de er klar over at ekteskapsbrudd ble betraktet som en alvorlig synd i det gamle Israel, kan styrke deres beslutning om ikke å begå en slik handling. Hvordan det? Tenk over denne sammenligningen:

18. a) Hvor alvorlig er ekteskapsbrudd i Jehovas øyne? b) Hvilken likhet er det mellom ekteskapsbrudd og avgudsdyrkelse?

19. Hva kan styrke en persons beslutning om å ta avstand fra ekteskapsbrudd, og hvorfor?

Kunne du tenke deg å gå inn i en kirke, falle på kne og be foran et bilde? «Aldri!» sier du. Men ville du bli fristet til å gjøre det hvis du ble tilbudt en stor sum penger? «Utenkelig!» svarer du. Ja, selve tanken på å forråde Jehova ved å tilbe en avgud er frastøtende for en sann kristen. Tanken på å forråde sin Gud, Jehova, og også sin ektefelle, ved å begå ekteskapsbrudd bør på lignende måte virke frastøtende på de kristne — uansett hva beveggrunnen til en slik synd måtte være. (Salme 51: 1, 4; Kolosserne 3: 5) Vi ønsker så visst ikke å begå en handling som får Satan til å glede seg, og som bringer grov vanære over Jehova og den hellige ekteskapsordningen.

HVORDAN DU KAN STYRKE DE EKTESKAPELIGE BÅND

²⁰ I tillegg til å ta avstand fra oppførsel som vanærer ekteskapet, bør du spørre deg selv: «Hvilke skritt kan jeg ta for å fornye min respekt for min ektefelle?» Se for deg ekteskapsordningen som om den skulle være et hjem som er utstyrt med pyntegjenstander for at det skal bli penere. Forestill deg at «pyntegjenstandene» i et ekteskap er vennlige ord, omtenkssomme handlinger.

20. Hva har skjedd i noen ekteskap? Illustrer.

ger og andre uttrykk for hengivenhet. Hvis du og din ektefelle føler at dere står hverandre nær, ligner deres ekteskap et hjem som er utstyrt med pyntegjenstander som gjør det lunt og koselig. Hvis hengivenheten avtar, blir pyntegjenstandene gradvis borte, med den følge at ekteskapet blir like utrivelig som et hjem uten dekorasjoner. Ettersom du ønsker å adlyde Guds bud om å «la ekteskapet holdes i ære», vil du være motivert til å forbedre situasjonen. Når noe er dyrebart og skal holdes i ære, er det jo verdt å reparere eller restaurere det. Hva kan du gjøre? Guds Ord sier: «Ved visdom bygges en husstand opp, og ved skjelneevne vil den vise seg å være grunnfestet. Og ved kunnskap fylles de indre rom med alle slags kostbare og fine verdisaker.» (Ordspråkene 24: 3, 4) Tenk over hvordan disse ordene kan anvendes på ekteskapet.

²¹ Blant de 'kostbare saker' som fyller en lykkelig husstand, er slike egenskaper som ekte kjærlighet, gudsfrykt og sterk tro. (Ordspråkene 15: 16, 17; 1. Peter 1: 7) De gjør ekteskapet sterkt. Men la du merke til *hvordan* de rommene som blir omtalt i det ovennevnte

21. Hvordan kan man gradvis styrke ekteskapet? (Se også rammen på side 170.)

HVORDAN KAN JEG STYRKE MITT EKTESKAP?

Prinsipp: «Hver enkelt av dere [skal] elske sin hustru som seg selv; på den annen side bør hustruen ha dyp respekt for sin mann.»
— Efeserne 5: 33.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hvilke gode egenskaper har min ektefelle, og hvordan kan jeg gi uttrykk for at jeg setter pris på ham eller henne? — Ordspråkene 14: 1; 31: 29; 1. Peter 3: 1, 6; 4: 8.
- Ærer jeg min ektefelle ved å prøve å forstå hans eller hennes tanker og følelser? — Filipperne 2: 4.
- Er jeg villig til å overse min ektefelles feil og mangler? — Matteus 6: 14, 15.
- Når gav jeg sist uttrykk for hengivenhet for min ektefelle? — Høysangen 2: 9—14.
- Hvilke åndelige mål arbeider vi for å nå? — Matteus 6: 33, 34; 1. Korinter 9: 24—27.
- Hvilket initiativ kan jeg ta for å oppmuntre min ektefelle til å lese i Bibelen og drøfte dagsteksten sammen med meg?

ordspråket, fylles med kostbare saker? «Ved kunnskap.» Ja, når kunnskapen fra Bibelen blir anvendt, har den kraft til å forandre ektefellers tankegang

og motivere dem til å vekke sin kjærlighet til hverandre på nytt. (Romerne 12: 2; Filipperne 1: 9) Så hver gang du og din ektefelle setter dere ned og drøfter et skriftsted sammen, for eksempel når dere tar dagstekten, eller når dere studerer en bibelsk artikkel i *Vakt-tårnet* eller *Våkn opp!* som handler om ekteskapet, er det som om dere gransker en vakker pyntegjenstand som kan gjøre hjemmet penere. Når kjærligheten til Jehova får dere til å følge slik veiledning i ekteskapet, bringer dere billedlig talt denne pyntegjenstanden inn i «de indre rom». Som følge av det kan noe av den trivselen dere en gang hadde i ekteskapet, vende tilbake.

²² Det kan nok kreve en god del tid og anstrengelser å sette disse pyntegjenstandene tilbake på plass, én etter én. Men hvis du bestreber deg på å gjøre din del, vil du oppnå den dype tilfredshet det gir å vite at du følger Bibelens bud: «Ta ledelsen i å vise hverandre ære.» (Romerne 12: 10; Salme 147: 11) Framfor alt vil dine oppriktige anstrengelser for å holde ekteskapet i ære bevare deg i Guds kjærlighet.

22. Hvilken tilfredshet kan man oppnå hvis man bestreber seg på å gjøre sin del for å styrke ekteskapet?

La din tale være «god til oppbyggelse»

**«La ingen råtten tale gå ut av deres munn,
men en tale som er god til oppbyggelse.»
— EFESERNE 4: 29.**

HVIS du gav en gave til en du er glad i, hvordan ville du da føle det hvis han med overlegg brukte den galt? Sett at du gav ham en bil, og at du senere fikk vite at han kjørte på en hensynsløs måte og påførte andre skade. Ville du ikke da bli skuffet?

² Evnen til å uttale forståelige ord er en gave fra Jehova, Giveren av «enhver god gave og enhver fullkommen gave». (Jakob 1: 17) Denne gaven, som skiller menneskene fra dyrene, gjør det mulig for oss å formidle både tanker og følelser til andre. Men i likhet med en bil kan evnen til å tale brukes galt. Så skuffet Jehova må bli når noen taler på en hensynsløs måte og påfører andre hjertesorg og smerte!

1—3. a) Hvilken gave fra Jehova skiller menneskene fra dyrene, og hvordan kan den brukes galt? b) Hvordan må vi bruke talens gave for å bli i Guds kjærlighet?

³ For å bli i Guds kjærlighet må vi bruke denne gaven slik Giveren ønsker at den skal brukes. Jehova levner ingen tvil om hva slags tale det er som behager ham. Hans Ord sier: «La ingen råtten tale gå ut av deres munn, men en tale som er god til oppbyggelse, alt etter som det måtte være behov for, så den kan overbringe det som er gagnlig, til dem som hører på.» (Efeserne 4: 29) La oss se på hvorfor vi trenger å være på vakt når det gjelder vår tale, hva slags tale vi bør unngå, og hvordan vi kan la vår tale være «god til oppbyggelse».

HVORFOR VI MÅ PASSE PÅ HVA VI SIER

⁴ En viktig grunn til at vi må passe på hva vi sier, er at *ord har kraft*. Ordspråkene 15: 4 sier: «Tungens ro er et livets tre, men fordreid tale med den innebærer at ånden brytes ned.»¹ Akkurat som vann får et tørstende tre til å våkne til liv, kan rolig tale fra en mild tunge styrke ånden til dem som hører på. På den annen side kan fordreid tale fra en for-

¹Det hebraiske ordet som er gjengitt med «fordreid tale» i Ordspråkene 15: 4, kan også bety «uærlighet, fordervethet».

4, 5. Hvordan beskriver noen bibelske ordspråk den kraft som ord har?

dervet tunge knuse andres ånd. Ja, det vi sier, kan enten skade eller lege. — Ordspråkene 18: 21.

⁵ Et annet ordspråk som gir en malende beskrivelse av den kraft ord kan ha, sier: «Det finnes de som taler tankeløst, som med sverdstikk.» (Ordspråkene 12: 18) Tankeløse og forhastede ord kan forårsake dype følelsesmessige sår og ødelegge vennskap. Har du noen gang følt at ditt hjerte er blitt gjennomboret av stikk fra et verbalt sverd? På den annen side sier det samme ordspråket: «De vises tunge er legedom.» Omtenkssomme ord fra en som har gudgitt visdom, kan lege et verkende hjerte og gjenopprette vennskap. Kan du huske et tilfelle da du erfarte den legende kraft som finnes i vennlige ord? (Ordspråkene 16: 24) Ettersom vi kjenner det talte ords kraft, ønsker vi avgjort å tale på en måte som virker legende, ikke sårende.

⁶ Uansett hvor hardt vi prøver, klarer vi ikke å ha full kontroll over vår tunge. En annen grunn til at vi må passe på hva vi sier, er derfor: *Synd og ufullkommenhet gjør oss tilbøyelige til å bruke tungen galt.*

6. Hvorfor er det virkelig en kamp å holde tungen i tømme?

Ord kommer fra hjertet, og «menneskehjertets tilbøyelighet er ond». (1. Mosebok 8: 21; Lukas 6: 45) Å holde tungen i tømme er derfor virkelig en kamp. (Jakob 3: 2—4) Selv om vi ikke kan få fullkommen kontroll over vår tunge, kan vi fortsette å arbeide for å forbedre den måten vi bruker den på. Akkurat som en som svømmer oppover en elv, hele tiden må kjempe mot strømmen, må vi hele tiden kjempe mot den syndige tilbøyeligheten til å bruke tungen galt.

⁷ En tredje grunn til at vi må passe på hva vi sier, er at *Jehova holder oss ansvarlig for våre ord*. Den måten vi bruker tungen på, berører ikke bare vårt forhold til våre medmennesker, men også vårt forhold til Jehova. Jakob 1: 26 sier: «Hvis noen mener at han utøver en form for tilbedelse, og likevel ikke holder sin tunge i tømme, men fortsetter å bedra sitt eget hjerte, da er hans form for tilbedelse verdiløs.»¹ Som vi var inne på i det forrige kapitlet, kan ikke vår tale skilles fra vår tilbedelse. Hvis vi ikke holder tungen

---

¹Det greske ordet som er oversatt med «verdiløs», blir også gjen-gitt med «unyttig» og 'fruktesløs'. — 1. Korinter 15: 17; 1. Peter 1: 18.

7, 8. I hvilken grad holder Jehova oss ansvarlig for våre ord?

La din tale være «god til oppbygging»

i tømme, men lar det velle fram sårende, giftig tale fra den, kan alle våre kristne gjerninger være verdiløse i Guds øyne. Maner ikke det til ettertanke? — Jakob 3: 8—10.

⁸ Det er tydelig at vi har gode grunner til å vokte oss for å misbruke talens gave. Før vi ser nærmere på sunne former for tale som bygger opp, skal vi ta for oss måter å snakke på som avgjort ikke har noen plass i en sann kristens liv.

TALE SOM BRYTER NED

⁹ *Vulgært snakk.* Banning og andre former for vulgært snakk hører med til dagligtalen i dagens verden. Mange tyr til kraftuttrykk for å understreke eller for å kompensere et ellers begrenset ordforråd. Komikere bruker ofte et simpelt, sexfiksert språk for å få folk til å le. Men vulgært snakk er ikke noe å le av. For omkring 2000 år siden formante apostelen Paulus menigheten i Kolossai til å avlegge «usømmelig snakk». (Kolosserne 3: 8) Han sa til menigheten i Efesos at «grove vittigheter» var blant de ting

9, 10. a) Hva slags snakk er blitt en del av dagligtalen i dagens verden? b) Hvorfor må vi ta avstand fra vulgært snakk? (Se også fotnoten.)

som «ikke engang [må] nevnes blant» de sanne kristne. — Efeserne 5: 3, 4.

¹⁰ Vulgært snakk støter Jehova. Det støter også dem som elsker ham. Ja, vår kjærlighet til Jehova får oss til å avvise vulgært snakk. Da Paulus regnet opp «kjødets gjerninger», tok han med «urenhet», som kan innbefatte uren tale. (Galaterne 5: 19—21) Dette er en alvorlig sak. En som gjør det til en vane å fare med snakk som er grovt umoralsk, nedbrytende og fordervende, kan bli utelukket fra menigheten hvis han trass i gjentatt veiledning fortsetter på samme måte uten å angre.¹

¹¹ *Skadelig sladder, baktalelse.* Sladder kan være samtaler om løst og fast som dreier seg om mennesker og deres liv. Er all sladder skadelig? Ikke hvis vi tenker på uskyldige samtaler der vi gir hverandre positive eller nyttige opplysninger, for eksempel

¹Slik begrepet «urenhet» blir brukt i Bibelen, er det et vidt begrep som kan omfatte mange forskjellige typer synder. Selv om ikke alle former for urenhet må behandles av et domsutvalg, kan en person bli utelukket fra menigheten hvis han uten å angre praktiserer *grov* urenhet. — 2. Korinter 12: 21; Efeserne 4: 19; se «Spørsmål fra leserne» i *Vakttårnet* for 15. juli 2006.

11, 12. a) Hva er sladder, og hvordan kan sladder bli skadelig?
b) Hvorfor må de som tilber Jehova, unngå å baktale noen?

hvem som nylig er blitt døpt, eller hvem som trenger oppmuntring. De kristne i det første århundre var opptatt av hvordan det stod til med deres trosfeller, og i den forbindelse utvekslet de passende opplysninger. (Efeserne 6: 21, 22; Kolosserne 4: 8, 9) Men sladder kan være skadelig hvis man forvrenger fakta eller røper fortrolige saker. Enda mer alvorlig er det at sladder kan ha form av baktalelse, som alltid er skadelig. Å baktale en person vil si å 'tale sterkt nedsettende om ham bak hans rygg for å skade ham i folks omdømme'. Fariseerne tydde for eksempel til baktalelse i et forsøk på å stille Jesus i et dårlig lys. (Matteus 9: 32—34; 12: 22—24) Baktalelse fører ofte til strid. — Ordspråkene 26: 20.

¹² Jehova tar ikke lett på dem som bruker talens gave til å baktale andre eller skape splittelser. Han hater dem som «volder stridigheter blant brødre». (Ordspråkene 6: 16—19) Det greske ordet som er gjengitt med «baktaler», er *diabolos*, som også blir brukt som en tittel på Satan. Han er «Djevelen», den onde baktaler av Gud. (Åpenbaringen 12: 9, 10) Vi ønsker avgjort å unngå snakk som i virkeligheten ville gjøre oss lik Djevelen. Å drive med bak-

talelse som gir støtet til slike kjødets gjerninger som «tretting» og «splittelser», hører ikke hjemme i menigheten. (Galaterne 5: 19—21) Før du forteller videre noe du har hørt om en annen, bør du derfor spørre deg selv: «Er dette sant? Er det pent av meg å fortelle det videre? Er det nødvendig eller fornuftig å spre det?» — 1. Tessaloniker 4: 11.

¹³ *Spottende tale.* Som tidligere nevnt har ord kraft til å såre. Det må innrømmes at vi alle på grunn av menneskelig ufullkommenhet av og til sier noe vi angrer på. Men Bibelen advarer mot et talemønster som slett ikke har noen plass i et kristent hjem eller i menigheten. Paulus formante de kristne: «La all ondsinnet bitterhet og harme og vrede og skriking og spottende tale bli tatt bort fra dere.» (Efeserne 4: 31) Andre oversettelser gjengir uttrykket «spottende tale» med «ond tale», «krenkende tale» og «fornærmende tale». Slik språkbruk — som kan innbefatte utskjelling og hard, nådeløs kritikk — kan frata andre deres verdighet og få dem til å føle

13, 14. a) Hvilken virkning kan spottende tale ha på dem som hører på? b) Hvorfor befinner man seg i en farlig stilling hvis man har for vane å spotte?

at de ikke er noe verd. Særlig barn, som er følsomme og tillitsfulle, er sårbare for den ødeleggende virkningen av dette. — Kolosserne 3: 21.

¹⁴ En som gjør det til en vane å spotte og skjelle ut andre, befinner seg i en farlig stilling. Bibelen fordømmer slik språkbruk på det sterkeste. En spotter kan bli fjernet fra menigheten hvis han ikke reagerer positivt på gjentatte forsøk på å hjelpe ham til å forandre seg. Hvis han ikke slår inn på en annen kurs, kan han også gå glipp av Rikets velsignelser. (1. Korinter 5: 11—13; 6: 9, 10) Det er derfor tydelig at vi ikke kan bli i Guds kjærlighet hvis vi får for vane å fare med snakk som er usunt, ukorrekt eller uvennlig. Slik språkbruk bryter ned.

TALE SOM ER «GOD TIL OPPBYGGELSE»

¹⁵ Hvordan kan vi bruke talens gave slik Giveren hadde tenkt? Husk at Guds Ord oppfordrer oss til å føre «en tale som er god til oppbyggelse». (Efeserne 4: 29) Det behager Jehova at vi sier ting som oppbygger, oppmuntrer og styrker andre. Vi må tenke oss godt om for å kunne snakke på en slik måte.

15. Hva slags tale er «god til oppbyggelse»?

Bibelen gir oss ikke et regelverk å følge, og den inneholder heller ikke en liste over godkjente former for «sunn tale». (Titus 2: 8) For å kunne si ting som er «til oppbyggelse», må vi være oppmerksom på tre enkle, men viktige faktorer som kjennetegner oppbyggende tale: Den er sunn, den er korrekt, og den er vennlig. Med slike faktorer i tankene skal vi nå ta for oss noen konkrete eksempler på tale som bygger opp. — Se rammen «Sier jeg ting som er oppbyggende?» på side 182.

¹⁶ *Oppriktig ros.* Både Jehova og Jesus er klar over verdien av å komme med rosende og anerkjennende ord. (Matteus 3: 17; 25: 19—23; Johannes 1: 47) Som kristne bør også vi gi andre oppriktig ros. Hvorfor? «Et ord i rette tid — hvor godt er ikke det!» sier Ordspråkene 15: 23. Bare spør deg selv: «Hvordan føler jeg det når jeg får oppriktig ros? Blir jeg ikke varm om hjertet og i godt humør?» Jo, noen oppriktig rosende ord forteller deg at noen legger merke til deg, at noen bryr seg om deg, og at det du gjorde, var anstrengelsene vel verdt. Slik oppmuntring gir

16, 17. a) Hvorfor bør vi rose andre? b) Hvilke anledninger har vi til å rose andre i menigheten? i familien?

SIER JEG TING SOM ER OPPBYGGENDE?

Prinsipp: «La deres tale alltid være tiltalende.»

— Kolosserne 4: 6.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Når var det sist jeg gav noen konkret ros?
— 1. Korinter 11: 2; Åpenbaringen 2: 1—3.
- Viser jeg respekt for andre ved å be om ting på en høflig måte og si takk? — 1. Mosebok 13: 14; Johannes 11: 41.
- Når jeg prater med andre, snakker jeg da mest om meg selv, eller er jeg også interessert i de andres tanker og følelser? — Filipperne 2: 3, 4; Jakob 1: 19.
- Bruker jeg det jeg vet om andre, som et middel til å bygge dem opp eller til å bryte dem ned?
— Ordspråkene 15: 1, 2.
- Hva synes jeg om banning, og hva forteller mitt synspunkt om hva som bør i mitt hjerte?
— Lukas 6: 45; Jakob 3: 10, 11.

deg bedre selvtillit og gir deg lyst til å gjøre en enda større innsats i framtiden. Når du setter pris på å *fa* ros, bør du ikke da også gjøre ditt beste for å *gi* ros?
— Matteus 7: 12.

¹⁷ Lær deg å se etter det gode hos andre, og ros dem så for det som er positivt. I menigheten kan det være at du hører en godt oppbygd tale på et møte, legger merke til en ungdom som arbeider for å nå åndelige mål, eller ser en eldre person som trofast kommer på møtene trass i de begrensningene som høy alder fører med seg. Noen oppriktig rosende ord kan røre ved slike personers hjerte og styrke dem åndelig sett. I familien trenger mann og kone å høre ord fra den andre som uttrykker kjærlig ros og verdsettelse. (Ordspråkene 31: 10, 28) Særlig barn trives godt når de føler at de blir lagt merke til og satt pris på. Ros og anerkjennelse er like viktig for et barn som lys og vann er for en plante. Dere foreldre, se etter anledninger til å rose barna for deres gode egenskaper og handlinger. Slik ros kan gi barna mot og selvtillit og gi dem lyst til å anstrenge seg enda mer for å gjøre det som er rett.

¹⁸ *Trøst.* Jehova har stor omsorg for 'de ydmyke og de knuste'. (Jesaja 57: 15) Hans Ord oppfordrer oss til å 'fortsette å trøste hverandre' og til å 'tale trøs-

18, 19. Hvorfor bør vi gjøre vårt beste for å trøste trosfeller, og hvordan kan vi gjøre det?

tende til de nedtrykte sjeler'. (1. Tessaloniker 5: 11, 14) Vi kan være sikker på at Gud legger merke til og finner behag i de anstrengelsene vi gjør oss for å trøste trosfeller som har sorg i hjertet.

¹⁹ Men hva kan du si for å styrke en trosfelle som er motløs eller deprimert? Du behøver ikke å føle at du er nødt til å løse problemet. I mange tilfeller er det enkle ord som er til størst hjelp. Fortell den som er nedtrykt, at du bryr deg om ham. Tilby deg å be høyt sammen med ham. Du kan bønnfalle Jehova om å hjelpe ham til å forstå hvor høyt han er elsket av andre og av Jehova. (Jakob 5: 14, 15) Understrek at han er et ønsket og verdsatt medlem av menigheten. (1. Korinter 12: 12—26) Les et oppmuntrende skriftsted for å forsikre ham om at Jehova virkelig bryr seg om ham som person. (Salme 34: 18; Matteus 10: 29—31) Ved å bruke tilstrekkelig tid på å gi den fortvilte personen «et godt ord» og tale fra hjertet, vil du uten tvil hjelpe ham til å føle seg elsket og verdsatt. — Ordspråkene 12: 25.

²⁰ *Virkningsfull veiledning.* Som ufullkomne mennesker har vi alle behov for å få veiledning fra tid til

20, 21. Hvilke faktorer gjør veiledning virkningsfull?

annen. Bibelen gir oss denne oppfordringen: «Lytt til råd og ta imot tukt, så du kan bli vis i din framtid.» (Ordspråkene 19: 20) Det er ikke bare de eldste som kan gi andre veiledning. Foreldre veileder barn. (Efeserne 6: 4) Modne søstre kan bli nødt til å veilede yngre kvinner. (Titus 2: 3—5) Vår kjærlighet til andre får oss til å ønske å gi veiledning som de kan ta imot uten å føle seg nedtrykt. Hva kan hjelpe oss til å gi slik veiledning? Tenk over tre faktorer som gjør veiledningen mer virkningsfull: holdningen og motivet hos den som gir den, grunnlaget for den og måten den blir gitt på.

²¹ Om veiledningen skal være virkningsfull, avhenger for det første av den som gir veiledningen. Spør deg selv: «I hvilke tilfeller er det lett for meg å ta imot veiledning?» Når du vet at den som gir deg veiledning, bryr seg om deg, ikke uttaler seg på grunn av personlig frustrasjon og ikke har baktanker med det han sier, er det lettere å ta imot veiledningen. Så når du veileder andre, bør det ikke da også være slik med din holdning og ditt motiv? For at veiledningen skal være virkningsfull, må den for

det andre være basert på Guds Ord. (2. Timoteus 3: 16) Enten vi siterer direkte fra Bibelen eller ikke, bør vi ha et bibelsk grunnlag for den veiledningen vi gir. De eldste er derfor nøye med at de ikke påtvinger andre sine synspunkter, og de lar også være å tøye eller fordreie skriftsteder for å få det til å se ut som om Bibelen støtter en personlig oppfatning. Veiledningen blir for det tredje mer virkningsfull når den blir gitt på rette måte. Veiledning som er krydret med vennlighet, er lettere å godta og lar mottakeren beholde sin verdighet. — Kolosserne 4: 6.

²² Evnen til å tale er i høyeste grad en dyrebar gave fra Gud. Vår kjærlighet til Jehova bør få oss til å bruke, ikke misbruke, denne gaven. La oss huske at våre ord har kraft — kraft til å bygge opp eller til å bryte ned. La oss derfor bestrebe oss på å bruke denne gaven slik Giveren hadde tenkt — «til oppbyggelse». Vår tale vil da bli en velsignelse for dem vi har rundt oss, og den vil hjelpe oss til å bli i Guds kjærlighet.

22. Hvilket mål har du når det gjelder bruken av talens gave?

Feiringer som mishager Gud

«Fortsett å forvise dere om hva som er antagelig for Herren.» — EFESERNE 5: 10.

«DE SANNE tilbedere skal tilbe Faderen med ånd og sannhet, ja, for Faderen ser etter slike som sine tilbedere,» sa Jesus. (Johannes 4: 23) Når Jehova finner slike mennesker — slik han fant deg — drar han dem til seg og sin Sønn. (Johannes 6: 44) For en ære det er! De som elsker Bibelens sannhet, må imidlertid 'fortsette å forvise seg om hva som er antagelig for Herren', for Satan er en mesterbedrager. — Efeserne 5: 10; Åpenbaringen 12: 9.

² Tenk på det som skjedde ved Sinai-fjellet da israelittene bad Aron om å lage en gud til dem. Aron gikk med på det og laget en gullkalv, men gav inntrykk av at den representerte Jehova. «Det er høytid for Jehova i morgen,» sa han. Hadde Jehova en likegyldig holdning til at sann og falsk religion ble blandet på denne måten? Nei. Han sørget for at omkring tre tusen avguds-

1. Hva slags mennesker drar Jehova til seg, og hvorfor må de være åndelig årvåkne?

2. Forklar hvordan Jehova ser på dem som prøver å blande sann og falsk religion.

dyrkere ble drept. (2. Mosebok 32: 1—6, 10, 28) Hva kan vi lære av det? Hvis vi ønsker å bevare oss selv i Guds kjærlighet, må vi unngå å 'røre noe urent' og nidkjært vokte sannheten mot all slags forderv. — Jesaja 52: 11; Esekiel 44: 23; Galaterne 5: 9.

³ I den første kristne tid virket apostlene som en tilbakeholdende kraft som hindret frafall. Men etter deres død fant det sted en sørgelig utvikling. Såkalte kristne som ikke hadde kjærlighet til sannheten, begynte å anta hedenske skikker, feiringer og høytider, som de kalte kristne. (2. Tessaloniker 2: 7, 10) Når vi nå skal ta for oss noen av disse feiringene, kan du merke deg hvordan de gjenspeiler verdens ånd, ikke Guds ånd. Generelt sett har verdslige feiringer visse felles trekk: De appellerer til kjødelige begjær, og de fremmer falske religiøse forestillinger og okkultisme — kjennetegnene på «Babylon den store».¹ (Åpenbaringen 18: 2—4, 23) Husk også at Jehova har vært vitne til de avskyelige hedenske ritene som mange av dagens utbredte skikker skriver seg fra. Han oppfatter utvilsomt slike feiringer som like støtende i dag. Bør det ikke være

¹Se rammen «Kan jeg være med på feiringen?» på sidene 192, 193. En rekke høytider og feiringer står oppført i *Indeks til Vaktårnets publikasjoner*, utgitt av Jehovas vitner.

3, 4. Hvorfor bør vi gi nøye akt på bibelske prinsipper når vi ser nærmere på utbredte skikker og feiringer?

hans syn som er det viktigste for oss? — 2. Johannes 6, 7.

⁴ Som sanne kristne vet vi at visse feiringer mishager Jehova. Men vi må være fast bestemt i vårt hjerte på at vi ikke skal ha noe som helst med dem å gjøre. Ved å se nærmere på hvorfor slike feiringer mishager Jehova, kan vi styrke vår beslutning om å ta avstand fra alt som kan hindre oss i å bli i Guds kjærlighet.

JULEN — FRA SOLDYRKELSE TIL «KRISTEN» HØYTID

⁵ Det finnes ingen beretning i Bibelen om at Jesu fødselsdag ble feiret. Man kjenner faktisk ikke hans nøyaktige fødselsdato. Men vi kan være sikker på at han ikke ble født den 25. desember, da det var vinter og kaldt i den delen av verden.¹ Lukas skrev for eksempel at da Jesus ble født, «var det . . . noen hyrder som holdt til utendørs» og passet på dyrene sine. (Lukas 2: 8—11) Hvis de hadde pleid å 'holde til utendørs' året rundt, ville dette ha vært en uvesentlig opplysning. Men om vinteren er det kaldt i Betlehem med regn og snø, så på

---

¹På grunnlag av Bibelens tidsregning og den verdslige historie kan vi slutte oss til at Jesus sannsynligvis ble født i år 2 fvt., i den jødiske måneden etanim, som svarer til september/oktober etter vår kalender. — Se *Innsikt i De hellige skrifter*, bind 1, sidene 1158, 1159, utgitt av Jehovas vitner.

5. Hvorfor kan vi være sikker på at Jesus ikke ble født den 25. desember?

den årstiden ble dyrene tatt inn, og hyrdene ville ikke ha «holdt til utendørs». Dessuten reiste Josef og Maria til Betlehem fordi keiser Augustus hadde gitt ordre om at det skulle foretas en folketelling. (Lukas 2: 1—7) Ettersom jødene allerede var forbitret på det romerske styret, er det svært lite sannsynlig at Augustus ville ha befalt dem å reise til sine forfedres byer midt på den kaldeste vinteren.

⁶ Julen har ikke sin opprinnelse i Bibelen, men i gamle hedenske høytider, for eksempel den romerske saturnalia, en feiring som var viet til jordbruksguden Saturn. De som tilbad guden Mithra, feiret i samsvar med sine beregninger den 25. desember som «den uovervinnelige sols fødselsdag,» sier et katolsk leksikon. «Feiringen av jul som Jesu fødselsdag oppstod i en tid da soltilbedelsen stod spesielt sterkt i Romerriket», omkring tre hundre år etter Kristi død. — *New Catholic Encyclopedia*.

⁷ Under sine feiringer utvekslet hedningene gaver og spiste festmåltider — skikker som er bevart i julefeiringen. Men akkurat som i vår tid var det mange som gav

6, 7. a) Hvor har mange av juleskikkene sin opprinnelse? b) Hvilken kontrast er det mellom det at folk gir gaver ved juletider, og det at de sanne kristne gir gaver?

gaver i en annen ånd enn den som er beskrevet i 2. Korinter 9: 7: «La enhver gjøre slik som han har besluttet i sitt hjerte, ikke motvillig eller under tvang, for Gud elsker en glad giver.» De sanne kristne gir av kjærlighet. De er ikke avhengig av en bestemt dato for å gi gaver, og de forventer ikke å få gaver til gjengjeld. (Lukas 14: 12—14; Apostlenes gjerninger 20: 35) De setter dessuten stor pris på at de slipper alt det kavet og maset som julen fører med seg, og at de unngår den tyngende gjelden som mange pådrar seg på den tiden av året. — Matteus 11: 28—30; Johannes 8: 32.

⁸ Men noen vil kanskje si: Gav ikke astrologene fødselsdagsgaver til Jesus? Nei. Det at de gav gaver, var rett og slett en måte å vise respekt for en fremtredende person på, en vanlig skikk i bibelsk tid. (1. Kongebok 10: 1, 2, 10, 13; Matteus 2: 2, 11) De kom faktisk ikke engang den natten Jesus ble født. Jesus var ikke et spedbarn i en krybbe, men var mange måneder gammel og bodde i et hus, da de kom.

HVA BIBELEN SIER OM FØDSELSDAGER

⁹ Selv om det alltid har vakt stor glede at det blir

8. Gav astrologene fødselsdagsgaver til Jesus? Forklar.

9. Hva er det verdt å merke seg når det gjelder Bibelens omtale av fødselsdagsfeiringer?

KAN JEG VÆRE MED PÅ FEIRINGEN?

Prinsipp: «'Gå . . . ut fra dem og skill dere ut,' sier Jehova, 'og hold opp med å røre det urene'; 'og jeg vil ta imot dere'.» — 2. Korinter 6: 17.

Noen spørsmål du kan stille deg selv om en populær feiring eller skikk

- Er det tydelig at den har sin opprinnelse i en falsk religiøs skikk eller lære, eller at den er forbundet med okkultisme? — Jesaja 52: 11; 1. Korinter 4: 6; 2. Korinter 6: 14—18; Åpenbaringen 18: 4.
- Gir den upassende ære eller overdreven smiger til et menneske, en organisasjon eller et nasjonalt symbol? — Jeremia 17: 5—7; Apostlenes gjerninger 10: 25, 26; 1. Johannes 5: 21.
- Opphøyer den én nasjon eller etnisk gruppe over en annen? — Apostlenes gjerninger 10: 34, 35; 17: 26.
- Gjenspeiler den «verdens ånd», som står imot Guds hellige ånd? — 1. Korinter 2: 12; Efeserne 2: 2.
- Kan andre ta anstøt hvis jeg er med på dette? — Romerne 14: 21.
- Hvis jeg velger å ikke delta, hvordan vil jeg da respektfullt forklare for andre hva som er grunnene til det? — Romerne 12: 1, 2; Kolosserne 4: 6.

De følgende skriftstedene kan kaste ytterligere lys over spørsmål omkring populære feiringer:

- «[Troløse israelitter] begynte å blande seg med nasjonene og å lære seg deres gjerninger.» — Salme 106: 35.
- «Den som er tro i det minste, er også tro i mye, og den som er urettferdig i det minste, er også urettferdig i mye.» — Lukas 16: 10.
- «Dere [er ikke] en del av verden.» — Johannes 15: 19.
- «Dere kan ikke ha del i 'Jehovas bord' og demoners bord.» — 1. Korinter 10: 21.
- «Det er nok at dere i den tiden som er gått, har gjort nasjonenes vilje, da dere vandret i løsaktige gjerninger, lyster, overdreven nytelse av vin, vill festing, drikkelag og lovstridig avgudsdyrkelse.» — 1. Peter 4: 3.

født et barn, inneholder Bibelen ingen beretning om en fødselsdagsfeiring for en av Guds tjenere. (Salme 127: 3) Er dette en glipp? Nei, for den omtaler to fødselsdagsfeiringer — den som ble holdt for farao i Egypt, og den som ble holdt for Herodes Antipas. (1. Mosebok 40: 20—22; Markus 6: 21—29) Begge feiringene blir imidlertid framstilt i et negativt lys

— spesielt den sistnevnte, der døperen Johannes ble halshogd.

¹⁰ Et leksikon sier at de første kristne «betraktet feiringen av fødselsdager som en hedensk skikk». (*The World Book Encyclopedia*) De gamle grekere trodde for eksempel at hvert menneske hadde en skytsånd som var til stede ved dette menneskets fødsel og deretter **10, 11. Hvordan så de første kristne på fødselsdagsfeiringer, og hvorfor?**

«HELLIGE» DAGER OG SATANISME

Det er interessant å merke seg at den viktigste dagen i den religionen som kalles satanisme, er den enkeltes fødselsdag. Hvorfor er dette den viktigste dagen? Fordi satanister mener at hver enkelt person er en gud hvis han velger å betrakte seg som en gud. Å feire sin egen fødselsdag er derfor det samme som å feire en guds fødsel. Folk flest har selvfølgelig ikke et slikt ytterliggående, egoistisk synspunkt. Ikke desto mindre sier en bok om fødselsdager: «Andre høytidsdager oppløfter hjertet, men fødselsdagen varmer ens ego.» — *The Lore of Birthdays*.

De nest «helligste» dagene i satanistenes kalender er valborgsnatt og Halloween. *Norsk Riksmålsordbok* definerer den førstnevnte som «natt til 1. mai (da heksene efter folketroen for til Bloksberg)».

våket over det. Denne ånden «hadde en mystisk forbindelse med den gud som hadde samme fødselsdag som den personen,» sier en bok om fødselsdager. (*The Lore of Birthdays*) Fødselsdager er også i lang tid blitt satt i sammenheng med astrologi og horoskoper.

¹¹ I tillegg til at Guds tjenere i gammel tid tok avstand fra fødselsdagsskikker på grunn av deres hedenske og okkulte opprinnelse, forkastet de dem sannsynligvis også av prinsipielle grunner. Hvorfor? De var ydmyke, beskjedne menn og kvinner som ikke så på sitt komme til verden som så viktig at det burde feires.¹ (Mika 6: 8; Lukas 9: 48) I stedet lovpriste de Jehova og takket ham for den dyrebare gave livet er.² — Salme 8: 3, 4; 36: 9; Åpenbaringen 4: 11.

¹² Alle som bevarer sin ulastelighet, blir bevart i trygghet i Guds minne når de dør, og de er garantert et framtidig liv. (Job 14: 14, 15) Forkynneren 7: 1 sier: «Et navn er bedre enn god olje, og dødsdagen bedre enn den dagen en ble født.» Vårt «navn» er

¹Se rammen «'Hellige' dager og satanisme» på side 194.

²Lovpakten krevde at en kvinne som hadde født et barn, skulle frambære et syndoffer for Gud. (3. Mosebok 12: 1—8) Dette påbudet tjente som en kraftig påminnelse om at mennesker overfører synd til sine barn. Det hjalp israelittene til å ha et likevektig syn på et barns fødsel, og det kan også ha hindret dem i å begynne å følge hedenske fødselsdagsskikker. — Salme 51: 5.

12. Hvordan kan vår dødsdag være bedre enn den dagen vi ble født?

det gode omdømme vi har fått hos Gud gjennom vår trofaste tjeneste. Det er verdt å merke seg at den eneste begivenheten de kristne har fått befaling om å feire, ikke dreier seg om en fødsel, men om en død — Jesu død. Hans 'fortreffelige navn' er nøkkelen til vår frelse. — Lukas 22: 17—20; Hebreerne 1: 3, 4.

PÅSKEFEIRING — FRUKTBARHETSDYRKELSE I FORKLEDNING

¹³ Påsken blir framstilt som en feiring av Kristi oppstandelse, men påskefeiringen har i virkeligheten sin opprinnelse i falsk religion. Det er interessant å merke seg at det engelske navnet for påske er «Easter», og at det tyske navnet er «Ostern». Disse navnene er blitt knyttet til Eostre, eller Ostara, den angelsaksiske gudinnen for daggryet og våren. Og hvordan ble egg og harer forbundet med påsken? Egg «har vært fremtredende symboler på nytt liv og oppstandelse fra de døde,» sier *Encyclopædia Britannica*, mens harer lenge har vært et symbol på fruktbarhet. Påskefeiringen er altså i virkeligheten en fruktbarhetsrite som er forkledd som en feiring av Kristi oppstandelse.¹

¹Eostre (eller Eastre) var også en fruktbarhetsgudinne. Ifølge *The Dictionary of Mythology* «eide hun en hare i månen som elsket egg, og noen ganger ble hun avbildet med harehode».

13, 14. Hva er opprinnelsen til de populære symbolene og skikkene som er knyttet til påskefeiringen?

¹⁴ Ville Jehova godkjenne bruken av en gammel fruktbarhetsrite for å feire minnet om hans Sønnns oppstandelse? Aldri! (2. Korinter 6: 17, 18) Det er faktisk slik at Bibelen verken påbyr noen eller bemyndiger noen til å feire minnet om Jesu oppstandelse i det hele tatt. Å gjøre noe slikt ved å følge påskeskikkene er derfor en dobbelt troløshet.

HALLOWEEN ER LANGT FRA HELDIG

¹⁵ Halloween, som kommer fra det engelske uttrykket for «alle helliges kveld», er kjent for sine hekser, nisser og andre groteske innslag. Denne feiringen kan spores tilbake til de gamle keltere i England og Irland. Ved den fullmånen som kom nærmest 1. november, feiret de høytiden Samhain, som betyr «Sommerens ende». De trodde at skillet mellom menneskenes verden og den overnaturlige verden ble opphevet under Samhain, slik at åndene, både de gode og de onde, kunne ferdes fritt omkring på jorden. Man forestilte seg at de dodes sjeler vendte tilbake til sitt hjem, og familien pleide å sette ut mat og drikke til dem i håp om å blidgjøre dem. Når barn i dag kler seg ut som spøkelser eller hekser og går fra hus til hus og truer med å gjøre

15. Hva er opprinnelsen til Halloween, og hvilken betydning har den datoen som er valgt for denne feiringen?

en rampestrek hvis de ikke får godteri, viderefører de altså uten å vite det ritualene fra Samhain.

UNNGÅ SKIKKER SOM BESMITTER ET BRYLLUP

¹⁶ Snart skal «røst av brudgom og brud . . . aldri mer høres i [Babylon den store]». (Åpenbaringen 18: 23) Hvorfor ikke? Delvis på grunn av denne skjøgens okkulte handlinger, som kan besmitte et ekteskap helt fra bryllupsdagen. — Markus 10: 6—9.

¹⁷ Skikkene varierer fra land til land. Noen skikker som kan virke uskyldige, kan ha sine røtter i babyloniske riter som var ment å skulle bringe brudeparet eller deres gjester hell og lykke. (Jesaja 65: 11) Én slik skikk dreier seg om å kaste ris eller noe annet på brudeparet. Denne skikken kan ha hatt sine røtter i den forestillingen at mat blidgjorde onde ånder, slik at de lot være å skade bruden og brudgommen. I tillegg har folk i lang tid hatt den oppfatning at ris har en mystisk tilknytning til fruktbarhet, lykke og langt liv. Det er opplagt at alle som ønsker å bli i Guds kjærlighet, vil sky slike besmittende skikker. — 2. Korinter 6: 14—18.

16, 17. a) Hvorfor bør kristne som planlegger å gifte seg, undersøke lokale bryllupsskikker i lys av bibelske prinsipper? b) Hva må de kristne ta i betraktning når det gjelder slike skikker som å kaste ris eller noe annet på brudeparet?

¹⁸ Jehovas tjenere avstår også fra å følge verdslige skikker som kan berøve vielser og brylluper deres kristne verdighet, eller som kan støte noens samvittighet. De lar for eksempel være å holde taler som inneholder sårende sarkasme eller seksuelle hentydninger og å gjøre skøyerstreker eller la det falle bemerkninger som kan gjøre de nygifte eller andre flau. (Ordspråkene 26: 18, 19; Lukas 6: 31; 10: 27) De lar også være å holde overdådige, eventyraktige bryllupsfester som vitner om mangel på beskjedenhet og er et uttrykk for «den iøynefallende framvisning av de midler en har å leve av». (1. Johannes 2: 16) Hvis du planlegger et bryllup, må du aldri glemme at Jehova ønsker at din spesielle dag skal være noe du alltid vil se tilbake på med glede, ikke beklagelse.¹

SKÅLING — EN RELIGIØS HANDLING?

¹⁹ En vanlig skikk i brylluper og ved andre tilstelninger er å skåle. En bok om alkohol og kultur sier: «Det

¹Se de tre artiklene om brylluper og sosialt samvær i *Vakttårnet* for 15. oktober 2006, sidene 18—31.

18. Hvilke bibelske prinsipper bør være en rettesnor både for det paret som planlegger et bryllup, og for dem som blir invitert som gjester?

19, 20. Hva sier en verdslig kilde om opprinnelsen til det å skåle, og hvorfor er denne skikken uakseptabel for de kristne?

å skåle . . . er trolig en ikke-religiøs levning fra gamle drikkofferritualer, der det ble ofret en hellig væske til gudene . . . i bytte mot et ønske, en bønn som ble sammenfattet i ordene 'måtte du leve lenge!' eller 'måtte du ha god helse!'"» — *International Handbook on Alcohol and Culture*, utgitt i 1995.

²⁰ Det er sant at mange ikke ser på det å skåle som en religiøs eller overtroisk handling. Men å løfte et vinglass mot himmelen kan betraktes som en anmodning til «himmelen» — en overnaturlig kraft — om en velsignelse på en måte som er i strid med det Bibelen lærer. — Johannes 14: 6; 16: 23.¹

«DERE SOM ELSKER JEHOVA, HAT DET SOM ER ONDT»

²¹ Normene i dagens verden er raskt synkende, en utvikling som Babylon den store enten direkte eller indirekte oppmuntret til. Noe som gjenspeiler den moralske tilstanden i vår tid, er at enkelte land arrangerer årlige karneval som innbefatter uanstendig dansing, og som kanskje til og med hyller den homoseksu-

¹Se *Vakttårnet* for 15. februar 2007, sidene 30, 31.

21. Hvilke populære feiringer må de kristne ta avstand fra, selv om de kanskje ikke er av religiøs art, og hvorfor?

elle livsstil. Ville det være passende for en «som elsker Jehova», å delta i eller være tilskuer til en slik begivenhet? Ville han i så fall vise at han virkelig hater det som er ondt? (Salme 1: 1, 2; 97: 10) Så mye bedre det er å ha samme innstilling som den salmisten som bad: «Vend mine øyne bort fra å se på det som er verdiløst»! — Salme 119: 37.

²² På dager da det foregår verdslige feiringer, vil en kristen passe nøye på at hans oppførsel ikke gir andre inntrykk av at han deltar i feiringen. «Enten dere spiser eller drikker eller gjør noe annet, gjør alt til Guds ære,» skrev Paulus. (1. Korinter 10: 31; se rammen «Hvordan du kan treffe kloke avgjørelser» på sidene 205—207.) Hvis det på den annen side er opplagt at en skikk eller en feiring ikke har noen falsk religiøs betydning, ikke inngår i noe politisk eller patriotisk arrangement og ikke krenker noen bibelske prinsipper, kan hver enkelt kristen treffe en personlig avgjørelse om han vil følge skikken eller delta i feiringen. I den forbindelse må han ta hensyn til andres følelser, slik at han ikke er årsak til at andre tar anstøt.

22. I hvilke tilfeller må en kristen avgjøre i samsvar med sin samvittighet om han skal delta i en feiring eller ikke?

SANN TILBEDELSE BRINGER STØRST GLEDE

Jehova er 'den lykkelige Gud', og han ønsker at hans tjenere skal være lykkelige. (1. Timoteus 1: 11) Dette gjenspeiles i de nedenstående skriftstedene:

«Den som er vel til mote i hjertet, har bestandig fest.» — Ordspråkene 15: 15.

«Jeg er blitt klar over at det ikke er noe bedre for dem enn å glede seg og å gjøre godt i livet, og også at hvert menneske bør spise og drikke og se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid. Det er Guds gave.» — Forkynneren 3: 12, 13.

«Den sjenerøse har rådd til sjenerøse gjerninger; og for sjenerøse gjerninger kommer han til å stå opp.» — Jesaja 32: 8.

«Kom til meg, alle dere som sliter og er tynget av byrder, så vil jeg [Jesus] gi dere ny styrke. . . . For mitt åk er skånsomt, og min byrde er lett.» — Matteus 11: 28, 30.

«Dere skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere.» — Johannes 8: 32.

«La enhver [gi] slik som han har besluttet i sitt hjerte, ikke motvillig eller under tvang, for Gud elsker en glad giver.» — 2. Korinter 9: 7.

«Åndens frukt . . . er kjærlighet, glede, fred, . . . vennlighet, godhet.» — Galaterne 5: 22.

«Lysets frukt består av all slags godhet og rettferdighet og sannhet.» — Efeserne 5: 9.

LOVPRIS GUD I ORD OG GJERNING

²³ Mange oppfatter visse populære feiringer først og fremst som anledninger til å samle familie og venner. Så hvis noen feilaktig antar at vårt bibelske standpunkt er ukjærlig eller ytterliggående, kan vi vennlig forklare at Jehovas vitner setter pris på å samle familie og venner til oppbyggende sosialt samvær. (Ordspråkene 11: 25; Forkynneren 3: 12, 13; 2. Korinter 9: 7) Vi hygger oss sammen med familie og venner når som helst i løpet av året. Men på grunn av vår kjærlighet til Gud og hans rettferdige normer ønsker vi ikke å tilflekke slike glederike sammenkomster med skikker som krenker ham. — Se rammen «Sann tilbedelse bringer størst glede» på sidene 202, 203.

²⁴ Noen Jehovas vitner har oppnådd gode resultater **23, 24. Hvordan kan vi avlegge et godt vitnesbyrd om Jehovas rettferdige normer?**

ved å vise dem som stiller oppriktige spørsmål, punkter fra kapittel 16 i *Hva er det Bibelen egentlig lærer?*¹ Men husk at vårt mål er å vinne hjerter, ikke diskusjoner. Vær derfor respektfull og mild og «la [din] tale alltid være tiltalende, krydret med salt». — Kolosserne 4: 6.

²⁵ Som Jehovas tjenere er vi godt informert. Vi vet hvorfor vi tror på og gjør visse ting, og hvorfor vi tar avstand fra andre ting. (Hebreerne 5: 14) Så dere foreldre, lær barna deres å resonnerer over bibelske prinsipper. Ved å gjøre det bygger dere opp deres tro, hjelper dem til å gi bibelske svar til dem som stiller spørsmål om deres trosoppfatninger, og får dem til å forstå at Jehova er glad i dem. — Jesaja 48: 17, 18; 1. Peter 3: 15.

²⁶ Alle som tilber Gud «med ånd og sannhet», tar avstand fra ubibelske feiringer. I tillegg bestreber de seg på å være ærlige på alle livets områder. I dag mener mange at det er upraktisk å være ærlig. Men som vi skal se i det neste kapitlet, er Guds veier alltid de beste.

---

¹Utgitt av Jehovas vitner.

25, 26. Hvordan kan foreldre hjelpe barna sine til å vokse i tro og få større kjærlighet til Jehova?

HVORDAN DU KAN TREFFE KLOKE AVGJØRELSER

Noen ganger kan det oppstå situasjoner som utgjør en prøve på vår kjærlighet til Jehova og vår forståelse av bibelske prinsipper. En kristens ikke-troende ektefelle kan for eksempel invitere ham eller henne til å være med og spise et måltid hos noen slektninger under en høytid. Noen kristne har kanskje samvittighet til å være med på dette, mens andre kanskje ikke har det. Hvis en kristen sier ja takk til en slik invitasjon, bør hans oppførsel tydelig vise at han ikke er med på å feire høytiden, og at han kommer på besøk bare for å spise et måltid sammen med slektningene.

Det vil være fornuftig av en kristen å snakke respektfullt med ektefellen på forhånd for å forklare at det kan oppstå en pinlig situasjon hvis slektningene deltar i aktiviteter som har med høytiden å gjøre, og den kristne avslår å være med på det. Det kan føre til at den ikke-troende ektefellen bestemmer seg for å besøke slektningene en annen dag. — 1. Peter 3: 15.

Hva om en ikke-troende mann fremdeles insisterer på at hans kristne kone skal være med ham, etter at han har hørt hennes synspunkter? Hun vil kanskje trekke den slutning at han i egenskap av familiens overhode har ansvaret for å skaffe familien mat. (Kolosserne 3: 18) I dette tilfellet skal måltidet inntas i hans slektnings hjem. Det kan

være at hun får anledning til å avlegge et fint vitnesbyrd ved denne anledningen. Maten er ikke besmittet bare fordi den blir spist under en høytid. (1. Korinter 8: 8) Den kristne ektefellen vil betrakte det som et vanlig måltid og ikke være med på noe som har med høytiden å gjøre, for eksempel at man utveksler spesielle hilsener, synger sanger eller skåler.

En annen faktor som må tas i betraktning, er den virkningen det kan ha på andre at man er til stede ved en slik anledning. En kristen hustru bør ta i betraktning at andre som får høre at hun har besøkt verdslige slektninger på en slik dag, kanskje kan ta anstøt. — 1. Korinter 8: 9; 10: 23, 24.

Enda et spørsmål som den kristne hustruen må vurdere, er: Kommer familien til å presse henne til å inngå kompromiss? Ønsket om å unngå å gjøre noe som virker pinlig, kan utgjøre et sterkt press. Det er altså viktig at hun tenker igjennom saken på forhånd og tar alle disse faktorene i betraktning, innbefattet, selvfølgelig, sin egen kristne samvittighet. — Apostlenes gjerninger 24: 16.

Kan jeg ta imot en julebonus?

Ved juletider kan en kristen bli tilbudt en gave eller en bonus fra arbeidsgiveren sin. Bør han si nei takk til dette? Ikke nødvendigvis. Det er ikke sikkert arbeidsgiveren oppfatter det slik at man feirer jul ved å ta imot bonusen. Det kan være at

han ganske enkelt gir alle sine arbeidere en del av firmaets overskudd. Eller så er bonusen kanskje et tegn på hans takknemlighet for den innsatsen som er blitt gjort gjennom hele året, og en stimulans til å fortsette å gjøre godt arbeid. Arbeidsgiveren gir kanskje en gave til alle ansatte — jøder, muslimer og andre — uansett om de feirer jul eller ikke. Så det at gaven blir gitt i forbindelse med en høytid, og det at det blir satt et navn på den som knytter den til høytiden, utelukker ikke nødvendigvis at et av Jehovas vitner kan ta imot den.

Selv om gaven blir gitt på grunn av en religiøs høytid, betyr ikke det at giveren oppfatter det slik at mottakeren har de samme trosoppfatningene som han selv. En kollega eller en slektning kan si til en kristen: «Jeg vet at du ikke feirer denne høytiden, men jeg vil likevel gi deg denne gaven.» Hvis det ikke plager den kristnes samvittighet, kan han velge å ta imot gaven og takke for den uten å si noe om høytiden. (Apostlenes gjerninger 23: 1) På et tidspunkt da det er mindre sannsynlig at det skal virke støtende, kan den kristne kanskje taktfullt forklare sitt standpunkt.

Men hva om den som gir gaven, har som mål å vise at den kristne ikke står fast i sin tro eller er villig til å gå på akkord av hensyn til materielle fordeler? Da er det avgjort best å si nei takk til gaven. Vi er jo fast bestemt på å vise Jehova Gud udelt hengivenhet. — Matteus 4: 8—10.

Vær ærlig i alle ting

«Vi ønsker å oppføre oss ærlig i alle ting.»
— HEBREERNE 13: 18.

EN MOR og den lille sønnen hennes går ut av en butikk. Plutselig stopper gutten opp, med et forskrekket uttrykk i ansiktet. I hånden holder han en liten leke som han plukket opp i butikken. Han glemte å legge den tilbake eller å spørre moren om hun kunne kjøpe den. Nå er han veldig lei seg og ber moren om hjelp. Hun beroliger ham og tar ham med inn i butikken igjen, så han kan levere tilbake leken og be om unnskyldning. Når han gjør det, føler moren glede og stolthet. Hvorfor?

² Det er få ting som gleder foreldre mer enn å se at barna deres lærer hvor viktig det er å være ærlig. Slik er det også med vår himmelske Far, «sannhetens Gud». (Salme 31: 5) Når han ser de framskritt vi gjør mot åndelig modenhet, gleder han seg over å se at vi anstrenger oss for å være ærlige. Fordi vi gjerne vil behage ham og bli i hans kjærlighet, sier vi oss enig med apostelen Paulus, som skrev: «Vi ønsker å oppføre oss ærlig i alle ting.» (Hebreerne 13: 18) Vi skal nå rette oppmerksomheten mot fire sentrale

1, 2. Hvorfor gleder Jehova seg over å se at vi anstrenger oss for å være ærlige? Illustrer.

områder i livet der det til tider kan være en spesiell utfordring å være ærlig. Deretter skal vi se på noen av de velsignelsene som ærlighet fører med seg.

Å VÆRE ÆRLIGE MOT OSS SELV

³ Vår første utfordring er å lære å være ærlige mot oss selv. Det er svært lett for oss som ufullkomne mennesker å gi etter for selvbedrag. Jesus sa for eksempel til de kristne i Laodikea at de hadde narret seg selv til å tro at de var rike, når de i virkeligheten var 'fattige og blinde og nakne' åndelig sett — en høyst ynkelig tilstand. (Åpenbaringen 3: 17) Deres selvbedrag gjorde bare situasjonen enda mer alvorlig.

⁴ Du husker kanskje også at disippelen Jakob advarte: «Hvis noen mener at han utøver en form for tilbedelse, og likevel ikke holder sin tunge i tømme, men fortsetter å bedra sitt eget hjerte, da er hans form for tilbedelse verdiløs.» (Jakob 1: 26) Hvis vi skulle tenke som så at vi kan misbruke vår tunge og likevel tilbe Jehova på en antagelig måte, ville vi bare bedra vårt eget hjerte. Vår tilbedelse av Jehova ville være verdiløs, fullstendig bortkastet. Hva kan hindre oss i å følge en slik sørgelig kurs?

⁵ I versene like foran sammenligner Jakob sannheten i **3—5. a) Hvordan advarer Guds Ord oss mot farene ved selvbedrag? b) Hva vil hjelpe oss til å være ærlige mot oss selv?**

Guds ord med et speil. Han råder oss til å skue inn i Guds fullkomne lov og gjøre forandringer i samsvar med det. (Jakob 1: 23—25) Bibelen kan hjelpe oss til å være ærlige mot oss selv og se hva vi trenger å gjøre for å forbedre oss. (Klagesangene 3: 40; Haggai 1: 5) Vi kan også be til Jehova og anmode ham om å granske oss, slik at vi kan få hjelp til å bli klar over alvorlige feil og mangler og gjøre noe med dem. (Salme 139: 23, 24) Uærlighet er en lumsk svakhet, og vi må se på den på samme måte som vår himmelske Far gjør. Ordspråkene 3: 32 sier: «Den som går krokveier, er en vederstyggelighet for Jehova, men de rettskafne har Hans fortrolige vennskap.» Jehova kan hjelpe oss til å mene det samme som ham og til å se oss selv slik han ser oss. Husk at Paulus sa: «Vi *ønsker* å oppføre oss ærlig.» Vi kan ikke være fullkomne nå, men vi *ønsker* virkelig å være ærlige og går oppriktig inn for å oppføre oss på en slik måte.

ÆRLIGHET I FAMILIEN

⁶ Ærlighet bør være et kjennetegn på en kristen familie. Mann og kone må derfor være åpne og ærlige overfor hverandre. Det er ikke rom i et kristent ekteskap for slik sårende, uren oppførsel som å flørte med en annen enn ektefellen, innlede et hemmelig forhold til noen via Inter-

6. Hvorfor må ektefeller være ærlige mot hverandre, og hvilke farer unngår de på den måten?

nett eller bruke pornografi i en eller annen form. Noen gifte kristne har gjort seg skyldig i slik urett oppførsel og samtidig skjult det for sin uskyldige ektefelle. Å gjøre noe slikt er uærlig. Legg merke til hva den trofaste kong David sa: «Jeg har ikke sittet sammen med usannferdige menn; og dem som skjuler hva de er, kommer jeg ikke sammen med.» (Salme 26: 4) Hvis du er gift, må du aldri oppføre deg på en måte som kan friste deg til å skjule for din ektefelle hva du er.

⁷ Når foreldre skal lære barna sine verdien av ærlighet, vil det være klokt av dem å bruke bibelske eksempler. Blant de negative eksemplene har vi beretningen om Akan, som stjal og prøvde å dekke over tyveriet, beretningen om Gehasi, som løy for å oppnå materielle fordeler, og beretningen om Judas, som stjal og løy ondskapsfullt for å skade Jesus. — Josva 6: 17—19; 7: 11—25; 2. Kongebok 5: 14—16, 20—27; Matteus 26: 14, 15; Johannes 12: 6.

⁸ Blant de positive eksemplene har vi beretningen om Jakob, som oppfordret sønnene sine til å levere tilbake penger som de hadde funnet i sekkene sine, fordi han trodde at de kunne ha blitt lagt der ved en feiltagelse, beretningen om Jefta, som holdt sitt løfte selv om det kostet ham

7, 8. Hvilke bibelske eksempler kan hjelpe barn til å lære verdien av ærlighet?

SATANISKE LØGNER OM ALVORLIGE SYNDER

Når det gjelder alvorlige synder, finnes det noen farlige løgner som Satan svært gjerne vil at du skal tro på. Heldigvis er ikke de kristne uvitende om Djevelens «listige anslag». (Efeserne 6: 11) La oss se på tre slike løgner.

«Synder kan skjules.» I virkeligheten ser Jehova alt vi gjør. «Alt er nakent og blottlagt for hans øyne, ham som vi skal stå til regnskap for.» (Hebreerne 4: 13) Når nå Jehova kjenner de faktiske forhold og vi skal stå til regnskap for ham, hvorfor skulle vi da pådra oss større skyld ved å prøve å skjule en alvorlig synd for hans jordiske tjenere? — Se også 2. Samuelsbok 12: 12.

«Man kan ikke stole på de eldste, så ikke fortell dem noe.» Den onde kong Akab tiltalte Elia på denne måten: «Du min fiende.» (1. Kongebok 21: 20) I egenskap av Jehovas profet i Israel kunne Elia ha hjulpet Akab til å få tilgivelse. I den kristne menighet lar Jesus de eldste tjene som «gaver i form av mennesker». (Efeserne 4: 8) Selv om de eldste er ufullkomne, 'våker de over våre sjeler', det vil si, de er opptatt av vår åndelige helse og velferd. (Hebreerne 13: 17) De er ikke fiender; de er det middel Jehova bruker for å hjelpe oss.

«Du beskytter en venn ved å hjelpe ham med å skjule sine synder.» Sannheten er at vi ville påføre en overtreder stor skade ved å hjelpe ham med å

skjule sine synder. Alvorlige synder er tegn på åndelig sykdom. Å skjule dem er som å skjule alvorlige symptomer for en lege. (Jakob 5: 14, 15) Overtrederen er kanskje redd for å få tukt, men tukt er et uttrykk for Jehovas kjærlighet og noe som faktisk kan redde overtrederens liv. (Ordspråkene 3: 12; 4: 13) En annen ting er at en som fortsetter å begå alvorlige synder, sannsynligvis utgjør en fare for andre i menigheten. Ville du ønske å være med på å spre de gale holdningene som fikk denne personen til å begynne å synde? (3. Mosebok 5: 1; 1. Timoteus 5: 22) La oss derfor forvise oss om at overtrederen gjør menighetens eldste kjent med hva som har skjedd.

og hans datter mye, og beretningen om Jesus, som modig fortalte en ondsinnet pøbelflokk hvem han var, for å oppfylle profetiene og for å beskytte sine venner. (1. Mosebok 43: 12; Dommerne 11: 30—40; Johannes 18: 3—11) Denne ufullstendige listen kan gi foreldre en idé om hvor stor hjelp Guds Ord kan gi dem når det gjelder å lære barna å verdsette ærlighet.

⁹ I forbindelse med slik undervisning har foreldre et viktig ansvar. Apostelen Paulus spurte: «Lærer du da ikke deg selv, du som lærer en annen? Du som forkynner: 'Stjel

9. Hva må foreldre unngå hvis de skal være et godt eksempel for barna sine når det gjelder ærlighet, og hvorfor er deres eksempel viktig?

ikke’, stjeler du?» (Romerne 2: 21) Noen foreldre forvirrer barna ved å lære dem om ærlighet samtidig som de selv opptrer uærlig. Det kan være at de rettferdiggjør nasking og usanne uttalelser ved å komme med slike unnskyldninger som: «De regner med at folk skal ta disse tingene», eller: «Det var bare en liten hvit løgn, en skrøne.» Å stjele er å stjele, uansett hvor mye den stjalne gjenstanden er verdt, og å lyve er å lyve, uansett hva løgneren dreier seg om, og i hvilken grad den avviker fra sannheten.¹ (Lukas 16: 10) Barn er snare til å oppdage hykleri og kan ta alvorlig skade av det. (Efeserne 6: 4) Men når de lærer om ærlighet gjennom sine foreldres eksempel, er det sannsynlig at de vil bringe ære til Jehova etter hvert som de vokser opp i denne uærlige verden. — Ordspråkene 22: 6.

ÆRLIGHET I MENIGHETEN

¹⁰ Vi får mange muligheter til å framelske ærlighet når vi omgås våre trosfeller. Som vi så i kapittel 12, må vi passe på hvordan vi bruker talens gave, særlig når vi er blant våre åndelige brødre og søstre. Prat om løst og fast kan lett utarte til skadelig sladder, ja baktalelse. Hvis vi forteller noe

---

¹I menighetssammenheng kan det være at de eldste må nedsette et domsutvalg hvis noen gjør det til en vane å fare med åpenlys, ondsinnet løgn som tydelig tar sikte på å skade andre.

10. Hvilke forsiktighetsregler må vi ha i tankene når det gjelder kommunikasjon med våre trosfeller?

videre uten å vite sikkert at det er sant, kan det være at vi er med på å spre en løgn. Det er derfor mye bedre at vi holder leppene i tømme. (Ordspråkene 10: 19) På den annen side: Selv om vi vet at noe er sant, betyr ikke det at det er verdt å si noe om det. Det kan for eksempel dreie seg om noe vi ikke har noe med, eller noe som det ville være ukjærlig å snakke om. (1. Tessaloniker 4: 11) Noen mennesker unnskylder sin uforskammethet ved å kalle det ærlighet, men vår tale må alltid være tiltalende og vennlig. — Kolosserne 4: 6.

¹¹ Det er særlig viktig at vi er ærlige mot dem som tar ledelsen i menigheten. Noen som begår alvorlige overtredelser, gjør problemet verre ved å prøve å dekke over sin synd og ved å lyve for menighetens eldste når de blir spurt om hva de har gjort. Slike personer begynner til og med å leve et dobbeltliv. De gir inntrykk av at de tjener Jehova, mens de fortsetter å begå alvorlige synder. En slik kurs fører i virkeligheten til at disse personenes liv blir en eneste stor løgn. (Salme 12: 2) Andre forteller de eldste en del av sannheten, men skjuler viktige fakta. (Apostlenes gjerninger 5: 1—11) Slik uærlighet kommer ofte av at man tror på lög-

11, 12. a) På hvilke måter hender det at noen som begår alvorlige overtredelser, forverrer problemet? b) Hvilke løgner fremmer Satan når det gjelder alvorlig synd, og hvordan kan vi motbevise dem? c) Hvordan kan vi vise at vi er ærlige mot Jehovas organisasjon?

ner som Satan fremmer. — Se rammen «Sataniske løgner om alvorlige synder» på sidene 212, 213.

¹² Det er også viktig at vi er ærlige mot Jehovas organisasjon når vi besvarer spørsmål skriftlig. Når vi rapporterer vår virksomhet i tjenesten, må vi være nøye med å ikke forfalske fakta. Og når vi fyller ut en søknad om å få et tjenesteprivilegium, må vi aldri gi en gal framstilling av vår helse eller av noe annet som gjelder oss selv. — Ordspråkene 6: 16—19.

¹³ Vår ærlighet mot trosfeller berører også økonomiske saker. Det hender at kristne brødre og søstre gjør forretningsmessige avtaler med hverandre. De må passe nøye på at de holder slike saker atskilt fra den tilbedelsen de utøver sammen i Rikets sal eller i tjenesten. Dette gjelder også i forholdet mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Hvis vi ansetter brødre eller søstre, må vi være nøye med å behandle dem ærlig, slik at vi betaler dem den lønnen vi er blitt enige om, betaler dem til rett tid og gir dem de godene som loven sier at de skal ha. (1. Timoteus 5: 18; Jakob 5: 1—4) Hvis vi derimot arbeider for en bror eller en søster, må vi gjøre en full arbeidsinnsats for den lønnen vi får. (2. Tessaloniker 3: 10) Vi venter ikke å få særbehandling på grunn av vårt åndelige forhold til hverandre, som om

13. Hvordan kan vi være ærlige overfor trosfeller i økonomiske saker?

vår arbeidsgiver skulle være forpliktet til å gi oss ekstra fri eller andre fordeler som andre ansatte ikke får. — Efeserne 6: 5—8.

¹⁴ Hva om forretningsforbindelsen består i en form for fellesforetagende, kanskje en investering eller et lån? Bibelen inneholder et viktig og nyttig prinsipp: Sørg for å få alt skrevet ned! Da for eksempel Jeremia kjøpte et jordstykke, ordnet han med at det ble laget et dokument i to eksemplarer, med vitner til stede. Dette dokumentet ble oppbevart på et trygt sted, så man kunne rådføre seg med det senere. (Jeremia 32: 9—12; se også 1. Mosebok 23: 16—20.) Når vi gjør forretningsmessige avtaler med trosfeller, er det ikke et uttrykk for mistillit at vi skriver ned alle detaljer i et nøye utformet dokument som blir underskrevet av begge parter og av vitner. Det bidrar i stedet til å forebygge misforståelser, skuffelser og kanskje også splittende uenighet. Alle kristne som gjør forretningsmessige avtaler med hverandre, bør ha klart for seg at det ikke finnes noe forretningsforetagende som gjør det verdt å sette enheten og freden i menigheten i fare.¹ — 1. Korinter 6: 1—8.

---

¹Hva man skal gjøre når et forretningsforetagende slår feil, blir beskrevet i tillegget, sidene 285—287.

14. Hvilken forsiktighetsregel følger de kristne når de gjør forretningsmessige avtaler med hverandre, og hvorfor?

HVOR ÆRLIG ER JEG?

Prinsipp: «Jehova, hvem skal være gjest i ditt telt? . . . Den som vandrer uklanderlig og øver rettferdighet og taler sannhet i sitt hjerte.» — Salme 15: 1, 2.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Hvorfor er det viktig at jeg alltid snakker sant? — Ordspråkene 6: 16, 17.
- Hvordan kan jeg 'avlegge løgnen' når jeg gir skriftlige opplysninger, for eksempel når jeg skriver eksamensoppgaver eller fyller ut selvangivelser og andre dokumenter som myndighetene skal ha? — Efeserne 4: 25; Jesaja 28: 15; Matteus 22: 17—21; Romerne 13: 1—7.
- Hvilken innvirkning har min ærlighet på både det jeg sier og det jeg gjør på arbeidsplassen? — Ordspråkene 11: 1; Efeserne 4: 28; Kolosserne 3: 9, 10.
- Hvis jeg får kjærlighet til penger, hvordan kan da denne innstillingen undergrave mine anstrengelser for å være sannferdig? — Salme 37: 21; 1. Timoteus 6: 9, 10.

ÆRLIGHET I VÅR OMGANG MED VERDEN RUNDT OSS

¹⁵ En kristen oppfører seg ikke ærlig bare i menigheten.

15. Hvordan ser Jehova på uærlighet i forretningsaker, og hvordan reagerer de kristne på denne utbredte praksisen?

Paulus sa: «Vi ønsker å oppføre oss ærlig i *alle* ting.» (Hebreerne 13: 18) Når det gjelder verdslige forretningsanliggender, er vår Skaper svært opptatt av ærlighet. Bare i Ordspråkene er falske skålvecter og vektlodd omtalt flere ganger. (Ordspråkene 11: 1; 16: 11; 20: 10, 23) I gammel tid var det vanlig å bruke skålvecter og vektlodd i forretningsaker for å veie de varene som ble kjøpt, og de pengene som ble brukt for å kjøpe dem. Uærlige kjøpmenn pleide å bruke to sett med vektlodd og en unøyaktig skålvect for å bedra og snyte sine kunder.¹ Jehova hater slik virksomhet! For å bli i hans kjærlighet tar vi konsekvent avstand fra all uærlighet i forretningsanliggender.

¹⁶ Ettersom det er Satan som er denne verdens hersker, blir vi ikke overrasket over å finne uærlighet overalt rundt oss. Hver dag kan vi bli fristet til å være uærlige. Når folk skriver en CV for å søke på en jobb, er det vanlig at de lyver og overdriver ved å dikte opp attester og gi et feilaktig bilde av sin arbeidserfaring. Når folk fyller ut immigrasjonssøknader, selvangivelser, skademeldinger og

¹De brukte ett sett med vektlodd for å kjøpe og et annet for å selge på en slik måte at de selv drog fordel av det i begge tilfeller. De kunne også bruke en skålvect der den ene armen var lengre eller tyngre enn den andre, slik at de kunne snyte kunden i enhver transaksjon.

16, 17. Hvilke former for uærlighet er vanlige i dagens verden, og hva er de sanne kristne fast bestemt på?

lignende, er det vanlig at de oppgir falske opplysninger for å oppnå det de ønsker. Mange elever og studenter jukser under prøver. Når de skal skrive en stil eller en særoppgave, kan det være at de plagierer noe de finner på Internett, og løgnaktig presenterer en annens arbeid som sitt eget. Og når folk støter på korruperte tjenestemenn, tilbyr de dem ofte bestikkelser for å oppnå det de ønsker. Vi regner med at det skal foregå slike ting i en verden der så mange er «egenkjærlige, pengekjære, . . . uten kjærlighet til det gode». — 2. Timoteus 3: 1—5.

¹⁷ De sanne kristne er fast bestemt på ikke å gjøre noe slikt. Det som noen ganger kan gjøre det til en utfordring å være ærlig, er at uærlige mennesker ser ut til å klare seg bra og til og med oppnå visse fordeler i dagens verden. (Salme 73: 1—8) De kristne kan dessuten lide økonomiske tap fordi de ønsker å være ærlige «i *alle* ting». Er det å være ærlig verdt de ofre vi må bringe? Ja, så absolutt! Men hvorfor? Hvilke velsignelser oppnår vi ved å være ærlige?

DE VELSIGNELSER VI OPPNÅR VED Å VÆRE ÆRLIGE

¹⁸ Det er få ting i livet som har større verdi enn å ha ord på seg for å være en ærlig, pålitelig person. (Se rammen «Hvor ærlig er jeg?» på side 218.) Og tenk på det — hvem

18. Hvorfor er det en stor velsignelse å ha ord på seg for å være ærlig?

som helst kan få et slikt omdømme! Det avhenger ikke av evner, velstand, utseende, sosial bakgrunn eller andre faktorer som ligger utenfor din kontroll. Ikke desto mindre er det mange som ikke oppnår den velsignelse det er å ha godt ord på seg. Det er en sjeldenhet. (Mika 7: 2) Noen vil kanskje gjøre narr av deg fordi du er ærlig, men andre vil sette pris på det, og de vil lønne deg ved å stole på deg og respektere deg. Mange Jehovas vitner har til og med erfart at de har hatt økonomiske fordeler av å være ærlige. De har beholdt jobben når uærlige ansatte er blitt oppsagt, eller de har fått en jobb i et firma der det har vært stort behov for ærlige ansatte.

¹⁹ Enten du opplever noe slikt eller ikke, vil du erfare at du oppnår enda større velsignelser ved å være ærlig. Du blir velsignet med en ren samvittighet. Paulus skrev: «Vi har tillit til at vi har en ærlig samvittighet.» (Hebreerne 13: 18) Dessuten går din oppførsel aldri upåaktet hen hos vår kjærlige himmelske Far, og han elsker ærlige mennesker. (Salme 15: 1, 2; Ordspråkene 22: 1) Ja, å være ærlig hjelper deg til å bli i Guds kjærlighet, og det er den største lønn du kan få. La oss nå se på et beslektet emne: Jehovas syn på arbeid.

19. Hvordan kan en ærlig livsførsel virke inn på din samvittighet og ditt forhold til Jehova?

Hvordan hardt arbeid kan gi glede

«Hvert menneske bør . . . se det som godt er,
til gjengjeld for alt sitt harde arbeid.»

— FORKYNNEREN 3: 13.

FOR mange mennesker i dagens verden er det å arbeide alt annet enn glederikt. Ettersom de tilbringer lange dager i en slitsom jobb de ikke liker noe særlig, kvier de seg hver dag for å gå på arbeid. Hvordan kan de som føler det slik, bli motivert til å interessere seg for sitt arbeid, ja føle tilfredshet når de utfører det?

² Bibelen oppmuntrer oss til å ha en positiv innstilling til hardt arbeid. Den sier at slikt arbeid og resultatene av det er en velsignelse. Salomo skrev: «Hvert menneske bør spise og drikke og se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid. Det er Guds gave.» (Forkynneren 3: 13) Jehova, som elsker oss og alltid har vårt beste i tankene, ønsker at vi skal føle tilfredshet når vi utfører vårt arbeid, og at vi skal glede oss over resultatene av det vi gjør. For å bli i hans kjærlig-

1—3. a) Hvordan ser mange mennesker på det å arbeide? b) Hvilket syn på arbeid oppmuntrer Bibelen oss til å ha, og hvilke spørsmål skal vi ta for oss i dette kapitlet?

het må vi leve i harmoni med hans synspunkter og prinsipper når det gjelder arbeid. — Forkynneren 2: 24; 5: 18.

³ I dette kapitlet skal vi ta for oss fire spørsmål: Hvordan kan hardt arbeid gi oss glede? Hvilke typer arbeid er uaktuelle for de sanne kristne? Hvordan kan vi finne likevekten mellom verdslig arbeid og åndelig virksomhet? Og hva er det viktigste arbeidet vi kan utføre? Men la oss først se nærmere på det eksempel de to største arbeidere i universet — Jehova Gud og Jesus Kristus — har foregått med.

DEN SUVERENE ARBEIDER OG MESTERARBEIDEREN

⁴ Jehova er den suverene Arbeider. Første Mosebok 1: 1 sier: «I begynnelsen skapte Gud himlene og jorden.» Da Gud hadde fullført sin skapergjerning med hensyn til jorden, omtalte han resultatet som «meget godt». (1. Mosebok 1: 31) Han var med andre ord fullstendig tilfreds med det arbeidet han hadde gjort. Jehova, 'den lykkelige Gud', fant utvilsomt stor glede i å være en produktiv arbeider. — 1. Timoteus 1: 11.

⁵ Vår arbeidsomme Gud slutter aldri å arbeide. Lenge etter at jorden og alt på den var blitt skapt, sa **4, 5. Hvordan viser Bibelen at Jehova er en produktiv arbeider?**

Jesus: «Min Far har fortsatt å arbeide inntil nå.» (Johannes 5: 17) Hva har Faderen vært opptatt med? Fra sin himmelske bolig har han veiledet menneskene og tatt seg av dem. Han har frambrakt «en ny skapning», åndsavlede kristne som skal herske sammen med Jesus i himmelen. (2. Korinter 5: 17) Han har arbeidet for å gjennomføre sin hensikt med menneskene — at de som elsker ham, skal få evig liv i en ny verden. (Romerne 6: 23) Jehova må være svært tilfreds med resultatene av dette arbeidet. Millioner har reagert positivt på budskapet om Riket. De er blitt dratt til Gud og har gjort forandringer i sitt liv for å bli i hans kjærlighet. — Johannes 6: 44.

⁶ Jesus er kjent for å ha arbeidet hardt i svært lang tid. I sin førmenneskelige tilværelse tjente han som Guds «mesterarbeider» i forbindelse med skapelsen av alle ting «i himlene og på jorden». (Ordspråkene 8: 22—31; Kolosserne 1: 15—17) Da han var på jorden, fortsatte han å arbeide hardt. Som ung lærte han byggfaget og ble kjent som «tømmermannen».¹ (Markus 6: 3) Dette yrket innebærer anstrengende arbeid og krever en rekke

---

¹Det greske ordet som er gjengitt med «tømmermann», sies å være «en generell betegnelse på en som arbeidet i tre, enten han bygde hus eller snekret møbler eller laget andre gjenstander av tre».

6, 7. Hvordan har Jesus arbeidet hardt i svært lang tid?

forskjellige ferdigheter — slik var det særlig før man fikk sagbruk, byggevareforretninger og elektrisk verk-tøy. Kan du forestille deg at Jesus går ut for å få tak i trematerialer — kanskje ved å felle trær og frakte tøm-meret dit han holder på å arbeide? Kan du se for deg at han bygger hus, blant annet ved å lage og montere tak-bjelker og dører, og at han også snekrer møbler? Jesus visste utvilsomt av erfaring hvilken tilfredshet det gir å utføre hardt arbeid på en dyktig måte.

⁷ Jesus var også en usedvanlig flittig forkynner. I tre og et halvt år var han sterkt opptatt med dette ytterst viktige arbeidet. Fordi han ønsket å nå så mange som mulig, utnyttet han dagene fullt ut ved å stå tidlig opp og arbeide til sent på kveld. (Lukas 21: 37, 38; Johan-nes 3: 2) Han reiste «fra by til by og fra landsby til landsby og forkynte og kunngjorde det gode budskap om Guds rike». (Lukas 8: 1) Jesus tilbakela hundrevis av kilometer ved å gå til fots på støvete veier for å bringe det gode budskap til andre.

⁸ Fikk Jesus «se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid» i tjenesten? Ja! Han sådde sann-hetens såkorn og etterlot seg marker som var modne til **8, 9. Hvordan fikk Jesus «se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid»?**

innhøstning. Å gjøre Guds arbeid var så styrkende og nærende for Jesus at han var villig til å la være å spise for å få arbeidet gjort. (Johannes 4: 31—38) Tenk på den tilfredshet han må ha følt da han ved slutten av sin jordiske tjeneste kunne si til sin Far: «Jeg har herliggjort deg på jorden, idet jeg har fullført den gjerning du har gitt meg å gjøre.» — Johannes 17: 4.

⁹ Jehova og Jesus er de fremste eksempler på at man kan «se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid». Vår kjærlighet til Jehova får oss til å bli «etterlignere av Gud». (Efeserne 5: 1) Vår kjærlighet til Jesus får oss til å «følge nøye i hans fotspor». (1. Peter 2: 21) Så la oss nå undersøke hvordan også vi kan få oppleve at hardt arbeid gir glede.

HVORDAN VI KAN FÅ OPPLEVE AT HARDT ARBEID GIR GLEDE

¹⁰ Verdslig arbeid har sin plass i de fleste kristnes liv. Vi ønsker å finne glede og en viss tilfredshet i vårt arbeid, men dette kan virkelig være en utfordring hvis vi har en jobb vi ikke liker. Hvordan er det mulig å «se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid» når man er i en slik situasjon?

10, 11. Hva kan hjelpe oss til å framelske en positiv innstilling til jobben vår?

¹¹ *Ved å framelske en positiv innstilling.* Vi kan ikke alltid forandre vår livssituasjon, men vi kan forandre vår innstilling. Å meditere over Guds synspunkt kan hjelpe oss til å framelske en positiv innstilling til arbeid. Hvis du er et familieoverhode, kan du tenke på at jobben din, uansett hvor simpel og uinteressant den kan virke, gjør det mulig for deg å skaffe familien de materielle ting den trenger. Det at du tar deg av dine nærmeste på denne måten, er ingen ubetydelig sak i Guds øyne. Hans Ord sier at en som unnlater å sørge for sin familie, «er verre enn en som er uten tro [en som har fornektet Jehova, *NW*, fotnoten]». (1. Timoteus 5: 8) Når du tenker på at jobben din er et middel til å nå et mål — å gjøre det mulig for deg å ivareta en gudgitt forpliktelse — blir det lettere for deg å føle en viss grad av tilfredshet når du arbeider, selv om dine kolleger kanskje ikke føler det slik.

¹² *Ved å være flittig og ærlig.* Du kan oppnå velsignelser ved å arbeide hardt og lære hvordan du skal utføre jobben din på en god måte. Flittige, dyktige arbeidere blir ofte høyt verdsatt av sine arbeidsgivere. (Ordspråkene 12: 24; 22: 29) Som sanne kristne må vi også være

12. På hvilke måter får vi mye igjen for å være flittige og ærlige i vårt arbeid?

ærlige i vårt arbeid — vi kan ikke stjele penger, varer eller tid fra vår arbeidsgiver. (Efeserne 4: 28) Som vi så i det forrige kapitlet, får vi mye igjen for å være ærlige. En arbeidstaker som har ord på seg for å være ærlig, vinner sannsynligvis arbeidsgiverens tillit. Og enten vår arbeidsgiver legger merke til vår arbeidsomhet eller ikke, kan vi oppnå den tilfredshet det gir å ha «en ærlig samvittighet» og vite at vi behager den Gud vi elsker. — Hebreerne 13: 18; Kolosserne 3: 22—24.

¹³ *Ved å ha i tankene at din oppførsel kan bringe ære til Gud.* Når vi følger en høy norm for kristen oppførsel på arbeidsplassen, vil andre helt sikkert legge merke til det. Med hvilket resultat? Det kan føre til at vi blir «en pryd for vår Frelses, Guds, lære». (Titus 2: 9, 10) Ja, vår gode oppførsel kan få andre til å se hvor tiltalende vår form for tilbedelse er, slik at de får lyst til å undersøke den nærmere. Bare tenk på hvordan du ville føle det hvis en kollega tok imot sannheten som følge av ditt gode eksempel på arbeidsplassen! Og tenk framfor alt på dette: Hva kan være mer givende enn å vite at din gode oppførsel bringer ære til Jehova og gleder hans hjerte? — Ordspråkene 27: 11; 1. Peter 2: 12.

13. Hva kan vårt gode eksempel på arbeidsplassen føre til?

KAN JEG PÅTA MEG DENNE JOBBEN?

Prinsipp: «Gjør alt til Guds ære.»
— 1. Korinter 10: 31.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Innebærer denne jobben at jeg må gjøre noe som blir direkte fordømt i Guds Ord? — 2. Mosebok 20: 13—15.
- Blir jeg medskyldig i noe Jehova fordømmer, hvis jeg utfører dette arbeidet? — Åpenbaringen 18: 4.
- Består arbeidet ganske enkelt i å utføre en allmennyttig tjeneste som i seg selv ikke er i strid med Bibelen? — Apostlenes gjerninger 14: 16, 17.
- Hvilken virkning kan det ha på andre at jeg utfører dette arbeidet? Vil det støte deres samvittighet? — Romerne 14: 19—22.
- Hvis jeg påtar meg en jobb i et annet land og lar familien være igjen hjemme, hvilke følelsesmessige og åndelige virkninger kan i så fall dette ha på familien? — Efeserne 5: 28 til 6: 4.

VIS GOD DØMMEKRAFT I DITT VALG AV ARBEID

¹⁴ Bibelen gir oss ikke detaljerte instruksjoner om hva som er akseptabelt eller ikke når det gjelder verdslig

14—16. Hvilke viktige spørsmål må vi vurdere når vi skal treffe avgjørelser som har med arbeid å gjøre?

arbeid. Men det betyr ikke at vi kan godta en hvilken som helst form for arbeid. Bibelen kan hjelpe oss til å velge produktivt, ærlig arbeid som behager Gud, og til å unngå arbeid som mishager ham. (Ordspråkene 2: 6) Når vi skal treffe avgjørelser som har med arbeid å gjøre, er det to viktige spørsmål vi må vurdere.

15 Vil det å utføre dette bestemte arbeidet i seg selv utgjøre en handling som blir fordømt i Bibelen? Guds Ord fordømmer uttrykkelig det å stjele, lyve og lage avgudsbilder. (2. Mosebok 20: 4; Apostlenes gjerninger 15: 29; Efeserne 4: 28; Åpenbaringen 21: 8) Vi unngår alle former for arbeid som har med slike ting å gjøre. På grunn av vår kjærlighet til Jehova vil vi aldri påta oss en jobb som krever at vi gjør noe som er et brudd på hans bud. — 1. Johannes 5: 3.

16 Vil det å utføre dette arbeidet opplagt gjøre oss til medskyldig i noe som er galt, eller anspore andre til å gjøre noe som er galt? Tenk over et eksempel. Å arbeide som resepsjonist er ikke galt i seg selv. Men hva om en kristen ble tilbudt en slik jobb på en abortklinikk? Riktignok ville ikke arbeidsoppgaven innebære at man var direkte med på abortinngrepene. Men ville ikke dette arbeidet støtte driften av en klinikk som er opprettet for å utføre

aborter — en virksomhet som er i strid med Guds Ord? (2. Mosebok 21: 22—24) Vi som elsker Jehova, ønsker ikke å ha nær tilknytning til ubibelske handlinger.

¹⁷ Vi kan få klarhet i mange spørsmål som har med arbeid å gjøre, hvis vi nøye analyserer svarene på de to sentrale spørsmålene som blir stilt i avsnittene 15 og 16. I tillegg er det noen andre faktorer vi må vurdere i forbindelse med valg av arbeid.¹ Vi kan ikke vente at den tro slave-klasse skal fastsette regler som dekker enhver situasjon som kan oppstå. Det er her vi trenger god dømmekraft. Som vi så i kapittel 2, må vi oppøve vår samvittighet ved å finne ut hvordan vi skal anvende Guds Ord i det daglige liv. Når våre oppfatningsevner blir oppøvd «ved bruk», kan samvittigheten hjelpe oss til å treffe avgjørelser som behager Gud og får oss til å bli i hans kjærlighet. — Hebreerne 5: 14.

HA EN LIKEVEKTIG HOLDNING TIL ARBEID

¹⁸ Det er ikke lett å bevare sin åndelige likevekt nå i

---

¹En mer detaljert drøftelse av faktorer som må vurderes i forbindelse med valg av arbeid, står i *Vakttårnet* for 15. april 1999, sidene 28—30, og i *Vakttårnet* for 1. desember 1982, side 18.

17. a) Hvilke faktorer kan vi vurdere når vi skal treffe avgjørelser som har med arbeid å gjøre? (Se rammen på side 229.) b) Hvordan kan vår samvittighet hjelpe oss til å treffe avgjørelser som behager Gud?

18. Hvorfor er det ikke lett å bevare sin åndelige likevekt?

«de siste dager», ettersom det er «kritiske tider her, som [er] vanskelige å mestre». (2. Timoteus 3: 1) Det kan være en stor utfordring å finne og beholde en jobb. Som sanne kristne er vi klar over hvor viktig det er å arbeide iherdig og sørge for vår familie. Men hvis vi ikke er på vakt, kan press på arbeidsplassen eller verdens smittsomme materialistiske tankegang hemme vår åndelige virksomhet. (1. Timoteus 6: 9, 10) La oss se på hvordan vi kan bevare likevekten og forvise oss om «de viktigere ting». — Filipperne 1: 10.

¹⁹ *Sett din fulle lit til Jehova.* (Ordspråkene 3: 5, 6) Er han ikke verdig til å bli vist slik tillit? Han har jo omsorg for oss. (1. Peter 5: 7) Han kjenner våre behov bedre enn vi selv gjør, og hans hånd er aldri for kort. (Salme 37: 25) Vi bør derfor merke oss det hans Ord minner oss om: «La deres levemåte være fri for kjærlighet til penger, idet dere er tilfreds med de nåværende ting. For [Gud] har sagt: 'Jeg vil slett ikke forlate deg og slett ikke svikte deg.'» (Hebreeerne 13: 5) Mange heltidstjenere kan bekrefte at Gud virkelig har dekket deres grunnleggende behov. Hvis vi fullt ut stoler på at Jehova tar seg av oss, behøver vi ikke å være så bekym-

19. Hvorfor er Jehova verdig til å bli vist vår fulle tillit, og hva unngår vi når vi har slik tillit?

«MIN AVGJØRELSE HAR GITT MEG GLEDE OG TILFREDSHET I LIVET»

«Jeg gjorde det bra på skolen og vant et fullt stipend ved en høyt ansett privatskole i New York. Far presset meg til å søke om å bli opptatt ved flere prestisjetunge universiteter. Jeg kunne få studere ved noen av dem og ble til og med tildelt et stipend ved et av de mest berømte universitetene i USA. Jeg takket likevel nei til tilbudet av to grunner. Jeg forstod at det ville innebære moralske farer å bo på universitetsområdet, og jeg hadde et sterkt ønske om å bli pioner.

Jeg har nå vært alminnelig pioner i over 20 år. Jeg har vært travelt opptatt i mange former for tjeneste — jeg har tjent der behovet er større, jeg har vært med på å bygge Rikets saler, og jeg har vært engasjert i nødhjelpsarbeid. For tiden har jeg gleden av å tjene i en fremmedspråklig gruppe i New York.

Når jeg ser tilbake på mine år i heltidstjenesten, forstår jeg hvor velsignet jeg er blitt. Min avgjørelse har gitt meg glede og tilfredshet i livet. Jeg ville ikke ha byttet bort de opplevelsene jeg har fått, og de vennskapene jeg har knyttet, med noe annet.» — Zenaida.

ret på grunn av det ansvaret vi har for å sørge for vår familie. (Matteus 6: 25—32) Vi vil ikke la verdslig arbeid få oss til å forsømme åndelig virksomhet, for eksempel å forkynne det gode budskap og være til stede på møter. — Matteus 24: 14; Hebreerne 10: 24, 25.

²⁰ *Hold ditt øye klart.* (Matteus 6: 22, 23) Å ha et klart øye vil si å innrette seg slik at man kan leve et ukomplisert liv. En kristen som har en slik innstilling, konsentrerer seg om ett mål — å gjøre Guds vilje. Hvis vårt øye er riktig fokusert, vil vi ikke være oppsatt på å prøve å få en godt betalt jobb og en høyere levestandard. Vi vil heller ikke kaste oss ut i det evige jaget etter de nyeste og beste materielle tingene som reklame-makerne vil ha oss til å tro at vi trenger for å være lykkelige. Hvordan kan du holde ditt øye klart? Unngå å pådra deg unødvendig gjeld. Ikke gjør livet ditt komplisert ved å skaffe deg eiendeler som legger beslag på uforholdsmessig mye tid og oppmerksomhet. Følg Bibelens råd om å være tilfreds med «mat og klær og husly». (1. Timoteus 6: 8) Gå inn for å forenkle livet så mye som mulig.

20. Hva vil det si å holde sitt øye klart, og hvordan kan du ha en slik innstilling?

²¹ *Prioriter åndelige interesser.* Ettersom det er begrenset hvor mye vi kan få gjort i det daglige liv, må vi prioritere. Hvis ikke, kan uvesentlige ting legge beslag på dyrebar tid, slik at viktigere ting blir fortrenget. Hva bør komme på førsteplassen i vårt liv? Mange i verden legger stor vekt på å ta høyere utdanning for å få en lukrativ karriere i denne ordning. Men Jesus oppfordret sine etterfølgere til å 'fortsette å søke riket først'. (Matteus 6: 33) Ja, som sanne kristne setter vi Guds rike på førsteplassen i vårt liv. Vårt livsmønster — de valgene vi treffer, de målene vi setter oss, og de gjøremålene vi er opptatt med — bør vise at Rikets interesser og Guds vilje er viktigere for oss enn materielle interesser og verdslige gjøremål.

ARBEID HARDT I TJENESTEN

²² Ettersom vi vet at vi har kommet langt inn i endens tid, konsentrerer vi oss om det viktigste arbeidet de sanne kristne kan utføre — å forkynne og gjøre disipler. (Matteus 24: 14; 28: 19, 20) I likhet med vårt store Forbilde, Jesus, ønsker vi å være sterkt opptatt med

21. Hvorfor må vi prioritere, og hva bør komme på førsteplassen i vårt liv?

22, 23. a) Hva er de sanne kristnes viktigste arbeid, og hvordan kan vi vise at dette arbeidet er viktig for oss? (Se rammen på side 233.)

b) Hva er du fast bestemt på når det gjelder verdslig arbeid?

dette livreddende arbeidet. Hvordan kan vi vise at dette arbeidet er viktig for oss? De fleste blant Guds folk deltar helhjertet i forkynnelsesarbeidet som menighetsforkynnere. Noen har innrettet seg slik at de kan tjene som pionerer eller misjonærer. Mange foreldre som forstår hvor viktig det er å sette seg åndelige mål, har oppmuntret barna sine til å gjøre heltidstjenesten til sin løpebane. Får nidkjære forkynnere av Riket «se det som godt er, til gjengjeld for alt sitt harde arbeid» i tjenesten? Ja, det gjør de virkelig! Når man tjener Jehova av hele sin sjel, oppnår man alltid glede, tilfredshet og utallige velsignelser. — Ordspråkene 10: 22.

²³ Mange av oss må tilbringe lange dager i verdslig arbeid for å kunne dekke familiens materielle behov. Husk at Jehova ønsker at vi skal få oppleve at hardt arbeid gir glede. Når vi sørger for at vår innstilling og våre handlinger er i harmoni med hans synspunkter og prinsipper, kan vi føle tilfredshet i vårt arbeid. Men la oss være fast bestemt på at vårt verdslige arbeid aldri skal vende vår oppmerksomhet bort fra vårt viktigste arbeid — å kunngjøre det gode budskap om Guds rike. Ved å sette dette arbeidet på førsteplassen i vårt liv, viser vi kjærlighet til Jehova og blir i hans kjærlighet.

Motstå Djevelen og hans listige anslag

«Stå Djevelen imot, og han skal flykte fra dere.»
— JAKOB 4: 7.

HVIS du har tjent Jehova i flere tiår, har du sikkert hørt mange dåpstaler på stevnene våre. Men uansett hvor mange ganger du har vært til stede ved slike anledninger, blir du sannsynligvis rørt hver gang du er vitne til at de som sitter på de fremste radene i salen, reiser seg for å svare på dåpsspørsmålene. I det øyeblikket går det et sus av begeistring gjennom forsamlingen. Kanskje du får tårer i øynene når du ser enda en gruppe dyrebare mennesker som har stilt seg på Jehovas side. Så stor glede vi føler ved slike anledninger!

² Mens vi kan være vitne til dåpsarrangementer noen få ganger i året, har englene det privilegium å betrakte dem mye oftere. Kan du forestille deg hvor stor glede det må være i himmelen som følge av at englene hver uke ser hvordan tusener av mennesker verden over blir føyd til den synlige delen av Jehovas organisasjon? (Lukas **1, 2. Hvem ser på dåpsarrangementer som glederike anledninger?**)

15: 7, 10) Englene fryder seg utvilsomt over denne økningen. — Haggai 2: 7.

DJEVELEN «GÅR OMKRING SOM EN BRØLENDE LØVE»

³ I skarp kontrast til dette finnes det åndeskapninger som betrakter dåpsarrangementene med forbitrelse. For Satan og demonene er det fryktelig irriterende å se at tusener snur ryggen til denne fordervede verden. Satan skrøt jo av at ingen mennesker ville tjene Jehova av ekte kjærlighet, og at ingen ville forbli trofaste under alvorlige prøvelser. (Job 2: 4, 5) Hver gang noen bestemmer seg for å innvie seg til Jehova, blir det bevist at Satan tar feil. Det er som om Satan får et slag i ansiktet tusenvis av ganger hver uke i løpet av året. Det er ikke så rart at han «går omkring som en brølende løve og søker å sluke noen»! (1. Peter 5: 8) Denne 'løven' gjør alt han kan for å fortære oss åndelig sett, slik at vi skader eller til og med ødelegger vårt forhold til Gud. — Salme 7: 1, 2; 2. Timoteus 3: 12.

⁴ Selv om vi står overfor en rasende fiende, er det ingen grunn til at vi skal bli overmannet av frykt. Hvorfor ikke?

3. Hvorfor «går [Satan] omkring som en brølende løve», og hva ønsker han å gjøre?

4, 5. a) På hvilke to viktige måter har Jehova begrenset Satans innflytelse? b) Hva kan en sann kristen ha tillit til?

Fordi Jehova har begrenset innflytelsen til den «brølende løve» på to viktige måter. For det første har Jehova forutsagt at «en stor skare» av sanne kristne skal overleve den kommende «store trengsel». (Åpenbaringen 7: 9, 14) Guds profetier slår aldri feil. Derfor må også Satan vite at Guds folk som et hele befinner seg utenfor hans rekkevidde.

⁵ For det andre kan vi merke oss en grunnleggende sannhet som ble uttalt av en av Guds trofaste tjenere i fortiden. Profeten Asarja sa til kong Asa og hans folk: «Jehova er med dere så lenge dere viser dere å være med ham.» (2. Krønikebok 15: 2; 1. Korinter 10: 13) Det finnes en mengde beretninger fra fortiden som viser at Satan alltid mislyktes i å sluke Guds tjenere når de holdt seg nær til Gud. (Hebreerne 11: 4—40) I vår tid vil en kristen som holder seg nær til Gud, klare å motstå Djevelen og til og med beseire ham. Ja, Guds Ord forsikrer oss: «Stå Djevelen imot, og han skal flykte fra dere.» — Jakob 4: 7.

«VI HAR EN KAMP . . . MOT DE ONDE ÅNDEMAKTENE»

⁶ Satan kan ikke vinne krigen, for å si det slik, men han kan få oss som enkeltpersoner til å falle hvis vi slutter å

6. Hvordan kjemper Satan mot hver enkelt kristen?

være på vakt. Satan vet at han kan sluke oss hvis han klarer å svekke vårt forhold til Jehova. Hvordan prøver Satan å oppnå det? Ved å utsette oss for intense angrep, ved å trekke oss inn i en nærkamp og ved å bruke list. La oss se på disse tre hovedstrategiene som Satan bruker.

⁷ *Intense angrep.* Apostelen Johannes sa: «Hele verden ligger i den ondes makt.» (1. Johannes 5: 19) Disse ordene inneholder en advarsel til alle sanne kristne. Ettersom Satan allerede har slukt hele den ugudelige menneskeverdenen, kan han nå konsentrere seg om og intensivere sine angrep på dem han ennå ikke har fått has på — Jehovas folk. (Mika 4: 1; Johannes 15: 19; Åpenbaringen 12: 12, 17) Han har stor vrede fordi han vet at han har kort tid på seg. Derfor har han økt presset. I dag står vi overfor hans siste ondsinnete forsøk på å gjøre ende på oss. Det er derfor viktigere enn noen gang at vi 'forstår tidene for å vite hva vi bør gjøre'. — 1. Krønikebok 12: 32.

⁸ *Nærkamp.* Apostelen Paulus advarte sine trosfeller: «Vi har en kamp . . . mot de onde åndemaktene i de himmelske regioner.» (Efeserne 6: 12) Det greske ordet som

7. Hvorfor retter Satan intense angrep mot Jehovas folk?

8. Hva mente apostelen Paulus da han sa at vi har en kamp, eller en brytekamp, mot onde ånder?

her er oversatt med «kamp», kan også gjengis med «brytekamp». Hvorfor brukte Paulus et slikt ord? Fordi det overbringer tanken om nærkamp. Paulus understreket altså at hver enkelt av oss er personlig involvert i kampen mot de onde ånder. Enten vi lever i et land der det er vanlig å tro på onde ånder, eller ikke, må vi aldri glemme at da vi innviet oss til Jehova, stilte vi oss billedlig talt på brytematten. I hvert fall siden innvielsen er hver enkelt kristen nødt til å kjempe denne nærkampen. Det er ikke så rart at Paulus fant det nødvendig å formane de kristne i Efesos tre ganger til å «stå fast». — Efeserne 6: 11, 13, 14.

⁹ *Listige metoder.* Paulus formante de kristne til å stå fast mot Satans «listige anslag». (Efeserne 6: 11) Uttrykket «listige anslag» står i flertall. De onde ånder bruker ikke bare én, men flere utspekulerte metoder — og det med god grunn. Noen kristne som har stått fast under én form for prøvelse, har senere gitt etter når de er blitt prøvd på en annen måte. Djevelen og demonene legger derfor nøye merke til oppførselen til hver enkelt av oss for å prøve å finne vårt svakeste punkt. Så utnytter de

**9. a) Hvorfor gjør Satan og demonene bruk av flere «listige anslag»?
b) Hvorfor prøver Satan å forderve vår tankegang, og hvordan kan vi motstå hans virksomhet? (Se rammen på sidene 249—251.)
c) Hvilket listig anslag skal vi ta for oss nå?**

en eventuell åndelig svakhet vi måtte ha. Men vi kan heldigvis være oppmerksom på mange av Djevelens metoder, for de blir beskrevet i Bibelen. (2. Korinter 2: 11) Tidligere i denne boken drøftet vi noen metoder som dreier seg om materialisme, dårlig omgang og seksuell umoral. La oss nå se på enda et av Satans listige anslag — spiritisme og andre former for okkultisme.

Å BEFATTE SEG MED OKKULTISME — EN FORRÆDERSK HANDLING

¹⁰ En som befatter seg med okkultisme, kommer i direkte kontakt med onde ånder. Noen former for okkultisme er å drive med spådomskunst, utøve trolldom og spørre de døde. Som vi er klar over, ser Jehova på spiritisme og andre former for okkultisme som «en vederstyggelighet». (5. Mosebok 18: 10—12; Åpenbaringen 21: 8) Ettersom også vi må «avsky det onde», er det utenkelig at vi noen gang skulle prøve å få kontakt med onde åndemakter. (Romerne 12: 9) Noe slikt ville virkelig være et avskyelig forræderi mot vår himmelske Far, Jehova!

¹¹ Men nettopp fordi enhver befatning med okkultisme

10. a) Hva er okkultisme? b) Hvordan ser Jehova på spiritisme og andre former for okkultisme, og hvordan ser du på det?

11. Hvorfor ville det være en stor seier for Satan hvis han skulle klare å lokke oss til å drive med okkultisme? Illustrer.

er et grovt forræderi mot Jehova, går Satan iherdig inn for å få noen av oss til å bli involvert i det. Hver gang han klarer å lokke en kristen til å interessere seg for det okkulte, vinner han en stor seier. Hvordan det? Tenk over denne sammenligningen: Hvis en soldat kan overtales til å desertere og forråde sin hæravdeling ved å slutte seg til fiendens styrker, vil fiendens hærfører fryde seg. Kanskje han til og med viser fram forræderen som et trofé for å fornærme denne soldatens tidligere hærfører. Dette kan vi overføre på en kristen som begynner å utøve spiritisme eller andre former for okkultisme. En slik person svikter Jehova med vitende og vilje og stiller seg direkte under Satans kommando. Tenk deg hvilken glede det ville være for Satan å vise fram denne overløperen som et krigstrofé. Ønsker noen av oss å gi Djevelen en slik seier? Selvfølgelig ikke! Vi er ikke forrædere.

Å REISE SPØRSMÅL FOR Å SÅ TVIL

¹² Så lenge vi avskyr okkultisme, vil ikke Satan komme noen vei med oss ved å gjøre bruk av det. Derfor forstår han at han må forandre vår tankegang. Hvordan? Han prøver å gjøre de kristne så forvirret at noen kan begynne å tro at «godt er ondt og ondt er godt». (Jesaja **12. Hvilken metode bruker Satan for å prøve å forandre vårt syn på det okkulte?**)

5: 20) For å klare det tyr han ofte til en av sine velprøvde metoder — han reiser spørsmål for å så tvil.

¹³ Legg merke til hvordan Satan brukte denne framgangsmåten i fortiden. I Eden spurte han Eva: «Har Gud *virkelig* sagt at dere ikke får spise av ethvert tre i hagen?» En gang på Jobs tid da englene var samlet til et møte i himmelen, reiste Satan spørsmålet: «*Er det for ingenting* Job har fryktet Gud?» Og ved begynnelsen av sin jordiske tjeneste fikk Jesus denne utfordringen fra Satan: «*Hvis du er en Guds sønn, så si til disse steinene at de skal bli til brød.*» Tenk deg det — i Jesu tilfelle var Satan frekk nok til å spotte de ordene Jehova hadde uttalt omkring seks uker tidligere: «*Dette er min Sønn, den elskede, som jeg har godkjent!*»! — 1. Mosebok 3: 1; Job 1: 9; Matteus 3: 17; 4: 3.

¹⁴ I dag bruker Djevelen en lignende framgangsmåte i et forsøk på å så tvil om hvor ondt det okkulte egentlig er. Dessverre har han lyktes i å påvirke enkelte kristne. De har begynt å tvile på om visse former for okkultisme egentlig er så onde når alt kommer til alt. De resonnerer i virkeligheten som så: *Har Gud virkelig sagt det?*

13. Hvordan har Satan brukt den metoden som består i å reise spørsmål for å så tvil?

14. a) Hvordan bruker Satan den metoden som består i å så tvil, i forbindelse med det okkulte? b) Hva skal vi se på nå?

(2. Korinter 11: 3) Hvordan kan vi hjelpe slike personer til å forandre tankegang? Hvordan kan vi forvise oss om at Satans metode ikke påvirker oss? For å finne svaret på det skal vi se på to områder der Satan på en slud måte har innført okkulte elementer. Det dreier seg om underholdning og helsehjelp.

Å UTNYTTE VÅRE ØNSKER OG BEHOV

¹⁵ Særlig i den vestlige verden har mange begynt å ta lett på spiritisme, hekseri og andre former for okkultisme. Stadig flere filmer, bøker, TV-programmer og dataspill framstiller det okkulte som noe morsomt, smart og harmløst. Noen filmer og bøker som har et okkult innhold, er blitt så populære at ivrige tilhengere har opprettet fanklubber. Det er tydelig at demonene har klart å bagatellisere farene ved det okkulte. Har denne trenden med å ta lett på okkultisme påvirket enkelte kristne? Noen har begynt å tenke annerledes. På hvilken måte? Et typisk eksempel er en kristen som så en film som dreide seg om det okkulte, og som sa: «Jeg så filmen, men jeg *drev* ikke med okkulte ting.» Hvorfor er et slikt resonnement farlig?

15. a) Hvordan ser mange i den vestlige verden på det okkulte?

b) Hvordan er noen kristne blitt påvirket av verdens syn på det okkulte?

¹⁶ Selv om det er forskjell mellom å drive med okkultisme og å se på det, må vi på ingen måte trekke den slutning at det er ufarlig å se på okkulte handlinger. Hvorfor ikke? Tenk over dette: Guds Ord viser at verken Satan eller hans demoner er i stand til å lese tankene våre.¹ For å finne ut hva vi tenker, og for å oppdage en eventuell åndelig svakhet hos oss, må de onde ånder derfor som tidligere nevnt legge nøye merke til vår oppførsel — deriblant vårt valg av underholdning. Når en kristen viser at han liker filmer og bøker som handler om åndemedier, magiske trylleformularer, demonbesettelse eller lignende okkulte emner, sender han et budskap til demonene. Han gjør dem i virkeligheten oppmerksom på sitt svake punkt. Som følge av det vil demonene kanskje intensivere sin «brytekamp» mot denne personen for å utnytte den svakheten han har åpenbart, inntil de billedlig talt har klart å legge ham i bakken. Ja, noen som ble interessert i det okkulte fordi de valgte underholdning som

---

¹De beskrivende navnene som er blitt gitt Satan (Motstander, Bakvasker, Bedrager, Frister, Løgner), gir ingen indikasjon på at han er i stand til å granske vårt hjerte og sinn. Derimot blir Jehova beskrevet som «den som gransker hjerter», og Jesus som «den som ransaker nyrer og hjerter». — Ordspråkene 17: 3; Åpenbaringen 2: 23.

16. Hvorfor er det farlig å velge underholdning som handler om det okkulte?

hovedsakelig handlet om slike ting, har med tiden begynt å drive med okkultisme selv. — Galaterne 6: 7.

¹⁷ Satan prøver ikke bare å utnytte vårt ønske om underholdning, men også vårt behov for helsehjelp. Hvordan? En kristen som har problemer med helsen trass i at han har gjort mange forsøk på å finne en kur, kan bli fortvilet. (Markus 5: 25, 26) Det kan gi Satan og demonene en gunstig anledning til å bedra ham. De vet godt at Guds Ord advarer mot «det som er en hjelp for dem som praktiserer det som er skadelig». (Jesaja 31: 2) For å få en syk, motløs kristen til å ignorere denne advarselen kan demonene lokke ham til å prøve diagnostiseringsmetoder eller behandlingsmetoder som innbefatter bruk av «mystisk kraft», eller okkultisme — noe som er svært skadelig. Hvis demonene lykkes med dette listige anslaget, kan det svekke den sykes forhold til Gud. På hvilken måte?

¹⁸ Jehova kom med denne advarselen til de israellittene som hadde tydd til bruken av «mystisk kraft»: «Når dere brer hendene ut, lukker jeg mine øyne for dere. Selv om dere ber mange bønner, lytter jeg ikke.» (Jesaja 1: 13, 15) Vi ønsker selvfølgelig å unngå alt som kan hindre våre

17. Ved hjelp av hvilket listig anslag kan Satan prøve å bedra dem som er syke?

18. Hva slags diagnostiseringsmetoder og behandlingsmetoder tar en kristen avstand fra, og hvorfor?

bønner og berøve oss støtte fra Jehova — spesielt i en sykdomsperiode. (Salme 41: 3) Hvis det er noe som tyder på at en bestemt diagnostiseringsmetode eller behandlingsmetode kan inneholde okkulte elementer, må en sann kristen ta avstand fra den.¹ (Matteus 6: 13) Når han gjør det, kan han være sikker på at han beholder Jehovas støtte. — Se rammen «Er det virkelig okkultisme?» på side 252.

NÅR DET VERSERER MANGE HISTORIER OM DEMONER

¹⁹ Mens folk i vestlige land ikke bryr seg så mye om farene ved Satans makt, er det motsatte tilfellet i andre deler av verden. Der har Djevelen narret mange til å tro at han har mer makt enn han i virkeligheten har. Noen mennesker lever, spiser, arbeider og sover i frykt for onde ånder. Det verserer mange historier om demonenes kraftige gjerninger. Disse historiene fortelles ofte med fryd; folk er fascinert av dem. Bør vi være med på å spre

¹Du finner flere opplysninger i artikkelen «En helseundersøkelse for deg?» i *Vakttårnet* for 15. desember 1994, sidene 19—22, og i artikkelen «Hva Bibelen sier: Spiller det noen rolle hva slags medisinsk behandling du velger?» i *Våkn opp!* for 8. januar 2001.

19. a) Hva har Djevelen narret mange til å tro når det gjelder hans makt? b) Hvilke historier bør de sanne kristne avstå fra å fortelle videre?

VÆR PÅ VAKT MOT SATANS LIST!

Satan, som er en mesterbedrager, har «blindet de ikke-troendes sinn» i tusener av år. (2. Korinter 4: 4) Han gjør også alt han kan for å forderve tankegangen til dem som tilber Gud. Hvorfor? Satan forstår at den måten vi tenker på, har betydning for den måten vi handler på. Han vet at hvis han klarer å fordreie vår tankegang, kan han påvirke oss til å begå urette handlinger. — Jakob 1: 14, 15.

Husk hvordan Satan gikk fram da han villedet Eva. Apostelen Paulus skrev: «Jeg er redd for at lik-som slangen forledet Eva ved sin list, skal deres sinn på en eller annen måte bli fordervet og vendt bort fra . . . Kristus.» (2. Korinter 11: 3) Ved å tale gjennom en forsiktig slange klarte Satan å forlede Eva til å følge en katastrofal kurs. Han gikk inn for å forderve hennes sinn, å fordreie hennes tankegang. Taktikken virket. Fordi Eva hørte på Satan, forandret hun synspunkt, og det som var ulovlig, ble fristende. Så snart hennes sinn var fordervet, lot hun seg lett lokke til å begå en syndig handling. — 1. Mosebok 3: 1—6; Åpenbaringen 12: 9.

Satan har ikke forandret seg. Han benytter seg fremdeles av det samme grunnleggende prinsipp: Forderv sinnet, for det vil føre til syndige handlinger. Satan har sørget for at denne verdens politikk, religion, handel og underholdning er innrettet med tanke på å spre hans propaganda. (Johannes 14: 30) Han har klart å fordreie tankegangen til det store flertall av menneskene, slik at de har forandret sine

holdninger og synspunkter. Oppførsel som en gang ble betraktet som syndig — for eksempel at man begår homoseksuelle handlinger, lever sammen uten å være gift eller får barn utenfor ekteskap — blir nå ofte betraktet som akseptabelt, ja til og med ønskverdig. Hvor effektivt har Satan klart å forlede mennesker? Bibelen sier: «Hele verden ligger i den ondes makt.» — 1. Johannes 5: 19.

Vi som er kristne, er på ingen måte immune mot Satans metoder. (1. Korinter 10: 12) Ettersom Satan vet at han har kort tid på seg, har han «stor vrede», og han går spesielt inn for å vilde Guds folk. (Åpenbaringen 12: 12) Hvis vi ikke er på vakt, kan vår tankegang bli fordervet av Satans listige propaganda og av de mange som går hans ærend ved å 'bedra sinnet'. Derved kan vi bli forledet til å synde. — Titus 1: 10.

Tenk for eksempel på verdens syn på ekteskapet. Bibelen lærer at ekteskapet er hellig, og at man gir et bindende løfte når man gifter seg. (Matteus 19: 5, 6, 9) Denne verdens filmer og TV-programmer framstiller ofte ekteskapet som noe midlertidig som lett kan oppløses. Som kristne må vi passe på at denne sataniske propagandaen ikke forderver vår tankegang. Hvis vi ikke er på vakt, kan slik påvirkning fordreie vårt synspunkt og svekke vår bevissthet om at vi har gitt vår ektefelle et bindende løfte. Når vi opplever problemer i ekteskapet, kan vi bli fristet til å lete utenfor ekteskapet etter forståelse og støtte. Snart kan det virke som om det er lettere å få et følelsesmessig nært forhold til en annen person

— kanskje en kollega eller en trossfelle. Hvis vi tillater oss å utvikle romantiske følelser, kan det hende at vi blir fristet til å begå en syndig handling.

Et annet eksempel er den uavhengighetens ånd som gjennomsyrer Satans verden. Mange er «egen-sindige, oppblåst av stolthet». (2. Timoteus 3: 4) Hvis en slik ånd skulle forderve vår tankegang, kan vi få et fordreid syn på underordning og lydighet. Påvirket av denne ånden vil en bror kanskje ergre seg over den veiledningen han får fra de eldste. (Hebreerne 12: 5) En søster kan begynne å sette spørsmålstejn ved Guds ordning for lederskap. — 1. Korinter 11: 3.

Vi kan være takknemlig for at Jehova gjør oss oppmerksom på Satans metoder. (2. Korinter 2: 11) La oss være fast bestemt på at vi aldri skal la satanisk propaganda få påvirke vår tankegang. For å bli i Guds kjærlighet må vi holde vårt «sinn rettet mot de ting som er der oppe». — Kolosserne 3: 2.

slike historier? Nei, den sanne Guds tjenere avstår fra det av to viktige grunner.

²⁰ For det første: Ved å spre historier om demonenes bedrifter fremmer man Satans interesser. Hvordan det? Bibelen bekrefter at Satan kan utføre kraftige gjerninger, men den advarer også om at han bruker «løgnaktige tegn» og «bedrag». (2. Tessaloniker 2: 9, 10) Etter-

20. Hvordan kan en person, kanskje uten å vite det, spre Satans propaganda?

som Satan er erkebedrageren, vet han hvordan han skal påvirke sinnet til dem som føler seg tiltrukket av det okkulte, og hvordan han skal få dem til å tro på ting som ikke er sanne. Slike personer tror kanskje oppriktig at de har sett og hørt visse ting, og de presenterer derfor sine opplevelser som sanne. Etter hvert som historiene går fra munn til munn, blir de overdrevet. Hvis en kristen skulle spre slike historier, ville han i virkeligheten gå Djevelens ærend, for Djevelen er «løgnens far». Han ville spre Satans propaganda. — Johannes 8: 44; 2. Timoteus 2: 16.

ER DET VIRKELIG OKKULTISME?

Prinsipp: «Kjødets gjerninger er tydelige, og de er . . . utøvelse av spiritisme, . . . splittelser, sekter . . . De som praktiserer slike ting, skal ikke arve Guds rike.» — Galaterne 5: 19—21.

Noen spørsmål du kan stille deg selv

- Er noen av de skikkene jeg følger, forbundet med falske trosoppfatninger? — 2. Korinter 6: 16, 17.
- Bruker jeg noen gjenstander som er direkte knyttet til okkulte handlinger? — Apostlenes gjerninger 19: 19.
- Søker jeg medisinsk behandling som innebærer bruk av mystisk eller magisk kraft? — 3. Mosebok 19: 26.

²¹ For det andre: Selv om en kristen tidligere har hatt befatning med onde ånder, vil han ikke til stadighet underholde sine trosfeller med historier om det han har opplevd. Hvorfor ikke? Vi får formaningene: 'Se ufravendt på vår tros Hovedformidler og Fullender, Jesus.' (Hebreerne 12: 2) Ja, vi må rette vår oppmerksomhet mot Kristus, ikke mot Satan. Det er verdt å merke seg at mens Jesus var på jorden, underholdt han ikke disiplene med historier om onde ånder, selv om han kunne ha sagt mye om hva Satan kan eller ikke kan gjøre. Jesus konsentrerte seg i stedet om å forkynne budskapet om Riket. Vi ønsker å etterligne Jesus og apostlene, så derfor lar vi våre samtaler dreie seg om «Guds storslåtte gjerninger». — Apostlenes gjerninger 2: 11; Lukas 8: 1; Romerne 1: 11, 12.

²² Det er sant at Satan gjør bruk av forskjellige listige anslag, deriblant okkultisme, for å prøve å ødelegge vårt forhold til Jehova. Men når vi avskyr det onde og holder fast ved det gode, får ikke Djevelen noen anledning til å svekke vår beslutning om å ta avstand fra okkultisme i alle dens former. (Efeserne 4: 27) Tenk deg hvor stor glede det vil være i himmelen når vi fortsetter å «stå fast mot Djevelens listige anslag», inntil han ikke er mer! — Efeserne 6: 11.

21. Hva ønsker vi å la våre samtaler dreie seg om?

22. Hvordan kan vi fortsette å bidra til at det er glede i himmelen?

'Bygg dere selv opp på deres aller helligste tro'

«Ved å bygge dere selv opp på deres aller helligste tro . . . skal dere bevare dere selv i Guds kjærlighet.»
— JUDAS 20, 21.

DUARBEIDER hardt på et byggeprosjekt. Byggingen har pågått en stund og kommer til å fortsette langt inn i framtiden. Foreløpig har arbeidet vært krevende, men givende. Uansett hva som skjer, er du fast bestemt på at du aldri skal gi opp eller senke tempoet, for kvaliteten av arbeidet har betydning for ditt liv, ja din framtid. Hvorfor? Fordi det byggverket som er under oppføring, er deg!

² Disippelen Judas framhevet det byggearbeidet vi utfører på oss selv. Da han formante de kristne til å 'bevare seg selv i Guds kjærlighet', fortalte han også hva som er nøkkelen til å gjøre det: «Ved å bygge dere selv opp på deres aller helligste tro.» (Judas 20, 21) Hva innebærer det å bygge seg selv opp, slik at man får sterkere tro og derved blir i Guds kjærlighet? La oss se på tre aspekter ved det åndelige byggeprosjektet du holder på med.

1, 2. Hvilket byggeprosjekt er du opptatt med, og hvorfor er kvaliteten av arbeidet så viktig?

FORTSETT Å STYRKE DIN TRO PÅ JEHOVAS RETTFERDIGE KRAV

³ Først og fremst trenger vi å styrke vår tro på Guds lov. I løpet av studiet av denne boken har du undersøkt en rekke av Jehovas rettferdige krav når det gjelder oppførsel. Hvordan ser du på dem? Satan vil gjerne forlede deg til å tro at Jehovas lover, prinsipper og normer er hemmende, ja undertrykkende. Han har brukt denne taktikken helt siden den viste seg å være så effektiv den gangen i Eden. (1. Mosebok 3: 1—6) Vil hans taktikk fungere på deg? Mye avhenger av det synspunktet du har.

⁴ La oss illustrere det slik: Mens du rusler gjennom en vakker park, legger du merke til et solid, høyt gjerde som sperrer atkomsten til en del av parken. Området bak gjerdet ser innbydende ut. Til å begynne med betrakter du kanskje gjerdet som en unødig begrensning av din frihet. Men mens du ser gjennom gjerdet, får du øye på en blodtørstig løve som er ute på rov på den andre siden! Nå forstår du hvorfor gjerdet egentlig er der — for å beskytte deg. Finnes det noen som prøver å nedlegge deg som sitt bytte akkurat nå? Guds Ord advarer: «Vær fornuftige, vær årvåkne. Deres motstander, Djevelen, går omkring **3—5. a) Hvilket syn på Jehovas krav ønsker Satan å forlede deg til å ha? b) Hvordan bør vi betrakte Guds krav, og hvilken virkning bør dette ha på hva vi føler? Illustrer.**

som en brølende løve og søker å sluke noen.» — 1. Peter 5: 8.

⁵ Satan Djevelen er ond og ute på rov. Fordi Jehova ønsker å hindre at vi skal bli Satans bytte, har han innført lover som beskytter oss mot de mange «listige anslag» som Satan gjør bruk av. (Efeserne 6: 11) Så når vi mediterer over Guds lover, bør vi alltid oppfatte dem som et uttrykk for vår himmelske Fars kjærlighet. Da forstår vi at de er en kilde til sikkerhet og glede. Disippelen Jakob skrev: «Den som skuer inn i den fullkomne lov som hører friheten til, og som fortsetter med det, han skal . . . være lykkelig.» — Jakob 1: 25.

⁶ Å leve i samsvar med Guds krav er det beste vi kan gjøre for å bygge opp vår tro på Lovgiveren og på visdommen i hans lover. De kristne følger «Kristi lov», som innbefatter hans befaling om å lære andre «alt det [han] har befalt». (Galaterne 6: 2; Matteus 28: 19, 20) Og de retter seg etter påbudet om at de må fortsette å komme sammen for å tilbe Gud og oppmuntre hverandre. (Hebreerne 10: 24, 25) Guds bud innbefatter også formaningen om å be til ham regelmessig og ofte og å gjøre det av hjertet. (Matteus 6: 5—8; 1. Tessaloniker 5: 17) Når vi lever i samsvar med

6. Hva er det beste du kan gjøre for å bygge opp din tro på Guds rettferdige lover og prinsipper? Nevn et eksempel.

slike bud, forstår vi stadig tydeligere hvilke kjærlige retningslinjer de gir oss. Å adlyde dem bringer oss større glede og tilfredshet enn det er mulig å oppnå på noen annen måte i denne problemfylte verden. Bli ikke din tro på Guds lover sterkere når du mediterer over hvordan du personlig har høstet gagn av å leve etter dem?

⁷ Noen kan til tider bekymre seg for at det vil være for vanskelig å holde seg til Jehovas lover etter som årene går. De er redd for at de på en eller annen måte kan komme til å svikte. Hvis du noen gang føler det slik, så ha disse ordene i tankene: «Jeg, Jehova, er din Gud, den som lærer deg å gjøre det som er til gagn for deg, den som lar deg gå på den veien som du bør vandre. Om du bare ville gi akt på mine bud! Da skulle din fred bli som en elv, og din rettferdighet som havets bølger.» (Jesaja 48: 17, 18) Har du noen gang stoppet opp for å tenke over hvor beroligende disse ordene er?

⁸ Jehova minner oss her om at vi har gagn av å adlyde ham. Han lover oss to velsignelser hvis vi gjør det. For det første vil vår fred være som en elv — dyp, stabil og uavbrutt. For det andre vil vår rettferdighet være som havets bølger. Hvis du står på en strand og ser den ene bølgen etter **7, 8. Hvordan beroliger Guds Ord dem som bekymrer seg for at de ikke vil klare å holde fast ved en rett oppførsel etter som årene går?**

den andre rulle innover, får du uten tvil en fornemmelse av noe varig. Du vet at bølgene vil fortsette å komme; de vil bryte mot denne stranden i utallige år framover. Jehova sier at din rettferdighet — din rette oppførsel — kan være som dette. Så lenge du bestreber deg på å være trofast mot ham, vil han sørge for at du aldri vakler. (Salme 55: 22) Bygger ikke slike hjertevarmende løfter opp din tro på Jehova og hans rettferdige krav?

'TRENG FRAM TIL MODENHET'

⁹ Et annet aspekt ved ditt byggeprosjekt blir beskrevet med disse inspirerte ordene: «La oss . . . trenge fram til modenhet.» (Hebreerne 6: 1) Modenhet er et verdifullt mål for en kristen. I motsetning til fullkommenhet, som for tiden ligger utenfor menneskenes rekkevidde, er modenhet et oppnåelig mål. De kristne finner dessuten større glede i å tjene Jehova etter hvert som de blir mer modne. Hvordan det?

¹⁰ En moden kristen er et åndelig menneske. Han betrakter ting fra Jehovas synsvinkel. (Johannes 4: 23) Paulus skrev: «De som er i samsvar med kjødet, retter sitt sinn mot det som hører kjødet til, men de som er i samsvar med ånden, mot det som hører ånden til.» (Romerne 8: 5) **Å ha 9, 10. a) Hvorfor er modenhet et verdifullt mål for de kristne? b) Hvordan bidrar en åndelig innstilling til glede?**

en kjødelig innstilling bringer ikke særlig glede, for en person med en slik innstilling er gjerne selvisk, korttenkt og materialistisk. Å ha en åndelig innstilling bringer derimot glede, for en person med en slik innstilling retter sin oppmerksomhet mot Jehova, 'den lykkelige Gud'. (1. Timoteus 1: 11) Et åndelig menneske er ivrig etter å behage Jehova og føler glede til og med under prøvelser. Hvorfor? Prøvelser gir ham anledning til å bevise at Satan er en løgner, og til å bevare sin ulastelighet, noe som gleder vår himmelske Far. — Ordspråkene 27: 11; Jakob 1: 2, 3.

¹¹ Åndelighet og modenhet er noe som må oppøves. Tenk over dette verset: «Fast føde er for modne mennesker, for dem som ved bruk har fått sine oppfatningsevner oppøvd til å skjelne mellom rett og urett.» (Hebreerne 5: 14) Da Paulus snakket om at våre oppfatningsevner blir «oppøvd», brukte han et gresk ord som sannsynligvis ble brukt i gymnasiene i Hellas i det første århundre, for det kan gjengis med 'trent opp lik en gymnast'. Tenk nå over hva slik oppøving, eller trening, innebærer.

¹² Da vi ble født, var kroppen vår utrent. Et spedbarn er for eksempel knapt i stand til å oppfatte hvor det har armene og bena sine. Derfor veiver det med armene og kan

11, 12. a) Hva sa Paulus om en kristens «oppfatningsevner», og hva betyr det ordet som er gjengitt med «oppøvd»? b) Hva slags trening trenger man for å få god kontroll over kroppen?

kanskje komme til å slå seg selv i ansiktet, til sin egen overraskelse og forferdelse. Gradvis, ved bruk, blir kroppen trent opp. Spedbarnet kryper, smårollingen går, barnet løper.¹ Hva så med en turner? Når du ser en slik idrettsutøver gjennomføre luftige saltoer og skruer med utsøkt eleganse og presisjon, forstår du at kroppen hans er som en fininnstilt maskin. Turnerens dyktighet har ikke kommet av seg selv — han har utallige timer med trening bak seg. Slik kroppslig øving er «nyttig til litt,» slik Bibelen uttrykker det. Hvor mye mer verdifull er ikke oppøvingen av våre oppfatningsevner! — 1. Timoteus 4: 8.

¹³ I denne boken har vi drøftet mye som vil hjelpe deg til å oppøve dine oppfatningsevner, slik at du kan forbli trofast mot Jehova som et åndelig menneske. Be til Gud og tenk over hans prinsipper og lover når du skal treffe avgjørelser i det daglige liv. Hver gang du skal treffe en avgjørelse, bør du spørre deg selv: «Hvilke bibelske lover eller prinsipper kommer inn i bildet her? Hvordan kan jeg anvende dem? Hvilken handlemåte vil behage min him-

¹Vitenskapsfolk sier at vi utvikler en spesiell sans som kalles dybdesensibilitet, som er kroppens evne til å oppleve stillingen og bevegelsen til armer, ben, hender og føtter. Det er denne sansen som gjør at du for eksempel kan klappe i hendene med øynene lukket. En voksen kvinne som mistet sin dybdesensibilitet, klarte ikke lenger å stå og gå og ikke engang å sitte oppreist.

13. Hvordan kan vi oppøve våre oppfatningsevner?

melske Far?» (Ordspråkene 3: 5, 6; Jakob 1: 5) Hver avgjørelse du treffer på den måten, vil oppøve dine oppfatnings-evner ytterligere. Slik oppøving vil hjelpe deg til å bli og fortsette å være et virkelig åndelig menneske.

¹⁴ Selv om man kan ha blitt moden, er det alltid rom for åndelig vekst. Vekst avhenger av føde. Paulus sa derfor: «Fast føde er for modne mennesker.» Noe som har avgjørende betydning for at du skal klare å bygge opp din tro, er at du tar til deg fast åndelig føde. Når du anvender det du lærer, legger du visdom for dagen, og Bibelen sier: «Visdommen er det viktigste.» Vi trenger derfor å utvikle ekte hunger etter de dyrebare sannheter som vår Far formidler til oss. (Ordspråkene 4: 5—7; 1. Peter 2: 2) Det at vi tilegner oss kunnskap og gudgitt visdom, gir oss selvfølgelig ingen grunn til å bli selvgode eller hovmodige. Vi må granske oss selv regelmessig for at ikke stolthet eller en annen svakhet skal slå rot og vokse i vårt hjerte. Paulus skrev: «Fortsett å prøve dere selv, om dere er i troen, fortsett å bringe på det rene hva dere selv er.» — 2. Korinter 13: 5.

¹⁵ Selv om et hus står ferdig oppført, foregår det fremdeles arbeid på det. Det er viktig med vedlikehold og repara-

14. Hva må vi hungre etter for å vokse åndelig sett, men hva må vi vokte oss for?

15. Hvorfor har kjærlighet avgjørende betydning for åndelig vekst?

sjoner, og det kan være nødvendig å lage påbygg etter hvert som omstendighetene forandrer seg. Hva trenger vi for å bli modne og bevare vår åndelighet? Framfor alt kjærlighet. Vi må fortsette å vokse i kjærlighet til Jehova og til våre trosfeller. Hvis vi ikke har kjærlighet, vil all vår kunnskap og alle våre gjerninger være uten verdi. (1. Korinter 13: 1—3) Med kjærlighet kan vi oppnå kristen modenhet og fortsette å vokse åndelig sett.

HA DITT SINN RETTET MOT DET HÅPET JEHOVA GIR

¹⁶ La oss se på ett aspekt til ved ditt byggeprosjekt. For å bygge deg selv opp som en sann etterfølger av Kristus, må du passe på hvordan du tenker. Satan, denne verdens hersker, er en mester i å få folk til å gi etter for negative tanker, pessimisme, mistillit og fortvilelse. (Efeserne 2: 2) En slik tankegang er like farlig for en kristen som råte er for en trebygning. Heldigvis har Jehova skaffet til veie et viktig forsvarsmiddel — håp.

¹⁷ Bibelen beskriver de forskjellige delene av den åndelige rustning vi trenger for å kunne kjempe mot Satan og denne verden. En viktig del av rustningen er hjelmen, «håpet om frelse». (1. Tessaloniker 5: 8) En soldat i bibelsk

16. Hva slags tankegang fremmer Satan, og hvilket forsvarsmiddel har Jehova skaffet til veie?

17. Hvordan illustrerer Guds Ord hvor viktig det er å ha håp?

tid visste at han ikke ville klare seg særlig lenge i et slag uten hjelm. En slik hjelm var ofte laget av metall og ble båret utenpå en lue av filt eller lær, og den tok av for de fleste slagene, slik at de ikke gjorde særlig skade. Akkurat som en hjelm beskytter hodet, kan håpet beskytte ditt sinn, din tankegang.

¹⁸ Jesus er vårt fremste eksempel med hensyn til å bevare håpet. Tenk på det han gjennomgikk den siste natten han levde på jorden. En nær venn forrådte ham for penger. En annen benektet at han overhodet kjente ham. De andre forlot ham og flyktet. Hans egne landsmenn vendte seg mot ham og ropte at han skulle dø en smertefull død for romerske soldaters hånd. Man kan trygt si at Jesus møtte større prøvelser enn vi noen gang kommer til å gjøre. Hva var det som hjalp ham? Hebreerne 12: 2 svarer: «På grunn av den glede som var holdt fram for ham, utholdt han en torturpæl, idet han foraktet skammen, og han har satt seg på høyre side av Guds trone.» Jesus mistet aldri av syne «den glede som var holdt fram for ham».

¹⁹ Hvilken glede var det som var holdt fram for Jesus? Jo, han visste at når han holdt ut, ville han bidra til at Jehovas navn ble helliget. Han ville tilveiebringe det best mulige

18, 19. Hvilket eksempel var Jesus med hensyn til å bevare håpet, og hvordan kan vi etterligne ham?

bevis for at Satan er en løgner. Ikke noe håp kunne gi Jesus større glede enn det! Han visste også at Jehova ville lønne ham rikelig for hans trofaste kurs — at det like foran ham lå en herlig tid da han igjen skulle være forent med sin Far. Jesus hadde et slik glederikt håp i tankene under sine prøvelser. Slik må det også være med oss. Vi har også en glede som er holdt fram for oss. Jehova hedrer hver enkelt av oss ved å gi oss det privilegium å få være med på å hellige hans store navn. Vi kan bevise at Satan er en løgner, ved at vi velger Jehova som vår Overherre og bevarer oss selv i vår Fars kjærlighet, uansett hvilke prøvelser og fristelser vi måtte bli stilt overfor.

²⁰ Jehova er ikke bare villig til å lønne sine trofaste tjenere — han er ivrig etter å gjøre det. (Jesaja 30: 18; Malaki 3: 10) Han gleder seg over å oppfylle de berettigede ønsker som hans tjenere har i sitt hjerte. (Salme 37: 4) Så ha ditt sinn rettet mot det håpet som ligger foran deg. Gi aldri etter for den negative, fordervede, fordreide tankegang som kjennetegner Satans gamle verden. Hvis du merker at denne verdens ånd begynner å trenge inn i ditt sinn og hjerte, må du be inderlig til Jehova om å få «Guds fred, som overgår all tanke». Slik gudgitt fred vil vokte ditt hjerte og dine forstandsevner. — Filipperne 4: 6, 7.

20. Hva kan hjelpe deg til å tenke positivt og bevare håpet?

²¹ Du har virkelig et strålende håp å grunne over! Hvis du tilhører den 'store skare', som skal 'komme ut av den store trengsel', kan du tenke på det livet du snart vil få leve. (Åpenbaringen 7: 9, 14) Når Satan og hans demoner er ryddet av veien, vil du føle en lettelse som det kan være vanskelig å forestille seg nå. For hvem av oss har vel noen gang erfart hvordan det er å leve *uten* det presset som Satans fordervende innflytelse utgjør? Når det presset er borte, kan vi fylt av glede arbeide med å forvandle jorden til et paradis under ledelse av Jesus og hans 144 000 himmelske medregenter. Som vi fryder oss over utsiktene til å se alle sykdommer og skavanker forsvinne, å ønske våre nærmeste velkommen tilbake fra graven, å leve slik Gud hadde til hensikt at vi skulle leve! Etter hvert som vi går framover mot fullkommenhet, vil en enda større velsignelse komme stadig nærmere, det løftet som blir gitt i Romerne 8: 21 — at vi skal få «Guds barns herlige frihet».

²² Jehova ønsker at du skal få større frihet enn du kan forestille deg. Veien til å oppnå slik frihet består i å vise lydighet. Er det ikke nå i denne tiden verdt enhver anstrenge å adlyde Jehova dag etter dag? Fortsett derfor å gjøre ditt ytterste for å bygge deg selv opp på din aller helligste tro, så du kan bli i Guds kjærlighet i all evighet!

21, 22. a) Hvilket strålende håp har de som tilhører den 'store skare'?
b) Hvilken del av det kristne håp betyr mest for deg, og hva er du fast besluttet på?

TILLEGG

EMNE	SIDE
Hvordan man bør behandle en som er ekskludert	267
Når og hvorfor må kvinner ha noe på hodet?	270
Flagghilsen, valgdeltagelse og siviltjeneste	273
Blodfraksjoner og kirurgiske behandlingsmetoder	277
Overvinn vanen med å onanere	280
Bibelens syn på skilsmisse og separasjon	282
Hvordan økonomiske konflikter kan løses	285

Hvordan man bør behandle en som er ekskludert

Det er få ting som volder oss større smerte enn det at en slektning eller en nær venn blir utelukket fra menigheten på grunn av en synd som han ikke angrer. Hvordan vi reagerer på Bibelens rettleiding i dette spørsmålet, kan vise hvor høyt vi elsker Gud, og hvor lojale vi er mot hans ordning.¹ Tenk over noen spørsmål som oppstår i den forbindelse.

Hvordan bør vi behandle en som er ekskludert? Bibelen sier: «Dere skal slutte med å omgås enhver som kalles en bror, og som er utuktig eller grisk eller en avgudsdyrker eller en spotter eller en dranker eller en utpresser, og ikke engang spise sammen med et slikt menneske.» (1. Korinter 5: 11) Når det gjelder enhver som «ikke blir i Kristi lære», leser vi: «Ta ikke imot ham i deres hjem og hils ikke på ham. For den som hilser på ham, er delaktig i hans onde gjerninger.» (2. Johannes 9—11) Vi har ikke noe åndelig eller sosialt fellesskap med ekskluderte personer. *Vakttårnet* for 15. november 1981, side 19, sa: «Bare det å si 'Hei!' til noen kan utvikle seg til en hel samtale og kanskje til og med til et vennskap. Ønsker vi å ta et slikt første skritt overfor en som er [ekskludert]?»

Er det virkelig nødvendig å unngå en slik person helt og

---

¹De bibelske prinsippene som har med dette å gjøre, gjelder også dem som trekker seg fra menigheten.

holdent? Ja, av flere grunner. For det første er dette et spørsmål om å være lojal mot Gud og hans Ord. Vi adlyder ikke Jehova bare når det er lett å gjøre det, men også når det byr på virkelige utfordringer. Vår kjærlighet til Gud får oss til å adlyde alle hans bud, og vi forstår at han er rettferdig og kjærlig, og at hans lover alltid er til det beste. (Jesaja 48: 17; 1. Johannes 5: 3) For det andre vil det at vi trekker oss unna en overtreder som ikke angrer, beskytte oss og resten av menigheten mot åndelig og moralsk forderv og bevare menighetens gode navn og rykte. (1. Korinter 5: 6, 7) For det tredje kan vårt faste standpunkt for bibelske prinsipper også være til gagn for den som er ekskludert. Ved å støtte domsutvalgets avgjørelse kan vi nå hjertet til en overtreder som så langt har unnlatt å reagere positivt på de forsøkene de eldste har gjort på å hjelpe ham. Det at han mister et dyrebart fellesskap med familie og venner, kan få ham til å 'komme til fornuft', forstå alvoret i sin gale handlemåte og ta skritt for å vende tilbake til Jehova. — Lukas 15: 17.

Hva om en slektning blir ekskludert? I et slikt tilfelle kan det nære båndet mellom familiemedlemmer utgjøre en virkelig lojalitetsprøve. Hvordan bør vi behandle en ekskludert slektning? Vi kan ikke her komme inn på enhver tenkelig situasjon, men vi skal se på to generelle situasjoner.

I noen tilfeller bor den ekskluderte fremdeles sammen med sin nærmeste familie. Ettersom eksklusjonen ikke be-

tyr at familiebandene blir brutt, kan familiens normale aktiviteter i hverdagen fortsette. Men ved sin handlemåte har den ekskluderte valgt å bryte det åndelige båndet mellom seg og sin troende familie. Så lojale familiemedlemmer kan ikke lenger ha noe åndelig fellesskap med ham. Hvis den ekskluderte for eksempel er til stede når familien studerer Bibelen sammen, kan han ikke delta. Men hvis han er mindreårig, har foreldrene fremdeles ansvaret for å undervise og tukte ham. De kan derfor vise ham kjærlighet ved å lede et bibelstudium med ham.¹ — Ordspråkene 6: 20—22; 29: 17.

I andre tilfeller bor den ekskluderte slektningen et annet sted enn sin nærmeste familie. Selv om det kan være behov for å ha begrenset kontakt en sjelden gang for å ta hånd om nødvendige familiesaker, bør slik kontakt begrenses til et minimum. Lojale kristne familiemedlemmer leter ikke etter unnskyldninger for å ha kontakt med en ekskludert slektning som ikke bor hjemme. Deres lojalitet mot Jehova og hans organisasjon får dem i stedet til å støtte den bibelske ordningen med eksklusjon. Deres lojale handlemåte er til beste for overtrederen og kan hjelpe ham til å høste gagn av den tukten han har fått.² — Hebreerne 12: 11.

¹Flere opplysninger om ekskluderte mindreårige som bor hjemme, finnes i *Vakttårnet* for 1. oktober 2001, sidene 16, 17, og i *Vakttårnet* for 15. november 1988, side 20.

²For å få flere opplysninger om hvordan man bør behandle en ekskludert slektning, kan du lese den bibelske veiledningen som blir gitt i *Vakttårnet* for 15. april 1988, sidene 26—31, og i *Vakttårnet* for 15. november 1981, sidene 21—26.

Når og hvorfor må kvinner ha noe på hodet?

Når og hvorfor må en kristen kvinne ha noe på hodet i forbindelse med sin tilbedelse? La oss se på apostelen Paulus' inspirerte drøftelse av dette emnet. Han gir oss den veiledningen vi trenger for å kunne treffe gode avgjørelser som bringer ære til Gud. (1. Korinter 11: 3—16) Paulus beskriver tre faktorer som må vurderes: (1) de *aktivitetene* som gjør det påkrevd at en kvinne har noe på hodet, (2) de *situasjonene* som gjør dette nødvendig, og (3) de *motivene* hun bør ha for å rette seg etter denne normen.

Aktivitetene. Paulus nevner to: å be og å profetere. (Versene 4, 5) Bønn dreier seg om å tale til Jehova i forbindelse med tilbedelse. I vår tid kan det å profetere anvendes på all bibelsk undervisning som blir gitt av en kristen Ordets tjener. Men mener Paulus at en kvinne må ha noe på hodet hver gang hun underviser i Bibelens sannhet eller ber? Nei. Det avhenger helt av situasjonen.

Situasjonene. Paulus kommer inn på to typer situasjoner — en som har med familieordningen å gjøre, og en som har med menigheten å gjøre. Han sier: «En kvinnes hode er mannen . . . enhver kvinne som ber eller profeterer med utildekket hode, fører skam over sitt hode.» (Versene 3, 5) Innenfor familieordningen har Jehova utpekt mannen til å være kvinnens hode. Hun viser ikke den rette respekt for sin manns myndighet, men fører skam over ham hvis hun påtar seg ansvarsopp-

gaver som Jehova har tildelt mannen. Hvis det for eksempel blir nødvendig for henne å lede et bibelstudium mens hennes mann er til stede, vil hun vise respekt for hans myndighet ved å ha noe på hodet. Det vil hun gjøre enten han er døpt eller ikke, ettersom han er familiens overhode.¹ Hvis hun ber eller underviser mens hennes mindreårige dømte sønn er til stede, vil hun også ha noe på hodet, ikke fordi han er familiens overhode, men på grunn av den myndighet som dømte brødre i den kristne menighet har fått.

Paulus kommer inn på det som foregår i menigheten, ved å si: «Hvis noen synes å argumentere for en annen skikk, så har vi ingen annen, og det har heller ikke Guds menigheter.» (Vers 16) I den kristne menighet har dømte menn fått i oppdrag å ta ledelsen. (1. Timoteus 2: 11—14; Hebreerne 13: 17) Det er bare menn som blir utnevnt til eldste og menighetstjenere og får det gudgitte ansvar å ta seg av Guds hjord. (Apostlenes gjerninger 20: 28) Men av og til kan omstendighetene kreve at en kristen kvinne blir bedt om å utføre en oppgave som normalt blir utført av en kvalifisert døpt bror. Det kan for eksempel være nødvendig at hun leder et frammøte til felttjeneste fordi ingen kvalifisert døpt bror er tilgjengelig eller er til stede. Eller det kan være at hun leder et bibelstudium som er avtalt på forhånd, mens en døpt bror i menigheten er til stede. Fordi slike aktiviteter i virkeligheten er en utvidelse av undervisningen i den

---

¹En gift kristen kvinne vil normalt ikke be høyt mens hennes troende mann er til stede, unntatt i helt spesielle tilfeller, for eksempel hvis han er blitt stum som følge av en sykdom.

kristne menighet, vil hun ha noe på hodet som en erkjennelse av at hun utfører en oppgave som normalt blir tildelt en mann.

På den annen side er det mange trekk ved tilbedelsen som ikke gjør det påkrevd at en søster har noe på hodet. Hun behøver for eksempel ikke å ha det når hun kommenterer på kristne møter, deltar i hus-til-hus-arbeidet sammen med sin mann eller en annen døpt bror eller studerer med eller ber sammen med sine udøpte barn. Det kan selvfølgelig oppstå andre situasjoner, og hvis en søster er usikker på hva hun bør gjøre, kan hun foreta undersøkelser.¹ Hvis hun fremdeles er usikker, vil det ikke være galt av henne å ha noe på hodet hvis hun ønsker å gjøre det av hensyn til sin samvittighet.

Motivene. I vers 10 finner vi to grunner til at en kristen kvinne bør ønske å oppfylle dette kravet: «Kvinnen [bør] ha et myndighetstegn på sitt hode for englenes skyld.» Legg for det første merke til uttrykket «myndighetstegn». Ved å ha noe på hodet kan en kvinne vise at hun anerkjenner den myndighet som Jehova har gitt døpte brødre i menigheten. Hun gir på den måten uttrykk for at hun elsker Jehova Gud og ønsker å være lojal mot ham. En annen grunn finner vi i ordene «for englenes skyld». Hvilken betydning har det for disse mektige åndeskapingene at en kvinne har noe på hodet?

Englene er interessert i å se hvordan det blir vist respekt for gudgitt myndighet i hele Jehovas organisasjon, både i himmelen og på jorden. De har også utbytte av å iaktta ufullkomne

¹Flere opplysninger finnes i *Vakttårnet* for 15. februar 2015, side 30; 15. juli 2002, sidene 26, 27; 1. juli 1977, sidene 305—307.

menneskers eksempel i den forbindelse. Også englene må jo innordne seg under Jehovas ordning — noe som utgjør en prøve som en god del engler ikke bestod i tidligere tider. (Judas 6) Nå kan englene merke seg situasjoner der en kristen kvinne er mer erfaren, mer kunnskapsrik og mer intelligent enn en døpt bror i menigheten, men likevel er villig til å underordne seg hans myndighet. I noen tilfeller er kvinnen en salvet kristen som senere skal bli en av Kristi medarvinger. En slik kvinne skal med tiden tjene i en stilling som til og med er høyere enn den englene har — hun skal herske sammen med Kristus i himmelen. Dette er utvilsomt et godt eksempel for englene! Ja, det er virkelig et privilegium for alle søstre å vise ydmyk lydighet ved å være lojale og underordne seg i påsyn av millioner av trofaste engler.

Flagghilsen, valgdeltagelse og siviltjeneste

Flagghilsen. Jehovas vitner mener at det å bøye seg for et flagg eller å hilse det, noe som ofte blir gjort mens det blir spilt en nasjonalsang, er en religiøs handling. Ved å gjøre dette gir man uttrykk for at det ikke er Gud, men staten eller dens ledere, som sørger for frelse. (Jesaja 43: 11; 1. Korinter 10: 14; 1. Johannes 5: 21) En nasjonal leder som arrangerte en slik seremoni, var kong Nebukadnesar i det gamle Babylon. For å gjøre inntrykk på folket med sin majestetiske storhet og religiøse nidkjærhet reiste denne mektige monarken en stor

billedstøtte og påla sine undersåtter å bøye seg for den mens det ble spilt musikk, en form for nasjonalhymne. Men tre hebreere — Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego — nektet å bøye seg for bildet, selv under trussel om dødsstraff. — Daniel, kapittel 3.

I vår tid er flagget «nasjonalismens største trossymbol og sentrale gjenstand for tilbedelse,» skrev historikeren Carlton Hayes. «Menn blotter hodet når flagget blir ført forbi, og diktere skriver lyriske dikt og barn synger hymner til ære for flagget.» Han tilføyde at nasjonalismen også har sine «helligdager», for eksempel 4. juli i USA, og dessuten sine «helgener og helter» og sine «templer», eller helligdommer. Under en offentlig seremoni i Brasil sa en høytstående militær: «Flagget blir æret og tilbedt . . . akkurat som fedrelandet blir tilbedt.» Ja, «flagget er i likhet med korset hellig,» sa en eldre utgave av oppslagsverket *The Encyclopedia Americana*.

En nyere utgave av dette oppslagsverket sier at nasjonalsanger «gir uttrykk for patriotiske følelser og inneholder ofte en bønn om at Gud må lede og beskytte folket eller deres herskere». Jehovas tjenere er derfor ikke urimelige når de betrakter patriotiske seremonier som innbefatter flagghilsen og nasjonalsanger, som religiøse. I en kommentar til det at barn av Jehovas vitner nekter å hilse flagget eller avlegge troskapseden i amerikanske skoler, sa boken *The American Character*: «At disse daglige ritualene er av religiøs natur, er omsider blitt stadfestet av høyesterett i en rekke saker.»

Selv om Jehovas vitner ikke deltar i seremonier som de betrakter som ubibelske, respekterer de fullt ut andres rett til å gjøre det. De viser også respekt for flagg som nasjonale symboler og anerkjenner rettmessig innsatte regjeringer som «høyere myndigheter» som fungerer som «Guds tjener». (Romerne 13: 1—4) Jehovas vitner følger derfor formaningene om å være «angående konger og alle som er i høye stillinger». Men vårt motiv er «at vi skal kunne fortsette å føre et stille og rolig liv med fullstendig gudhengivenhet og alvor». — 1. Timoteus 2: 2.

Deltagelse i politiske valg. De sanne kristne respekterer andres rett til å stemme ved valg. De driver ingen kampanjer mot politiske valg, og de samarbeider med de valgte myndigheter. Men de holder seg strengt nøytrale i nasjonenes politiske saker. (Matteus 22: 21; 1. Peter 3: 16) Hva bør en kristen gjøre i land der det er obligatorisk å stemme, eller i en situasjon der det råder sterk uvilje mot dem som ikke går til valglokalene? En kristen som har i tankene at Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego strakte seg så langt som til å møte fram på Dura-sletten, kan under lignende omstendigheter bestemme seg for å gå til valglokalene hvis hans samvittighet tillater det. Men han vil passe nøye på at han ikke bryter sin nøytralitet. Han bør ta de følgende seks prinsippene i betraktning:

1. Jesu etterfølgere er «ikke . . . en del av verden». — Johannes 15: 19.

2. De kristne er representanter for Kristus og hans rike. — Johannes 18: 36; 2. Korinter 5: 20.

3. Den kristne menighet er forent i troen, og dens medlemmer er bundet til hverandre med kristuslignende kjærlighet. — 1. Korinter 1: 10; Kolosserne 3: 14.

4. De som velger en bestemt politiker, bærer et ansvar for det han gjør. — Legg merke til prinsippene bak det som er nedskrevet i 1. Samuelsbok 8: 5, 10—18 og 1. Timoteus 5: 22.

5. Jehova betraktet israelittenes ønske om en synlig hersker som et tegn på at de hadde forkastet ham. — 1. Samuelsbok 8: 7.

6. De kristne må alltid ha frimodighet i tale når de forkynner om Guds rike, uansett hvilken politisk overbevisning deres tilhørere har. — Matteus 24: 14; 28: 19, 20; Hebreerne 10: 35.

Siviltjeneste. I noen land krever staten at de som nekter militærtjeneste, skal utføre en form for sivilteneste en viss tid. Når vi skal treffe en avgjørelse i den forbindelse, må vi vurdere saken under bønn, kanskje drøfte den med en moden trosfelle og så treffe en avgjørelse på grunnlag av en opplyst samvittighet. — Ordspråkene 2: 1—5; Filipperne 4: 5.

Guds Ord sier at vi skal «adlyde regjeringer og myndigheter som herskere», «være rede til enhver god gjerning» og «være rimelige». (Titus 3: 1, 2) Med det i tankene kan vi stille oss selv følgende spørsmål: Vil det sivile arbeidet som er foreslått, innebære at jeg bryter min kristne nøytralitet eller får noe å gjøre med falsk religion? (Mika 4: 3, 5; 2. Korinter 6: 16, 17) Vil det å utføre dette arbeidet gjøre det vanskelig for meg å oppfylle mine kristne forpliktelser eller til og med hindre meg i å oppfylle dem? (Matteus 28: 19, 20; Efeserne 6: 4; Hebreerne 10: 24,

25) Kan det på den annen side være at det å utføre slikt arbeid vil gjøre det mulig for meg å utvide min åndelige virksomhet, kanskje ved å begynne i heltidstjenesten? — Hebreerne 6: 11, 12.

Hvis en kristen kommer til at han med god samvittighet kan utføre siviltjeneste i stedet for å gå i fengsel, bør hans trosfeller respektere hans avgjørelse. (Romerne 14: 10) Men hvis han føler at han ikke kan utføre slik tjeneste, bør også det standpunktet respekteres. — 1. Korinter 10: 29; 2. Korinter 1: 24.

Blodfraksjoner og kirurgiske behandlingsmetoder

Blodfraksjoner. Det blir utvunnet fraksjoner av blodets fire hovedbestanddeler — røde blodceller, hvite blodceller, blodplater og plasma. Røde blodceller inneholder for eksempel proteinet hemoglobin. Produkter som lages av hemoglobin fra mennesker eller dyr, er blitt brukt for å behandle pasienter som har akutt anemi eller har mistet mye blod.

Plasma — som består av 90 prosent vann — inneholder en mengde hormoner, uorganiske salter, enzymer og næringsstoffer, deriblant mineraler og sukker. Plasmaet inneholder også koagulasjonsfaktorer, antistoffer som bekjemper sykdommer, og slike proteiner som albumin. Hvis noen risikerer å pådra seg en bestemt sykdom, kan leger foreskrive injeksjoner av gammaglobulin, som blir utvunnet av blodplasma fra personer som har oppnådd immunitet. Hvite blodceller kan være en kilde til interferoner og interleukiner, som brukes i behandlingen av en del virusinfeksjoner og kreftsykdommer.

UAKSEPTABELT	FULLBLOD			
	Røde blodceller	Hvite blodceller	Blodplater	Plasma
DET HVER ENKELT KRISTEN MÅ TA STILLING TIL	Fraksjoner fra røde blodceller	Fraksjoner fra hvite blodceller	Fraksjoner fra blodplater	Fraksjoner fra plasma

Kan de kristne godta behandlingsmetoder som innbefatter bruk av blodfraksjoner? Bibelen gir ingen detaljerte opplysninger om dette, så hver enkelt må selv treffe en avgjørelse overfor Gud i samsvar med sin samvittighet. Noen vil avvise alle fraksjoner, fordi de har merket seg at Guds lov til Israel sa at blod som ble tappet av et dyr, skulle 'helles ut på jorden'. (5. Mosebok 12: 22—24) Andre kan godta behandlingsmetoder som innbefatter bruk av en fraksjon, selv om også de avviser transfusjoner av fullblod eller noen av blodets hovedbestanddeler. De ser det slik at fraksjoner som er utvunnet av blod, på et visst punkt slutter å representere livet til den skapningen som blodet kommer fra.

Når du skal ta stilling til bruken av blodfraksjoner, kan du tenke over disse spørsmålene: Er jeg klar over at det å avvise alle blodfraksjoner innebærer at det er visse legemidler jeg ikke vil godta, for eksempel enkelte produkter som bekjemper sykdommer eller kan hjelpe blodet til å koagulere for å stanse blødning? Kan jeg forklare for en lege hvorfor jeg avviser eller godtar bruken av en eller flere blodfraksjoner?

Kirurgiske behandlingsmetoder. Noen metoder er hemodilusjon og blodgjenvinning. Ved hemodilusjon blir blod ført ut av kroppen, erstattet med en volumekspander og senere ført tilbake til pasienten. Ved blodgjenvinning blir blod som mistes under en operasjon, samlet opp og ført tilbake. Blodet blir sugd opp fra et sår eller et kroppshulrom, vasket eller filtrert og så ført tilbake til pasienten. Fordi det kan variere fra lege til lege hvordan disse teknikkene blir anvendt, bør en kristen finne ut hva legen hans har tenkt å gjøre.

SPØRSMÅL DU KAN STILLE LEGEN

Hvis du skal gjennomgå en operasjon eller en behandling som kanskje vil innbefatte bruk av et blodprodukt, bør du sjekke at du har fylt ut aktuell juridisk dokumentasjon, for eksempel et fullmaktskort eller en erklæring som er utformet med tanke på å beskytte deg mot blodoverføring. I tillegg kan du stille legen noen spørsmål.

■ Du kan for eksempel spørre: Vet alle involverte helsearbeidere at jeg som et av Jehovas vitner har bestemt at jeg *ikke* under noen omstendighet vil ta imot *blodoverføring* (av fullblod, røde blodceller, hvite blodceller, blodplater eller blodplasma)?

■ Hvis det blir anbefalt et legemiddel som inneholder blodfraksjoner, kan du spørre: Hvilke ingredienser har dette legemidlet? Hvor stor dose av dette legemidlet kan bli gitt, og på hvilken måte?

■ Hvis du har samvittighet til å ta imot en blodfraksjon, kan du spørre: Hvilke medisinske risikofaktorer blir jeg utsatt for? Hvilke alternative behandlingsmetoder er tilgjengelige?

Før du treffer en avgjørelse om noe av det foregående, bør du legge saken fram for Jehova i bønn. Han lover å gi den nødvendige visdom til alle som 'fortsetter å be' om den i tro. — Jakob 1: 5, 6.

Når du skal ta stilling til disse behandlingsmetodene, kan du spørre deg selv: Hvis noe av blodet mitt blir ført ut av kroppen og blodstrømmen kanskje til og med blir midlertidig avbrutt, kan jeg da med god samvittighet betrakte dette blodet som noe som fremdeles er en del av meg, slik at det ikke er nødvendig å «helle det ut på jorden»? (5. Mosebok 12: 23, 24) Får jeg problemer med min samvittighet, som er oppøvd i samsvar med Bibelen, hvis noe av blodet mitt under medisinsk behandling blir tappet, bearbeidet og ført tilbake til kroppen? Er jeg klar over at det å avvise alle medisinske behandlingsmetoder som innebærer bruk av mitt eget blod, betyr at jeg ikke vil godta blodprøvetaking, hemodialyse og bruk av hjerte-lunge-maskin?

En kristen må selv avgjøre hva han vil tillate helsepersonell å gjøre med blodet hans under en operasjon. Det samme gjelder medisinske tester og pågående behandlinger som innbefatter at en liten mengde av hans eget blod blir tappet, kanskje bearbeidet på en eller annen måte og så sprøytet inn i kroppen igjen.

Overvinn vanen med å onanere

Onani, eller masturbasjon, er en usunn vane som framkaller holdninger som fremmer selviskhet, forderver sinnet og skader ens åndelighet.¹ En som onanerer, kan også begynne å se på andre som rene sexobjekter — som personer som bare skal gi

¹*Onani* vil si å beføle eller gni kjønnsorganene, vanligvis med orgasme som resultat.

seksuell tilfredsstillelse. Sex blir noe som ikke har med kjærlighet å gjøre, men bare gir en kortvarig lystfølelse og lindrer seksuelle spenninger. Men denne lindringen er bare midlertidig. Onani 'døder' ikke kroppens lemmer «med hensyn til utukt, urenhet [og upassende] seksuell lyst», men opphisser dem. — Kolosserne 3: 5.

Apostelen Paulus skrev: «Dere elskede, . . . la oss rense oss for enhver besmittelse av kjød og ånd, idet vi fullkommengjør hellighet i Guds frykt.» (2. Korinter 7: 1) Hvis du kjemper med å leve etter disse ordene, bør du ikke føle at alt er håpløst. Jehova er alltid «rede til å tilgi» og til å hjelpe. (Salme 86: 5; Lukas 11: 9—13) Ditt selvfordømmende hjerte og dine anstrengelser for å overvinne denne vanen — trass i enkelte tilbakefall — viser i virkeligheten at du har en rett innstilling. Husk også at «Gud er større enn våre hjerter og vet alt». (1. Johannes 3: 20) Gud ser mer enn våre synder; han ser hele mennesket. Denne kunnskapen gjør at han kan lytte medfølende til våre inderlige bønner om barmhjertighet. Så gå aldri trett av å vende deg til Gud i ydmyk og inderlig bønn, lik et barn som går til faren sin når det har problemer. Jehova vil velsigne deg med en rensset samvittighet. (Salme 51: 1—12, 17; Jesaja 1: 18) Du må selvfølgelig ta positive skritt i samsvar med dine bønner. For eksempel må du bestrebe deg på å unngå alle former for pornografi og også dårlig omgang.¹

¹Som et praktisk tiltak for å ha kontroll med bruken av en datamaskin sørger mange familier for at den står i et rom der det er flere til stede. Noen familier skaffer seg dessuten programvare som filtrerer bort uønsket materiale. Det finnes imidlertid ikke noe system som er fullstendig pålitelig.

Hvis problemet med onani vedvarer, bør du snakke om dette med en kristen forelder eller en åndelig moden og omsorgsfull venn.¹ — Ordspråkene 1: 8, 9; 1. Tessaloniker 5: 14; Titus 2: 3—5.

¹Praktiske forslag til hvordan man kan overvinne vanen med å onanere, blir gitt i artikkelen «De unge spør . . . Hvordan kan jeg overvinne denne vanen?» i *Våkn opp!* for november 2006 og på sidene 178—182 i boken *De unge spør — tilfredsstillende svar*, bind 1.

Bibelens syn på skilsmisse og separasjon

Jehova venter at de som er gift, skal holde sitt ekteskapsløfte. Da han forente den første mann og den første kvinne i ekteskap, sa han: «En mann . . . skal holde seg til sin hustru, og de skal bli ett kjød.» Senere gjentok Jesus Kristus denne uttalelsen og tilføyde: «Derfor, det som Gud har forent i samme åk, skal ikke noe menneske skille.» (1. Mosebok 2: 24; Matteus 19: 3—6) Jehova og Jesus betrakter altså ekteskapet som et livslangt bånd som først blir brutt når den ene ektefellen dør. (1. Korinter 7: 39) Ettersom ekteskapet er en hellig ordning, kan man ikke ta lett på skilsmisse. Jehova hater faktisk skilsmisse som ikke har noe bibelsk grunnlag. — Malaki 2: 15, 16.

Hva er det som utgjør et bibelsk grunnlag for skilsmisse? Jehova hater ekteskapsbrudd og utukt. (1. Mosebok 39: 9; 2. Samuelsbok 11: 26, 27; Salme 51: 4) Ja, han betrakter utukt som så foraktelig at han tillater skilsmisse på det grunnlaget. (Hva utukt omfatter, blir forklart i kapittel 9, avsnitt 7.) Jehova gir den uskyldige ektefellen rett til å avgjøre om han eller hun vil

bli hos den skyldige ektefellen eller forlange skilsmisse. (Matteus 19: 9) Så hvis en uskyldig ektefelle bestemmer seg for å forlange skilsmisse, gjør vedkommende ikke noe som Jehova hater. På den annen side oppmuntrer ikke den kristne menighet noen til å gå til skilsmisse. Det kan finnes omstendigheter som får den uskyldige ektefellen til å bli hos den skyldige, særlig hvis den skyldige viser ekte anger. Men til syvende og sist må de som har et bibelsk grunnlag for skilsmisse, selv treffe en avgjørelse og godta alle de konsekvensene denne avgjørelsen medfører. — Galaterne 6: 5.

I visse *ekstreme* situasjoner har enkelte kristne bestemt seg for å forlange separasjon eller skilsmisse fra en ektefelle selv om denne ikke har gjort seg skyldig i utukt. I et slikt tilfelle sier Bibelen at den som går sin vei, må «forbli ugift eller også forlike seg med [den andre parten] igjen». (1. Korinter 7: 11) En kristen i en slik situasjon er ikke fri til å gjøre tilnærmelser til en tredje part med tanke på et nytt ekteskap. (Matteus 5: 32) Vi skal her nevne enkelte eksepsjonelle situasjoner som noen har betraktet som et grunnlag for separasjon.

Forsettlig forsømmelse av underholdsplikten. En familie kan bli svært fattig og mangle grunnleggende livsfornødenheter fordi ektemannen unnlater å forsørge dem, selv om han er i stand til å gjøre det. Bibelen sier: «Hvis noen ikke sørger for . . . medlemmer av [sin] husstand, da har han fornektet troen og er verre enn en som er uten tro.» (1. Timoteus 5: 8) Hvis en slik mann nekter å forandre seg, må hans kone avgjøre om hun

trenger å beskytte seg og barna ved å ta ut rettslig separasjon. Hvis en kristen blir beskyldt for å nekte å forsørge sin familie, bør selvfølgelig kristne eldste omhyggelig granske saken. Forsettlig forsømmelse av underholdsplikten kan føre til eksklusjon.

Grov fysisk mishandling. En voldelig ektefelle kan opptre så brutalt at den mishandlede ektefellens helse og kanskje også liv er i fare. Hvis den voldelige ektefellen er en kristen, må menighetens eldste granske saken. Vredesutbrudd og en voldelig oppførsel er grunner for eksklusjon. — Galaterne 5: 19—21.

Når ens åndelige liv virkelig er i fare. Det kan være at en ektefelle hele tiden prøver å gjøre det umulig for den andre ektefellen å utøve den sanne tilbedelse eller kanskje til og med prøver å tvinge vedkommende til å bryte Guds bud på en eller annen måte. I et slikt tilfelle må den truede ektefellen vurdere om det er nødvendig å ta ut separasjon for å kunne «adlyde Gud som [sin] hersker mer enn mennesker». — Apostlenes gjerninger 5: 29.

I så ekstreme situasjoner som dem vi nå har drøftet, må utenforstående ikke øve press på den uskyldige ektefellen, verken for å få vedkommende til å ta ut separasjon eller for å få ham eller henne til å bli hos sin ektefelle. Modne venner og eldste kan tilby sin støtte og gi råd basert på Bibelen, men de har ingen mulighet til å kjenne alle detaljene omkring det som foregår mellom en mann og hans kone. Det er bare Jehova som kan se det. Det er klart at en kristen kvinne ikke viser respekt for

Gud eller for ekteskapsordningen hvis hun overdriver alvorret i ekteskapsproblemene bare for å leve separert fra sin mann. Det samme kan sies om en kristen mann som opptrer på lignende måte overfor sin kone. Hvis det ligger et beregnende spill bak en separasjon, vet Jehova om det, uansett hva man gjør for å prøve å skjule det. Ja, «alt er nakent og blottlagt for hans øyne, ham som vi skal stå til regnskap for». (Hebreerne 4: 13) Men hvis en ekstremt farlig situasjon vedvarer, bør ingen kritisere en kristen som velger separasjon som siste utvei. Til syvende og sist «skal [vi] jo alle stå for Guds dommersete». — Romerne 14: 10—12.

Hvordan økonomiske konflikter kan løses

I 1. Korinter 6: 1—8 drøftet apostelen Paulus rettssaker mellom trofeller. Han uttrykte skuffelse over at enkelte kristne i Korint våget «å bringe saken inn for urettferdige mennesker». (Vers 1) Paulus oppgav gode grunner til at kristne ikke bør gå til sak mot hverandre for verdslige domstoler, men i stedet løse konflikter innenfor menigheten. La oss se nærmere på noen av grunnene for denne inspirerte veiledningen og deretter ta for oss noen situasjoner som ikke nødvendigvis kommer inn under disse retningslinjene.

Hvis det er en økonomisk konflikt mellom oss og en trosfelle, bør vi først og fremst gå inn for å behandle saken på Jehovas måte, ikke vår egen. (Ordspråkene 14: 12) Som Jesus viste, er det best å ordne opp i en uoverensstemmelse raskt, før den

utvikler seg til et alvorlig problem. (Matteus 5: 23—26) Dessverre er noen kristne blitt altfor stridslystne, slik at de til og med har brakt konflikter inn for verdslige domstoler. Paulus sa: «[Det betyr] i det hele tatt et nederlag for dere at dere har rettsaker med hverandre.» Hvorfor? En viktig grunn til det er at slike rettssaker høyst sannsynlig vil stille menigheten og den Gud vi tilber, i et dårlig lys. Vi legger oss derfor Paulus' spørsmål på hjertet: «Hvorfor lider dere ikke heller urett?» — Vers 7.

Paulus pekte også på at Gud har gitt menigheten en god ordening som kan bidra til å løse mange konflikter. De eldste er kristne menn som har fått visdom på grunnlag av sin kjennskap til bibelske sannheter, og Paulus sier at de «vil kunne dømme mellom . . . brødre» når det gjelder «saker som hører dette liv til». (Versene 3—5) Jesus viste at konflikter som har med alvorlige overtredelser å gjøre, for eksempel bakvaskelse og bedrageri, skal løses ved at man tar tre skritt: (1) Først bør de involverte parter prøve å ordne opp i saken seg imellom. (2) Hvis det første skrittet slår feil, skal man ta med seg et eller to vitner. (3) Hvis det foregående skrittet ikke løser saken, skal man legge den fram for menigheten, representert ved de eldste. — Matteus 18: 15—17.

Nå er jo ikke kristne eldste nødvendigvis advokater eller forretningsmenn, og de behøver heller ikke å opptre som det. De fastsetter ikke betingelsene for hvordan økonomiske konflikter mellom brødre skal løses. De prøver i stedet å hjelpe alle involverte parter til å følge Bibelens veiledning og komme fram til en fredelig løsning. I kompliserte saker ønsker de kanskje å råd-

føre seg med kretstilsynsmannen eller Jehovas vitners avdelingskontor. Det finnes imidlertid situasjoner som ligger utenfor det som blir dekket av Paulus' veiledning. Hva slags situasjoner kan det være?

I noen tilfeller kan et søksmål være en enkel formalitet eller en juridisk nødvendighet som man benytter seg av for å oppnå en uselvisk og fredelig løsning. Et søksmål kan for eksempel være den eneste tilgjengelige framgangsmåten for å oppnå en skilsmissebevilling, få foreldreretten til et barn, få underholdsbidrag, sikre seg en forsikringsutbetaling, bli regnet med blant kreditorene under en konkursbehandling og få stadfestet et testamente. Det finnes også tilfeller der en bror kan føle seg tvunget til å gå til motsøksmål for å beskytte sine interesser under en rettssak.¹

Hvis man anlegger slike rettssaker uten å være stridslysten, er de ikke nødvendigvis i strid med ånden i Paulus' inspirerte veiledning.² En kristens fremste mål bør ikke desto mindre være å hellige Jehovas navn og fremme freden og enheten i menigheten. Kristi etterfølgere kjennetegnes først og fremst av sin kjærlighet, og «kjærligheten . . . søker ikke sine egne interesser». — 1. Korinter 13: 4, 5; Johannes 13: 34, 35.

¹I sjeldne tilfeller kan det være at en kristen begår en alvorlig forbrytelse mot en annen kristen — for eksempel voldtekt, legemsfornærmelse, mord eller grovt tyveri. I slike tilfeller vil det ikke være ukristent å anmelde saken til myndighetene, selv om dette kan føre til en rettssak.

²Det finnes flere opplysninger i *Vakttårnet* for 15. mars 1997, sidene 17—22, og i *Vakttårnet* for 15. oktober 1991, sidene 25—28.

Du finner flere opplysninger ved å gå inn på **www.jw.org** eller kontakte Jehovas vitner.